

revista forțelor terestre

REVISTĂ DE TEORIE MILITARĂ EDITATĂ DE
STATUL MAJOR AL FORTELOR TERESTRE

Anul LIII

Nr. 3

2007

FONDATĂ ÎN 1954 SUB TITLUL "REVISTA ARMELOR"

COPYRIGHT:

sunt autorizate orice reproduceri, fără perceperea taxelor aferente, cu condiția indicării exacte a numărului și a datei de apariție a publicației.

GRAFICA:

Locotenent-colonel Dragoș ANGHELACHE
anghelache.dragos@forter.ro

Responsabilitatea integrală a asumării intelectuale a articolelor, imaginilor și schemelor trimise redacției aparține autorilor.

CUPRINS

Editorial

Procesul de transformare a forțelor terestre
din perspectivă doctrinară 7
general de brigadă dr.Nicolae N. ROMAN

Transformarea Forțelor Terestre

Transformarea procesului de formare și perfecționare
a specialiștilor din structurile de comunicații și informatică (I) 15
maior Torino NUȚĂ

Așteptări ale tinerilor absolvenți și realitățile din unitățile militare 21
*locotenent Laurențiu CRISTICI, sublocotenent Adi MUSTAȚĂ,
căpitan Neculai GUȚU, căpitan Lucian ISPAS*

Tactică generală

Elemente de bază privind dislocarea și redislocarea unităților 35
maior Daniel Valeriu MARIN

Tactică de specialitate

Specificul acțiunilor plutonului de parașutiști
pentru hărțuirea inamicului 43
locotenent Ciprian EFIMOV

Dispozitivul de luptă al batalionului logistic
din brigada de infanterie mecanizată în ofensivă și apărare 47
maior Cornel MIHĂEȘ

Cuprins

Actualitatea pericolelor NBC: riscuri și amenințări <i>maior dr. Gabriel ACHIM, dr. Ion OLTEANU</i>	55
Teatre de operații	
Protecția copiilor în conflictele armate <i>Ștefan MUT</i>	59
Supraviețuirea în teren muntos (I) <i>locotenent Marian BÎRSAN</i>	63
A acțiunile subunităților de aruncătoare în cadrul operațiilor de menținere/impunere a păcii <i>locotenent Cătălin CHIRILĂ</i>	69
Amenințarea chimică în teatrele de operații <i>maior Costel GUȘTERIȚEAN</i>	75
Logistică	
Suportul logistic al batalionului de infanterie în teatrul de operații (I) <i>locotenent Felix CIUMAȘU</i>	85
Sprrijinul logistic real al subunităților de infanterie la LFX companie/batalion <i>căpitan Dan CIULICĂ, căpitan Cristian RĂDUCU</i>	91
Instrucție și învățământ	
Aplicarea învățământului centrat pe cursant în cadrul centrelor de pregătire <i>maior Iulian LEONTE</i>	97
Standardizarea și evaluarea în procesul de instrucție (I) <i>sublocotenent Răzvan ANTĂLUCĂ, sublocotenent Vasile ARDELEANU</i>	101
Arhitectura noetică a disciplinelor (I) <i>profesor Laurențiu MUREȘAN</i> <i>(Colegiul Militar Liceal „Ștefan cel Mare“, Câmpulung Moldovenesc)</i>	105
Parteneriatul școală - familie <i>profesor Mihaela FLOREA</i> <i>(Colegiul Militar Liceal „Mihai Viteazul“, Alba Iulia)</i>	111

Telefonia mobilă - cercetări asupra efectelor <i>maior dr. Gabriel ACHIM, asistent Simona RADU</i>	115
Tehnică militară și armament	
Parașuta PSP-1 - o provocare sau o continuare a procesului de instrucție? <i>căpitan Cătălin ILIUȚĂ</i>	121
Expoziție de tehnică militară și aerospațială la ROMAERO-Băneasa <i>maior Luigi-Mihail Cojocaru</i>	125
Transportorul amfibiu blindat B-33 ZIMBRU	131
BMR 600 - blindat pentru transportul trupelor	133
Transportorul german Boxer MRAV	137
Transportorul rusesc BTR - 80	141
Transportorul blindat 4x4 belgian BDX - Valkyr	145

Procesul de transformare a forțelor terestre din perspectivă doctrinară

GENERAL DE BRIGADĂ DR. NICOLAE N. ROMAN

Pentru forțele terestre, prioritățile anului 2007 implică schimbări accelerate de definitivare a integrării depline, de interoperabilizare structurală și acțională în toate domeniile, de operaționalizare a structurilor ce urmează a fi puse la dispoziția Alianței, de dezvoltare a noi capacități, adaptare și fiabilizare a sistemului de instruire a militarilor voluntari. Punerea în centrul atenției a calității factorului uman și a condițiilor de manifestare a acestuia, ca liant și factor amplificator al tuturor acumulărilor tehnice, doctrinare și conceptuale, este o prioritate a acestui an.

Este necesar, de asemenea, să se adopte noi atitudini, ofensive și proactive, de prevedere a schimbării, și nu doar cea de reacție la aceasta, precum și de conlucrare, accesare și utilizare a inovațiilor conceptuale și acționale ale Comandamentului Aliat pentru Transformare (ACT), ale agențiilor și centrelor naționale și multinaționale de excelență sau ale centrelor regionale ale ACT.

Considerăm transformarea ca o consecință firească a evoluției mediului de securitate actual, pe următoarele coordonate:

a) **dezvoltarea mediului strategic:** forțele terestre au recunoscut în anul 1990 că, din punct de vedere al cerințelor viitoare anticipate ale mediului de securitate, capacitățile din perioada Războiului Rece nu mai corespund;

b) **spectrul operațiilor militare:** forțele terestre, ca instituție adaptativă, lucrează pentru a găsi soluții pentru complexitatea fenomenelor cu

impact militar ale secolului XXI și caută să înțeleagă ce este necesar pentru a asigura un întreg spectru de forțe, a căror dotare și instruire să răspundă amenințărilor și situațiilor în continuă schimbare, dintr-o gamă largă de crize și regiuni;

c) **evoluția realității internaționale:** forțele terestre sunt capabile să execute misiuni de menținere a păcii, impunere a păcii, război convențional, combatere a proliferării drogurilor, asistență în situații de dezastre naturale; toate acestea ca realități ale acestui început de secol ce trebuie luate în considerare;

d) **evoluția modului de ducere a războiului:** fața schimbătoare a conflictului a mandatat o forță bazată pe capabilități, pentru a se confrunta cu amenințările adaptative care se dezvoltă.

În contextul actualei *Revoluții în Afacerile Militare*, o dimensiune importantă o reprezintă capacitatea de a adapta tehnologiile de care dispunem, precum și structurile operaționalizate, la *conceptele și doctrinele organizatorice și operaționale*, pentru atingerea potențialului militar maxim necesar ducerii acțiunilor militare, astfel încât să putem acoperi o arie cât mai mare din întregul spectru (punctul b de mai sus), prin dezvoltarea *capabilităților* necesare înfruntării provocărilor actualului mediu de securitate, respectiv:

a) menținerea unei poziții de descurajare (intimidare), angajarea în teatru și desfășurarea unor activități legate de prezența în teritorii aflate la mare distanță față de teritoriul național;

b) angajarea forțelor în teatre majore de război, conflicte regionale și situații neprevăzute de risc, ca răspuns la proliferarea armelor sofisticate sau de distrugere în masă;

c) creșterea numărului de operații de stabilitate și de sprijin, precum și alte situații ambigue situate între starea de pace și cea de război, cauzate de creșterea amenințărilor transnaționale și terorismului internațional.

Poate ar fi interesant și sugestiv totodată să privim modul de abordare al acestei *Revoluții în Afacerile (Domeniul) Militare* în armatele unor state cu economii dezvoltate, în care acest concept a fost creat și se află în stadiu avansat de implementare. U.S. Army, spre exemplu, a dezvoltat Planul Campaniei de Transformare ca mecanism pentru integrarea și sincronizarea tuturor elementelor Viziunii Armatei. Acesta acționează pe trei axe: *Forța Viitoare, Forța Temporară și Forța Actuală*. Forța Viitoare reprezintă forța de spectru total viitoare – organizată, echipată, încadrată cu per-

sonal și antrenată pentru a avea o capacitate strategică de răspuns mai mare în toată gama de operații militare. Această gamă de operații cuprinde de la războaie majore, la combaterea terorismului, la menținerea păcii, realizarea păcii și asistență în caz de dezastre. Forța Temporară va face trecerea de la capacitățile Forței Actuale la cele ale Forței Viitoare. Forța Actuală garantează starea de operativitate pe termen scurt și abilitatea de a se transforma în Forța Viitoare.

Privind componentele acestui model și observând finalitatea, concluzia este clară – nu există perioade de întrerupere a stării de operativitate.

Referindu-ne la dimensiunea doctrinară a transformării, putem aprecia că actuala concepție trebuie înțeleasă ca un ansamblu de idei, opțiuni și obiective ce se constituie în cea mai largă expresie formală a cunoașterii specifice, considerată relevantă pentru forțele terestre la începutul secolului XXI.

Aceasta acoperă identitatea, structura, pregătirea, rolul, principiile generale și modul de acțiune pentru îndeplinirea misiunilor ce ne revin și este materializată în doctrine, manuale, instrucțiuni și alte publicații doctrinare. Totodată, aceasta asigură atât elementele comune NATO, cât și elementele cu specific românesc, dar armonizate cu prevederile doctrinare aliate.

Așadar, necesara înnoire doctrinară a forțelor terestre, fără de care nici nu poate fi concepută corelarea Apărării Naționale cu cea Colectivă, își face deja simțit efectul în planul realității, fiind aproape de finalizare. Ceea ce este încă de așteptat de la viitor este însușirea temeinică, aprofundarea noilor prevederi de către întregul personal și introducerea lor în activitatea de zi cu zi, în special în instruirea forțelor și în operații, astfel încât corelația Apărării Naționale cu Apărarea Colectivă să fie transformată tot mai mult din ceea ce a fost - un deziderat - în ceea ce se dorește a fi - o realitate palpabilă, măsurabilă în capacități și rezultate concrete.

Privind în ansamblu, constatăm că ritmul și magnitudinea transformării necesită și o simultaneitate a acesteia la toate aspectele și componentele forțelor terestre. Este clar că transformarea necesită o abordare holistică, care să aibă la bază cadrul operațional al conceptelor și doctrinelor întrunite; această transformare este necesar a fi echilibrată cu și în cadrul celor șase imperative: doctrină; instruire; perfecționarea liderilor; domeniul organizațional; militarii; facilitățile și infrastructura. Această abordare va fi necesară pentru a echilibra riscurile operaționale pe termen scurt, în timp ce noi ne transformăm pentru a îndeplini cerințele pe termen lung.

Revenind la aspectul doctrinar al transformării, considerăm că este necesar să ne axăm pe următoarele *obiective operaționale* ale domeniului:

a) constituirea unui sistem viabil, unitar și coerent, de elaborare și actualizare a actelor normative specifice;

b) stabilirea și/sau îmbunătățirea atribuțiilor structurilor și compartimentelor implicate în procesul de elaborare a actelor normative specifice;

c) reflectarea în conținutul actelor normative specifice a prevederilor actelor normative de nivel național și ale tratatelor internaționale la care România este parte;

d) realizarea compatibilității actelor normative specifice cu cele ale armatelor statelor membre NATO, având ca suport de fundamentare teoria și practica militară românească, articulată la standardele domeniului reglementat.

În vederea realizării interoperabilității cu armatele statelor membre NATO, în anul 2007 considerăm că se impune să punem accent pe:

a) realizarea unei gândiri științifice și determinarea unor linii directoare fundamentale, iar schimbările permanente să asigure punerea în practică a acestora;

b) stabilirea cerințelor operaționale pentru armament, tehnică și aparatură, urmărirea realizării înzestrării pentru a fundamenta implicațiile acesteia asupra acțiunilor forțelor terestre;

c) urmărirea modificărilor produse la statul de organizare, stabilirea implicațiilor pentru acțiunile pe timp de pace, în situații de criză și la război a unităților din forțele terestre;

d) revizuirea și adaptarea instrucțiunilor și manualelor militare din punct de vedere al procedurilor de operare, în conformitate cu standardele NATO și cu „lecțiile învățate”;

e) folosirea în întreaga structură de forțe, a sistemului unic NATO, privind simbolistica militară și utilizarea tehnicilor standardizate;

f) aplicarea standardelor și procedurilor de stat-major tip NATO, în vederea utilizării unui limbaj operațional comun, capabil să asigure participarea structurilor noastre militare la exerciții și operații în cadrul unor forțe multinaționale;

g) aprofundarea cunoașterii doctrinelor de bază, privind organizarea și atribuțiile statelor-majore de la diferite niveluri și a modului de ducere a operațiilor de către forțele aliate;

h) inițierea unui program de schimb de informații și cooperare cu forțele terestre ale armatelor țărilor membre NATO, pentru pregătirea în comun a forțelor;

i) perfecționarea bazei doctrinare și normative a instruirii trupelor, corespunzător cerințelor luptei armate moderne, bazată pe standardele euro-atlantice;

j) valorificarea experienței didactice a personalului din instituțiile militare de învățământ;

k) identificarea și folosirea în procesul de elaborare a actelor normative specifice personalului care a participat la diferite forme de pregătire tip NATO, în țară sau în străinătate;

l) valorificarea bibliografiei colectate de personalul forțelor terestre, angrenat în diferite activități internaționale, sau de altă natură, desfășurate în țară sau în străinătate;

m) perfecționarea atribuțiilor și creșterea autorității reale a instituției inspectorului de armă în domeniul elaborării, experimentării și aplicării prevederilor doctrinelor și manualelor forțelor terestre;

n) formularea normativă a aspectelor activității marilor unități teritoriale și a unităților operaționalizate pentru angrenarea și participarea lor la experimentarea și aplicarea prevederilor doctrinelor și manualelor forțelor terestre;

o) aplicarea în permanență a principiilor de bază: transparență; continuitate; finanțare selectivă în funcție de obiectivele urmărite;

p) amplificarea și încurajarea schimbului de idei în cadrul forțelor terestre, precum și cu celelalte componente ale Ministerului Apărării;

q) îmbunătățirea publicității pentru promovarea reală, „agresivă”, a rezultatelor obținute în domeniu și a direcțiilor de acțiune sub următoarele forme:

- articole în publicațiile militare;
- articole în publicațiile civile, la nivel național și local;
- sintetizarea și esențializarea problematicii fiecărei doctrine și a fiecărui manual, multiplicarea și difuzarea acestora.

Cerințele operaționale ce se impun doctrinelor și manualelor elaborate în forțele terestre:

a) să fie corelate cu prevederile actelor normative generale și cu cele ale actelor normative specifice aflate în conexiune și să aibă ca sursă prin-

cipală doctrinele, manualele și publicațiile militare românești și aliate, de referință în domeniul abordat;

b) să fie elaborate astfel încât acestea să decurgă ierarhic unul din celălalt, în funcție de sfera de aplicare a dispozițiilor pe care le cuprind;

c) să nu depășească limitele instituite și să nu contravină principiilor și dispozițiilor actelor normative generale sau actelor normative specifice în baza cărora se întocmesc;

d) să aibă implementate standardele militare și să satisfacă obiectivele de interoperabilitate specifice domeniului de referință.

Toate cele de mai sus vor putea fi puse în practică numai de ofițerii cu o temeinică pregătire teoretică, probată de o evoluție armonioasă, ierarhică, cu onoare și demnitate, ce trebuie să constituie normalitatea pentru cariera militară.

Să nu uităm că omul sfințește locul...

TRANSFORMAREA
FORTELOR
TERESTRE

Transformarea procesului de formare și perfecționare a specialiștilor din structurile de comunicații și informatică (1)

MAIOR TORINO NUȚĂ

Când perfecționarea continuă, multifuncțională și structurală a diferitelor eșaloane este o realitate, când suplețea, manevrabilitatea, ritmul înalt de acțiune, adaptabilitatea și capacitatea de a acționa întrunit sunt cerințe actuale ale celor mai multe structuri ale armatelor moderne, când transformarea NATO – pentru a face față noilor provocări ale secolului XXI – este o realitate, considerăm că rolul instruirii forțelor este fundamental în optimizarea raportului dintre domeniile informațional, structural și acțional ale războiului modern.

Transformările care urmează a avea loc în Armata României sunt transformări caracterizate de valența calitativă, și nu cantitativă. Finalitatea transformării o vor reprezenta forțe instruite bazate pe rețea și distribuite adecvat, capabile să fie performante în luarea deciziei și obținerea efectelor dorite în cadrul spațiului luptei.

Succesul în acest mediu complex va fi asigurat de către o forță educată și instruită, care posedă o etalare completă a specialităților.

Instruirea în armata României. Forme și metode folosite în instruire

Scopul instruirii militare, la fel ca și în armatele moderne, este obținerea succesului în operație. Instruirea în armată trebuie să reprezinte pregătirea specialiștilor și a unităților pentru atingerea acestui scop.

Cele mai reprezentative forme și metode folosite în instruirea specialiștilor de comunicații sunt:

- pregătirea nemijlocită, directă;

- pregătirea distribuită;
- instruirea la distanță;
- instruirea asistată la calculator;
- instruirea practică/antrenamentul;
- lectura;
- seminariile;
- perioadele de studiu;
- exercițiile pe hartă – MAPEXs;
- călătoriile de stat-major;
- exercițiile tactice fără trupe – TEWTs;
- exercițiile în punctele de comandă – CPXs;
- instruirea comandantului și a comenzii – CAST;
- procedurile de instruire tactică în interior – ITPT;
- exercițiile rezumat (Skeleton Exercises);
- exercițiile de comandament în teren – CFXs;
- exercițiile de antrenament în teren – FTXs;
- exercițiile simulate cu angajare tactică – TESEXs.

Unele metode eficiente pentru perfecționarea pregătirii specialiștilor în domeniul comunicațiilor și informaticii (C.I.S.)

Aplicarea unui proces logic pentru selecția „uneltelor“ instruirii constituie un deziderat al responsabililor procesului de instruire. Selecționarea celor mai bune metode de instruire este importantă pentru toate cerințele de bază ale sistemului de instruire. Astfel, considerăm că cele două forme de bază pentru desfășurarea procesului de instruire, în ansamblul său, sunt: forma instituționalizată și exercițiile.

Fiecare dintre ele se pot întrepătrunde și completa reciproc. Selecționarea metodelor de instruire începe cu determinarea scopului evenimentului instruirii. Metodele instituționalizate de instruire și exercițiile sunt diferite și, în consecință, fiecare dintre ele poate susține scopuri diferite. Metodele de tipul instituționalizat sunt convenabile pentru acumulările cognitive, pentru îmbunătățirea nivelului de informații ori pentru acumularea de cunoștințe, pentru creșterea nivelului de înțelegere. În anexa nr.1 prezentăm o matrice a selecției metodelor de instruire instituționalizată. Exercițiile sunt foarte convenabile pentru a exersa, a antrena și a verifica, ori a valida, certifica și afirma. În figura nr.1 prezentăm câteva finalități ale etapelor instruirii.

Trebuie menționat că, după părerea noastră – dar și comparând cu detaliile de instruire specifice unor armate moderne – sunt situații care pot împrumuta combinații ale metodelor instituționalizate și ale exercițiilor.

Primul pas este determinarea finalității evenimentului instruirii legat de cerințele generale ale instruirii	Remediere
	Exerciții pregătitoare de instruire
	Exersare
	Evaluare
	Validare
	Instruire în ideea interoperabilității

Figura nr.1 Finalități ale etapelor instruirii

După ce a fost selecționată forma de instruire instituționalizată sau tipul exercițiilor, următorul pas este de a determina metoda. În determinarea metodei de instruire, un rol fundamental îl joacă subiectul instruirii. Acesta poate fi: comandanți de la diferite eşaloane de execuție, comandanți de la structuri întrunite sau componente (structuri de tipul S6) de la fiecare astfel de nivel. Sunt, de asemenea, niveluri de instruire în structurile de comandă: șefi de structuri (module), ofițeri specialiști, ofițeri de legătură.

Pentru instruirea specialiștilor și structurilor de comunicații și informatice considerăm că cele două tipuri de exerciții de bază sunt: exerciții asistate de calculator - CAXs (Computer Assisted Exercises) și exerciții în câmpul tactic - FTXs (Field Training Exercises).

Fiecare dintre ele are avantaje și dezavantaje distincte, pe care le prezentăm în tabelul nr.1.

Tabelul nr.1 Selectarea CAX sau FTX

Tip	Avantaje	Dezavantaje
CAX	<ul style="list-style-type: none"> - are ca obiective de bază instruirea și coordonarea echipelor de comandă; - cerințe reduse în instruirea resurselor; - ideal pentru exerciții standard de comunicații ori întrunite; - nu influențează mediul înconjurător. 	<ul style="list-style-type: none"> - limitează instruirea structurilor subordonate statului major al unității; - permite exersarea tacticilor, tehnicilor și procedurilor doar la eşaloane superioare.
FTX	<ul style="list-style-type: none"> - permite legătura instruirii cu echipamentele; - permite o mare aplicabilitate a tacticilor, tehnicilor și procedurilor la toate nivelurile; - permite simultan și instruirea structurilor mici de comunicații. 	<ul style="list-style-type: none"> - resursă considerabilă (deplasare, mentenanță etc.); - restricții privind securitatea; - mișcarea în mediul real și consumurile limitează timpul exercițiului; - solicită competențe care trebuie limitate la cerințele lor specifice.

Programul de instrucție pentru misiune conține standardele pentru instrucția colectivă și modelele pentru exercițiile specifice structurii de comunicații și informatică. Dacă, pe ansamblu, instrucția are două componente, cea individuală și cea colectivă, programul de instrucție pentru misiune (PIM) reprezintă cel mai important produs de standardizare [1] a instrucției colective la nivelul structurii. Această strategie de instrucție oferă o modalitate de pregătire la nivelul performanței cerute, prezentând activitățile de instrucție necesare, frecvența executării acestora, problemele de rezolvat pe timpul instruirii, în concordanță cu resursele puse la dispoziție. Este responsabilitatea comandantului structurii să stabilească lista cu cerințele esențiale ale misiunii [2] (LCEM).

O componentă decisivă a strategiei de instrucție o constituie identificarea lipsurilor și neajunsurilor în instruire.

Instrucția colectivă a unei structurii de comunicații și informatică are ca scop formarea deprinderilor colective și a coeziunii eșaloanelor din compunere și presupune: instruirea colectivă a comenzii structurii și instrucția forțelor.

Instrucția colectivă a unei structurii de comunicații și informatică are ca scop de bază eficientizarea actului de conducere a forțelor și antrenarea comandanților pentru rezolvarea unor situații care pot să apară pe timpul acțiunilor reale. Această etapă a PIM are două componente: teoretico - militară și practic - aplicativă.

În urma cercetării efectuate, apreciem că formatul general al unui PIM pentru o structură de comunicații și informatică poate fi următorul:

- informații specifice instrucției structurii;
- tabele de instrucție;
- cadre de misiuni / planuri de instrucție;
- exerciții;
- activități standard de instrucție și evaluare;
- informații privind evaluarea;
- anexe.

Prin cele câteva elemente de bază prezentate despre PIM, apreciem că acesta trebuie să se constituie într-o metodă de bază de pregătire, planificare, organizare și desfășurare a instrucției colective la nivelul structurilor de comunicații și informatică pentru îndeplinirea misiunilor ce le revin.

Unele forme eficiente pentru perfecționarea pregătirii specialiștilor în domeniul comunicațiilor și informaticii (C.I.S.)

Sistemul apropiat de instruire (SAI) este un proces destinat dezvoltării dorite a instruirii. El poate fi conceput ca o sumă de părți componente care

trebuie să lucreze împreună pentru a permite verificarea unei acțiuni, precum și a căilor de optimizare a activităților care compun procesul de instruire. SAI poate permite găsirea buclei relaționale între activitățile de analiză, proiectare, dezvoltare, implementare și evaluare a instruirii. Acest sistem este un proces ciclic, care permite îmbunătățirea instruirii nu numai pentru atingerea cerințelor operaționale, dar și pentru a reacționa rapid la schimbări în funcție de nivelurile cerințelor operaționale. O formă simplificată a sistemului este prezentată în figura nr.2, unde sunt puse în evidență fazele sistemului și relațiile dintre acestea.

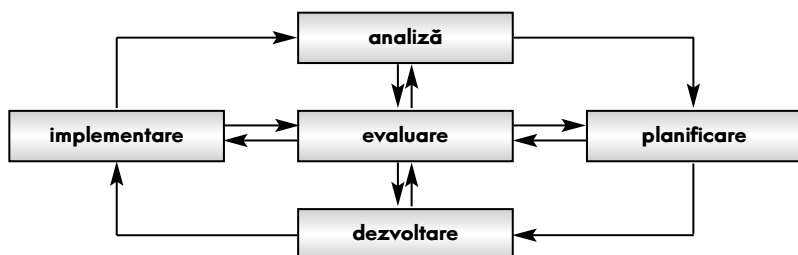

Figura nr.2. Modelul sistemului apropiat de instruire

Analiza este procesul de generare a unui nou program de instruire. În cadrul acestei faze considerăm că trebuie să se stabilească:

- cine trebuie să se instruiască ?
- ce trebuie să se știe ?
- când și unde trebuie să se desfășoare instruirea ?
- cum trebuie să se realizeze instruirea ?

Planificarea trebuie să asigure dezvoltarea sistematică a programului de instruire. Planificarea începe cu rezultatele fazei de analiză și sfârșește prin a crea o schiță a programului de instruire care trebuie a fi dezvoltat în faza următoare. Aceasta preia ieșirile fazei de analiză și specificațiile privind cum să fie prezentate informațiile și cum să fie acumulate cunoștințele.

Dezvoltarea include formularea, din toate punctele de vedere, a programului de instruire, producerea cursului și verificarea în teren a cursului pilot, pentru validarea instruirii, înainte de implementare.

Implementarea subliniază modul cum trebuie furnizată forma de instruire și include: producerea de planuri detaliate de lecții de către instructorii care vor desfășura instruirea, armonizarea instruirii cu mediul în care trebuie să se desfășoare și stabilirea cerințelor de urmat pe parcursul desfășurării instruirii.

Evaluarea trebuie să permită observarea că procesul și produsele instruirii ating cerințele operaționale. În conformitate cu rezultatele obținute în ultima etapă de instruire, în urma implementării noilor concepte din domeniu, în concordanță cu cerințele NATO, apreciem că se impune, dintr-o multitudine de considerente, menținerea celor două tipuri de evaluare: *internă și externă*.

Apreciem că evoluția rapidă din domeniul CIS solicită un sistem de instruire dinamic și reactiv. Acesta poate fi furnizat de SAICIS.

Continuare în numărul viitor.

Note:

[1] SMG - 104, *Concepția standardizării instrucției*, București, 2003, p.9-10.

[2] SMFT-7, *Precizări privind lista generală cu cerințele misiunilor forțelor terestre*, București, 2005, p.1-3, anexa nr.1.

Așteptări ale tinerilor absolvenți și realitățile din unitățile militare

LOCOTENENT LAURENȚIU CRISTICI

Nota editorului

Tema suitei de patru articole ce vor urma în paginile revistei ne-a parvenit de la Brigada 282 Infanterie Mecanizată, în urma solicitării noastre pentru tematică și articole. Ca atare, am cerut sprijinul colegilor de la Academia Forțelor Terestre, studenții și cadrele militare de acolo fiind cele mai potrivite pentru a răspunde temei.

Opiniile dumnealor sunt interesante, nu totdeauna foarte agreabile și, de cele mai multe ori, cu o pregnantă nuanță subiectivă, însă merită a fi citite cu atenție și a extrage unele concluzii privind integrarea tinerelor cadre militare în viața unităților. Poate că într-un viitor nu prea îndepărtat se va face - în limita fondurilor alocate - și un studiu serios, urmat de măsuri la fel de serioase.

Nivelul de pregătire din Academia Forțelor Terestre influențează în mod pozitiv activitatea studentului militar și viitor ofițer al Armatei Române.

Pregătirea academică, de orice natură ar fi ea, iese în evidență, cel mai aproape ca timp, în perioadele de stagiul la unități. Ea este focalizată mai mult pe partea teoretică, și mai puțin pe cea practică. În perioada studenției, încercăm să îmbinăm partea teoretică cu partea practică, dar, din păcate, acest lucru nu ieșea totdeauna bine. În acea perioadă, din punctul meu de vedere, modulele din specialitatea armei erau prioritare pentru cariera mea de ofițer.

Planul academic se dorește a fi un sprijin real pentru cerințele din viața civilă, dovadă și multitudinea de specializări în care sunt licențiați absolvenții Academiei, considerând totodată oportună și introducerea specializării universitare Administrație publică. Întrebări precum: *Dacă militarii nu le este restricționat dreptul la apărare, prin Constituție sau în baza acesteia, atunci de ce ei nu se pot apăra împotriva tuturor actelor administrației militare? Cum se poate rezolva chestiunea reparațiilor civile ce se pot pretinde, dacă prin actele autorităților militare sunt încălcate drepturile și libertățile unui cetățean? Au autoritățile militare putere discreționară pentru că actelor de comandament cu caracter militar nu li se poate demonstra eventuala nelegalitate ?*

Ofițerii se vor confrunta întotdeauna cu problemele, de fond sau de formă, ridicate de domeniul legislativ, pentru că orice ordin este dat în baza unui act administrativ, unitățile militare au obligația de a încheia diverse contracte civile sau administrative, iar majoritatea abaterilor grave stipulate în „Regulamentul Disciplinei Militare” constituie infracțiuni.

Nu trebuie neglijate celelalte domenii de pregătire academică ale studenților, ci trebuie privită această problemă bidirecțional, având în vedere posibilitățile de încadrare într-o funcție de ofițer.

În planul pregătirii militare consider că orele sunt insuficiente, se ajunge să se tragă cu pistolul o singură dată în patru ani de zile, iar exemplele ar putea continua. Însă trebuie luat în calcul și faptul că tematica abordată este concentrată, activitățile desfășurându-se pe o perioadă de 30 - 40 zile de pregătire efectivă; totuși, rezultatele sunt bune din punctul meu de vedere.

Informatica și limbile străine - toți spun că sunt două elemente de căpătâi pentru cariera unui ofițer - cu toate acestea, informatica se face doar în primul an și privește doar elemente minime, iar limbile străine - engleza, cu precădere - doar în primii doi ani. De ce atât de puțin?! În condițiile în care, limba engleză constituie o etapă eliminatorie în vederea intrării în examenul de licență, iar mai târziu, în vederea participării la misiuni internaționale, promovări, cursuri.

În ceea ce privește pregătirea fizică, lucrurile stau mai bine, întrucât există standarde date de bareme, există personal calificat pentru a realiza o pregătire fizică adecvată sau chiar atingerea de performanțe notabile pentru cei interesați. În schimb, în unitățile militare din teritoriu am văzut oameni care nu fac nimic pentru pregătirea lor fizică și care în timpul alocat pentru acest lucru, ar face orice altceva. Un cerc vicios, o înțelegere mutuală împotriva pregătirii fizice.

Pentru efectuarea practicii universitare la unități, cunoștințele studenților sunt suficiente și în concordanță cu cerințele formulate de comandanții de acolo. Faptul că te poți prezenta la o astfel de activitate cu un anumit bagaj de cunoștințe, cu o anumită conduită impusă de ținuta militară și cu o pregătire fizică demnă de invidiat pentru subordonați dar și pentru gradele superioare, nu poate fi decât o bilă mare albă. Menirea stagiului este de a „deschide” puțin ochii și mintea studentului militar care nu știe la ce să se aștepte într-o unitate militară, dar și înțelegere și răbdare din partea gazdelor pentru că, totuși, aceasta este o perioadă în care „se învață”. Pe linie militară am constatat o solicitare minimă datorită perioadei în care s-au desfășurat activitățile din unitățile militare, aflate după aplicații, și în care un procent mare din militari se aflau în concedii.

Încă din perioada studenției, armata este percepută ca o luptă cu actele și documentele. Toată ziua tabele, semnături, prelucrări de ordine etc. Doar comandanții de la diferite niveluri ierarhice întrezăresc, oarecum, adevărata cerință a armatei. De aceea, de cele mai multe ori, se înregistrează lacune în ceea ce privește contactul cu documentele de conducere, dar și cu regulamentele militare. Cunoștințele privind modul de lucru cu mijloacele informatice sau cu noua tehnologie, la care tânăra generație stă destul de bine, nu sunt îndeajuns solicitate și nici cele ale unei limbi internaționale nu sunt valorificate.

Evident, nici un loc nu seamănă cu altul. Cu toții avem nevoie de pregătire și, dacă considerăm că nu este suficient, învățăm singuri. Cu siguranță, lucrul în unități îți arată ce trebuie să înveți sau să știi, și se învață. Se învață tot ce se cere efectiv.

Cred că cel mai mare merit al Academiiilor Categoriilor de Forțe ale Armatei este acela de a crea o atitudine corectă față de sistem și de cerințele acestuia. Neajunsul este că atitudinea, de prea multe ori, nu este cea scontată sau cea favorabilă.

Ca element pozitiv pot afirma că unitățile din teritoriu sunt în măsură să primească și să înglobeze constructiv în statele lor de organizare absolvenții cu pregătire academică.

La disfuncționalități vreau să menționez marile „hopuri” pe care le întâmpină tinerele cadre militare, și anume modul de rezolvare a problemelor familiale și problema locuinței, lucruri pe care nu le conștientizezi pe perioada școlarizării, unde cazarea și masa sunt asigurate, și nu percepi „jungla” de dincolo de gardurile școlii.

Doresc să închei totuși într-o notă optimistă, afirmând că spre deosebire de alte domenii, instituția militară îți oferă un loc de muncă sigur. De aici mai departe depinde și de noi.

Raportul așteptări-realități la început de carieră: de la aspirație la realitate

SUBLOCOTENENT ADI MUSTĂȚĂ

Când am fost repartizat în prima mea funcție (ofițer 5 în cadrul Compartimentului Planificare Logistică) mă consideram suficient de pregătit pentru a face față provocării. Asimilasem câteva teorii care nădăjduiam că-mi vor fi de folos în practică, vorbeam engleza destul de bine și eram un „utilizator“ acceptabil al calculatorului.

Realitatea s-a dovedit a fi mult mai complexă decât imaginea pe care mi-o formasem eu. Deși cele trei competențe amintite mai sus mi-au fost cu adevărat de folos, la un prim contact cu sarcinile zilnice mi-am dat seama că mai am multe de învățat. După câteva zile de acomodare cu unitatea, am început să mă pregătesc sistematic pe două direcții: proceduri de lucru ale comandamentului și detaliile tehnice specifice serviciului auto, serviciu de care eu răspundeam, deși ca specialitate sunt intendant. În întreprinderea aceasta am fost ajutat de comandanți, dar mai ales de subordonați. Pe parcursul acestei interacțiuni, desigur și pe fondul îndeplinirii a tot mai multor sarcini, competența de specialist a început să prindă contur, însă pot afirma că în primul an de activitate, situațiile inedite (cel puțin pentru mine) apăreau la tot pasul. Am încercat, la rândul meu, să împărtășesc din ceea ce asimilasem în școală, lucru care a fost apreciat de cele mai multe ori, nu ascund însă faptul că uneori teoriile la care eu mă raportam erau considerate „basmă“, în special de practicieni, mai experimentați. Treptat am început chiar să aplic aceste teorii, în special pe domeniul relaționării inter-umane, diferența față de abordarea inițială fiind aceea că ele rămâneau undeva în implicit, urmând ca doar rezultatele să vorbească.

Într-un timp relativ scurt, pe fondul unei atmosfere pozitive în relațiile din unitate (colectiv tânăr, relațiile dintre cadre principiale și camarade-rești, înțelegere față de problemele personale), am reușit să mă integrez și să influențez întrucâtva mersul lucrurilor, în primul rând prin faptul că m-am implicat total în ceea ce făceam dar și prin lucrul în echipă pe care cu insistență l-am promovat. În legătură cu acest ultim aspect, m-am confruntat cu situații în care subordonații țineau să-mi demonstreze că sunt mai „deș-

tepti“ decât mine. Am evitat să intru într-un joc al orgoliilor, prin acceptarea ideilor celorlalți, uneori făcând compromisuri de formă (modul în care formulam o anumită frază de exemplu...), singura condiție fiind ca toată lumea să accepte lucrul în echipă.

În timp, în colectivul pe care îl conduceam s-a instaurat un climat de încredere, afecțiune, sinceritate, tocmai ceea ce teoria numește „stare de echipă“, stare care s-a instaurat mai degrabă prin puterea faptei decât cea a argumentului rațional explicitat.

Modul de lucru pe care l-am adoptat nu era posibil decât cu sprijinul șefului logisticii și al comandantului, care ne-au acordat încredere și o anumită libertate de a decide și de a acționa. Știam aceasta de când am venit în unitate și am acționat sistematic pentru ca raporturile acestea să fie cât mai constructive. În această ultimă idee, pe teritoriu, am învățat să discern când e cazul să emit o propunere constructivă sau când trebuie doar să execut, fără a pune prea multe întrebări.

Calitatea pregătirii mele am sesizat-o în momentele în care am constatat că stăpânesc anumite „deprinderi sănătoase“ care au produs soluții în situații cu care subordonații nu erau familiari și deci nu ne rămânea decât să învățăm. Academia m-a învățat să învăț și, în interpretarea mea, aceasta este abordarea corectă, deoarece pregătirea academică nu poate acoperi specificul fiecărei unități. Pregătirea generală trebuie însă susținută și de o pregătire de specialitate (din acest punct de vedere aș spune că școala de aplicație trebuie să dureze cel puțin un an) și ambele trebuie orientate realmente cu preponderență spre necesitățile practice. Matematica, Teoria organizației sau Știința militară sunt foarte frumoase în abstract, dar sunt minunate când constăți că te ajută și în activitatea de zi cu zi.

În Academie am învățat, de asemenea, să nu am complexe față de cunoașterea vehiculată în mediul civil și, din acest punct de vedere, văd în ofițer o punte de legătură între subordonații săi și informația din lume. Supun atenției acest subiect deoarece am sesizat o oarecare înclinare spre autosuficiență în rândul subofițerilor și a sgv-ilor (afirmația se referă exclusiv la propria-mi experiență, fără a avea pretenția de generalitate), deși sistemul oferă anumite facilități de pregătire (diferite cursuri, concediu de studii plătit, salariu rezonabil, program de opt ore). Într-o asemenea situație, consider că formarea competenței de educator se justifică și chiar căpătă o însemnătate deosebită.

În încheiere, îmi exprim opinia potrivit căreia raportul așteptări/realități trebuie privit în dinamismul său, pe o perioadă mai lungă de timp, în

felul acesta putându-se forma o imagine mai completă asupra calității pregătirii tinerilor absolvenți. Desigur că opiniile personale sunt utile, însă consider că un decident nu le poate folosi decât ca un preambul al declanșării unor studii sistematice asupra problematicii.

Contactul cu unitatea operativă - experiență inedită pentru un proaspăt absolvent

CĂPITAN NECULAI GUȚU

Îmi amintesc cu plăcere primii pași în Academia Trupelor de Uscat „Nicolae Bălcescu”, tânăr plin de aspirații, vise și idealuri. Pentru mine a fost ceva cu totul nou, deoarece eram inițiat în viața cazonă într-un liceu militar de marină și contactul cu o instituție de învățământ superior din cadrul forțelor terestre îmi deschidea noi orizonturi de cunoaștere.

În Academie am întâlnit sistemul vechi de pregătire - orele de instrucție prin alternanță cu orele de predare la clasă. Un sistem obositor, solicitant, atât fizic cât și psihic și, în același timp, ineficient datorită scurtării orelor de instrucție prin includerea deplasărilor la poligoanele de instrucție. Șansa noastră a fost trecerea la sistemul de pregătire academic, ce a concentrat ședințele practice de instrucție în module de pregătire, module ce ofereau posibilitatea pregătirii în cele mai bune condiții, defășurându-se de obicei sub forma taberelor de instrucție.

Pregătirea militară din Academie mi-a folosit ca fundament în pregătirea profesională, având în orice moment posibilitatea raportării la anumite cunoștințe și deprinderi formate în acea perioadă.

Ca orice început, și învățământul în Academia Forțelor Terestre s-a demarat greoi, fiind nevoie de câțiva ani pentru procurarea materialelor bibliografice, a suporturilor de curs, precum și a dotărilor necesare desfășurării în bune condiții a învățământului academic.

Necesitatea recuperării orelor din anul întâi, când învățământul era coordonat de institutul militar, după programele acestuia, a îngreunat și mai mult procesul de învățământ, fiind necesare câte 10 ore de curs pe zi, acest impediment fiind depășit prin profesionalismul profesorilor, majoritatea fiind colaboratori de la universități cu renume din București și Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu.

Pregătirea teoretică, cunoștințele de limbă engleză și noțiunile de informatică acumulate în timpul Academiei, susținerea examenului de licență

cu o comisie integrală din Universitatea Națională de Apărare, ne-au motivat să ne pregătim mult mai conștiincios, ne-au sporit încrederea în forțele proprii și ne-am prezentat în Școala de Aplicație dornici să ne definitivăm pregătirea și să ne afirmăm pe plan profesional. Caracterul preponderent practic al Școlii de Aplicație ne-a dat posibilitatea să punem în aplicare toate cunoștințele acumulate pe timpul studiului în Academie, mărindu-ne astfel șansele de a micșora șocul contactului cu unitățile operative în care urma să fim repartizați.

Un factor important în pregătirea noastră l-a constituit numărul de stagii la trupă, prin intermediul cărora am luat contact cu viața reală din unitățile militare și, secvențial, am pus în practică tot ceea ce învățasem despre managementul instruirii în Academie.

Neajunsurile în pregătirea primită s-au manifestat mai ales în domeniul utilizării tehnicii blindate din dotarea Academiei, a lipsei tehnicii de calcul și procesare a datelor moderne, a unor profesori pregătiți în acest domeniu; neajunsuri care și-au pus amprenta pe viitoarea noastră pregătire, obligându-ne astfel la studiu individual și pregătire prin cursuri speciale.

Pentru mine, contactul cu unitatea operativă nu a fost dur, aceasta făcând parte din unitățile de elită ale Armatei Române, iar colectivul fiind unul de excepție. Nu am fost primiți cu ironie ci, dimpotrivă, ni s-a acordat încrederea cuvenită, dar și multe responsabilități.

Climatul de lucru a fost propice implementării în activitate a tuturor competențelor absolventului unei instituții de învățământ superior. Dorința de afirmare, întâlnirea cu tehnica operativă, cu subordonați cu multă experiență practică, m-au determinat să mă pregătesc continuu și să demonstrez puterea mea de muncă și de învățare, atât în fața subordonaților – pentru care trebuia să fiu un exemplu permanent –, cât și în fața comandanților.

Exemplele pozitive pe care le-am avut în unitate m-au ajutat să trec peste „poticnirile” începătorului. Încurajările, nu puține, ale comandantului unității, m-au ajutat să trec peste greutățile mutării într-o garnizoană nouă și să mă încadrez foarte bine în colectivul de cadre, dar și în societate.

Unitatea în care am fost repartizat în primii mei ani de activitate m-a sprijinit în urmarea unor cursuri de carieră și de nivel, asigurându-mi posibilitatea pregătirii permanente, în vederea îndeplinirii unor funcții superioare celei dintâi în care am fost numit.

O altă mare provocare a fost relația cu subordonații (subofițeri, maiștri militari, militari angajați și militari în termen). Acest lucru a necesitat tact,

diplomație, răbdare și încredere în forțele proprii. Bineînțeles, toate acestea au trebuit dublate de o temeinică pregătire militară și de specialitate. La această ultimă componentă, rolul cel mai important l-a avut pregătirea în Școala de Aplicație.

Pe lângă problemele de adaptare inerente oricărui început, problema socială a fost cea mai greu de depășit. Problema locuinței, a serviciului pentru soție și a veniturilor insuficiente traiului într-o garnizoană mare a fost o realitate dură, peste care a trebuit să trecem. Și acest lucru nu l-am fi reușit fără ajutorul colegilor, care de acum ne deveniseră prieteni.

Revenirea în Academia Forțelor Terestre ca și comandant de pluton studenți și ulterior instructor, mi-a oferit posibilitatea să înțeleg procesul de învățământ în cadrul Academiei și să contribuim, totodată, la dezvoltarea acestuia.

Pregătirea militară în Academia Forțelor Terestre își propune instruirea viitorilor ofițeri pentru însușirea tehnicilor individuale și colective până la nivelul grupei de infanterie și se finalizează în anii terminali cu o inițiere în pregătirea de specialitate, prin parcurgerea unor module de baze tehnice și tactice ale armii. Studenților li se oferă astfel posibilitatea pregătirii atât în domeniul militar, cât și în cele trei specializări civile: managementul organizației, managementul economico-financiar și administrație publică. Cursurile de *leadership* coordonează pregătirea viitorilor comandanți către o dezvoltare a calităților de lider militar, capabil să ia o decizie corectă în toate situațiile în care se va afla.

Prima unitate operativă, sau trecerea de la teorie la practică

CĂPITAN LUCIAN ISPAS

Îmi revin în memorie cu deosebită emoție primele zile de instrucție dintr-o unitate operativă din Ardeal. Făceam parte din prima promoție de „ofițeri licențiați” ai Institutului Militar de Infanterie și Chimie „Nicolae Bălcescu” din Sibiu și contactul cu realitatea de pe teritoriul, după patru ani petrecuți pe băncile școlii, părea să fie unul dur și plin de neprevăzut. Primirea făcută de colegii mai vechi ne-a mai ridicat puțin tonusul, chiar dacă glumele la adresa noastră ca „manageri” sau asupra modului de echipare cu „lopata mică de management” sporeau într-un fel incertitudinea și surprizele care planau asupra viitorului nostru în acea unitate.

Repartiția noastră în unitățile militare în acea perioadă coincidea cu amplul proces de transformare a armatei române; de la o armată supradi-mensionată și pregătită între două campanii agricole, până la nivelul actual, al unei armate suplă, redusă numeric la nevoile și capacitățile României, pe deplin profesionalizată, bine instruită și mereu gata să îndeplinească mi-siunile stabilite.

Pregătirea teoretică, cunoștințele de limbă engleză și noțiunile de infor-matică acumulate în timpul școlii ne-au sporit încrederea în forțele proprii și, într-un timp relativ scurt, am reușit să ne integrăm în programul unității și să putem îndeplini toate misiunile încredințate. Neajunsurile în pregăti-rea primită s-au manifestat mai ales în domeniul utilizării tehnicii blindate din dotarea unității, dar disponibilitatea colegilor mai mari, experiența me-canicilor-conducători și dorința noastră de a învăța au acoperit relativ repe-de aceste lipsuri, iar primele exerciții din poligon au dat rezultate pe mă-sura emoțiilor inerente de început.

Mediul în care am fost primiți a fost unul deosebit de călduros, relații-le colegiale care s-au format și relațiile de subordonare s-au bazat pe multă seriozitate, disciplină și camaraderie. Am găsit aici un mediu propice apli-cării cunoștințelor și deprinderilor formate în școală. Îmi aduc aminte și acum de prima convocare de pregătire cu cadrele nou-venite în unitate, care s-a desfășurat la sediul Comandamentului Corpului de Armată, sub directa îndrumare a comandatului. Această convocare a fost primul pas spre ceea ce astăzi a devenit un fapt concret, și anume: standarde, documente de conducere a instrucției simple și bine structurate, precum și un mod clar și axat pe obiective realiste de desfășurare a evaluărilor curente sau la sfâr-șit de etapă.

Anii care au urmat au fost și anii de pionierat pentru noi în ceea ce pri-vește operațiunile de menținere a păcii, România fiind un membru impor-tant al Parteneriatului pentru Pace. Chiar dacă în timpul școlii învățaserăm relativ puțin despre aceste tipuri de acțiuni, denumite la vremea aceea „altele decât războiul”, familiarizarea cu ceea ce înseamnă acum Peace-keeping, Observation Post sau Check Point s-a produs relativ repede pen-tru că mulți tineri ofițeri au participat la exerciții de tip „Cooperative Determination”, „Best Effort” sau „Strong Resolve”, exerciții care au pus bazele multor deprinderi pe care ofițerii români și le folosesc astăzi în tea-trele de operații din Irak sau Afganistan.

Aderarea noastră ulterioară la Alianța Nord-Atlantică a accelerat pro-cesul de transformare și modernizare a armatei pe care l-au parcurs și ab-solvenții ai Academiei Forțelor Terestre. S-a făcut din mers trecerea la un

sistem viabil de instruire și evaluare, la adoptarea unor standarde de performanță și la preluarea și transpunerea experienței acumulate de partenerii de alianță, militarii români dovedind calități demne de invidiat care s-au probat în toate teatrele de operații în care au fost sau sunt prezenți, luptând umăr la umăr alături de militarii oricărei alte armate moderne.

Pregătirea militară în Academia Forțelor Terestre își propune instruirea viitorilor ofițeri pentru însușirea tehnicilor individuale și colective până la nivelul grupeii de infanterie și care se finalizează în anii terminali cu o inițiere în pregătirea de specialitate, prin parcurgerea unor module de baze tehnice și tactice ale armii. Tematica prevăzută în programele analitice este adecvată obiectivelor propuse pentru fiecare etapă. Formarea luptătorului începe prin învățarea tehnicilor individuale, pentru formarea deprinderilor de luptă individuale, concomitent cu dezvoltarea capacității de rezistență la eforturi fizice și psihice prelungite, în diferite medii ostile. Pentru formarea calităților de luptător, se creează, pe timpul modulelor de pregătire din taberele de instrucție, situații cât mai apropiate de realitatea câmpului de luptă, care să conțină elemente percepute ca riscante, pe un fond general de incertitudine privind securitatea individului. Situații cu care, în contextul actual, viitorul comandant de pluton se poate confrunta pe timpul îndeplinirii unor misiuni dificile în teatrele de operații. În cadrul pregătirii militare a studenților se urmărește dezvoltarea a patru categorii principale de calități: psihice (psihic solid și echilibrat), fizice, orientare (simțul practic și capacitatea de orientare) și tehnice. Cerințele „să fie”, „să știe”, „să facă” și „să poată” sunt aplicate permanent pentru formarea capacității de acțiune necesare.

Acest mod de pregătire pune bazele, cel puțin pentru început, unei cariere militare care se va contura și mai bine după absolvirea școlilor de aplicație, deși apare de multe ori dezamăgirea proaspătului absolvent referitor la faptul că pregătirea teoretică din Academia Forțelor Terestre nu îi oferă soluții pentru toate problemele cu care se confruntă la unitățile la care sunt repartizați. Ar putea fi cel puțin la prima vedere o opinie întemeiată, dar nu trebuie să neglijăm faptul că un rol important îl are, pentru o carieră de succes, continuarea educației permanente prin cursurile de carieră și de nivel care trebuie urmate atât în țară, cât și în străinătate. Un rol esențial pentru tânărul absolvent îl are participarea la misiuni în teatrele de operații, când trecerea de la etapa de pregătire și simulare la cea de execuție într-un mediu ostil și plin de neprevăzut presupune asumarea unor responsabilități atât pentru ei, cât și pentru subordonați.

Chiar dacă Academia Forțelor Terestre dispune de un corp de instructori și cadre didactice deosebit de valoros, apar totuși și unele disfuncționalități în pregătirea viitorului absolvent datorită asigurării unei baze materiale pentru instrucție care nu ține întotdeauna pasul cu cea pe care o vor folosi în unitățile militare. Nici acum Academia nu dispune măcar de un transportor amfibiu blindat model „Zimbru”, tehnică pe care tânărul absolvent o întâlnește doar în școlile de aplicație sau poate doar după ce este repartizat la o unitate militară operaționalizată. De asemenea, dotarea cu stații radio cu salt de frecvență este insuficientă și, din acest motiv, acestea sunt folosite cu preponderență la orele de Comunicații Militare. În aceeași ordine de idei, și inexistența în AFT a unor aparate de vedere pe timp de noapte, a unor veste antiglonț sau măcar antischije creează dificultăți la instruirea în condiții cât mai apropiate de realitate.

Consider că unitățile militare sunt în măsură să primească absolvenți cu pregătire academică și problemele inerente începutului unei cariere militare pot fi minimalizate acolo unde există deschidere și înțelegere, iar diferențele dintre școală și unitățile militare pot fi reduse printr-o dotare corespunzătoare, conform principiului: „Să te instruești așa cum vei lupta!”.

TACTICĂ GENERALĂ

Elemente de bază privind dislocarea și redislocarea unităților

MAIOR DANIEL VALERIU MARIN

Dislocarea definește pe scurt așezarea (reșezarea) forțelor și sprijinului lor logistic în zona de operații.

Participarea unui batalion la o operație multinațională poate avea la bază solicitarea NATO (dacă face parte din forțele destinate Alianței) sau hotărârea de a intra în compunerea detașamentelor naționale pentru operații de tip Coaliție. Baza legală a participării unității este Legea nr.42 din 18.03.2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, precum și tratatele, acordurile și înțelegerile internaționale la care România este parte.

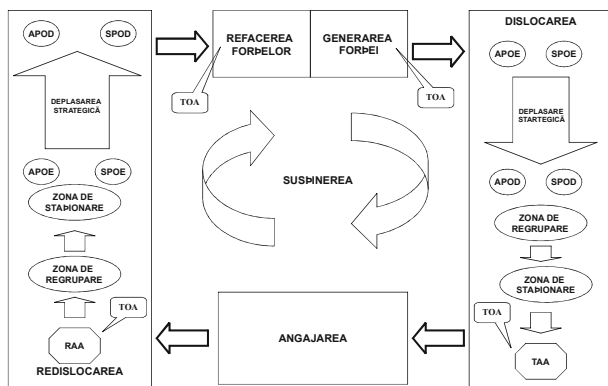

Figura nr.1 Procesul de proiectie a forței

Unitatea nominalizată să participe la o misiune în teatrul de operații extern parcurge următoarele faze: generarea forței, executarea misiunii și refacerea forțelor. La rândul său, faza de efectuare a misiunii cuprinde ca etape: dislocarea, angajarea propriu-zisă și redislocarea.

Generarea forței (pregătirea în țară) vizează îndeplinirea mai multor sarcini, dar în principal acestea sunt: stabilirea personalului participant la misiune, instruirea acestuia și asigurarea suportului logistic necesar. Activitățile presupun o sincronizare perfectă, astfel încât în timpul de reacție stabilit, unitatea să poată atinge capabilitatea operațională cerută. Foarte important este sprijinul acordat unității de eșaloanele superioare sau alte structuri similare pentru: executarea recunoașterilor în zona de operații; efectuarea controlului medical și asigurarea imunizării personalului; realizarea stocurilor de autosusținere și a mijloacelor de containerizare; coordonarea mișcării; comunicarea datelor despre punctele de îmbarcare și debarcare (Point of Embarkation & Point of Debarcation - POE & POD); asigurarea mijloacelor de transport rutiere, navale sau aeriene; integrarea propriului sistem de comunicații în cel al Forței.

Sarcinile ce revin strict (direct) unității sunt multiple și au ca obiective principale: planificarea operațională și realizarea produselor specifice acesteia; înlăptuirea măsurilor de protecție a Forței; instruirea specifică misiunii; asigurarea funcționării echipamentelor; paletizarea și containerizarea materialelor; îmbarcarea tehnicii; deplasarea pe teritoriul național (după planul detaliat întocmit în avans); îmbarcarea pe mijloacele de transport strategic; trimiterea detașamentului precursor. Prin și după transferul de autoritate, batalionul intră sub comanda operațională a Comandamentului Operațional Întrunit.

Deplasarea forțelor și mijloacelor unității se realizează prin mai multe moduri, astfel încât sistemul de transport să reacționeze pozitiv la cerințele stabilite pentru dislocarea și susținerea unității.

Transportul rutier pe teritoriul național sau în teatrul de operații se realizează cu mijloace proprii și cu mijloace militare și civile primite în sprijin.

Mijlocul feroviar este utilizat pentru deplasarea pe distanțe mari, precum și pentru transportul unui volum mare de echipamente și materiale.

Transportul maritim este principalul mod de transport folosit pentru majoritatea echipamentelor și materialelor din înzestrarea unității, în vederea dislocării, susținerii și redislocării.

Transportul aerian asigură în totalitate deplasarea personalului și parțial sau integral a echipamentelor și materialelor din înzestrarea unității.

Cunoscând propriile capacități de transport, precum și locația și distanța până la punctele de îmbarcare (destinația finală), ofițerul responsabil cu mișcarea batalionului întocmește cererile de sprijin cu mijloace de transport.

Echipa de recunoașteri în zona de operații, împreună cu reprezentanții altor eșaloane, are o serie de sarcini importante care trebuie să asigure: însușirea rapidă a misiunii; realizarea contactului cu elementele de comandă și cu cele cu care se cooperează pe timpul misiunii, cu elementele Forței Multinaționale de coordonare a mișcării; recunoașterea punctelor de debarcare (Points of Debarcation - PODs), de regrupare sau staționare, de constituire a unității; evaluarea stării operative; verificarea facilităților logistice existente; realizarea contactului cu reprezentanții națiunii-gazdă; preluarea procedurilor de operare (SOP-urilor) specifice misiunii și a caracteristicilor sistemului de comunicații și informatică a Forței Multinaționale.

Detașamentul precursor se transportă cu cel mai rapid mijloc de deplasare strategică, respectiv avionul. Acesta are asupra sa cantitatea minimă de echipamente și materiale necesare îndeplinirii sarcinilor în teatrul de operații. Sarcinile detașamentului precursor sunt, în principiu, următoarele: stabilirea legăturii cu eșalonul superior, cu elementele de logistică și coordonare a mișcării din teatrul de operații, recunoașterea și monitorizarea zonelor de recepție, triere, staționare și constituire a unității, integrarea propriului sistem de comunicații în cel aflat în teatrul de operații.

Structurile specializate în coordonarea mișcării (ofițerul responsabil de la nivelul batalionului și reprezentanții eșaloanelor superioare) urmăresc ca prin planificarea transporturilor să se asigure sosirea forțelor principale ale unității în același timp, atât prin transport maritim, cât și aerian.

Imediat după efectuarea deplasării strategice se trece la recepția, staționarea, continuarea deplasării și integrarea (Reception, Staging, Onward Movement & Integration - RSO&I) forțelor batalionului în teatrul de operații. În această etapă responsabilitatea este colectivă, revenind atât autorităților aliate, cât și celor naționale (Elementul de Sprijin Național - NSE), iar cooperarea cu elementele de sprijin ale națiunii-gazdă (Host Nation Support - HNS) este esențială.

Recepția este procesul de primire, descărcare, sortare și transport local a personalului, echipamentelor și materialelor sosite în punctele de debarcare către un raion de regrupare a personalului cu tehnica (Marshalling Area), precum și asigurarea sprijinului de personal necesar: hrănire, asistență medicală, cazare etc.

Staționarea este procesul de adunare și organizare a personalului, echipamentelor și materialelor sosite în vederea continuării deplasării. De asemenea, în această zonă se are în vedere asigurarea sprijinului de personal necesar: hrănire, asistență medicală, cazare etc.

Continuarea deplasării este procesul prin care se asigură re poziționarea unității în măsură să îndeplinească cerințele operaționale ale misiunii. Aceasta implică deplasarea din raioanele de recepție și de staționare (Reception & Staging Areas) către raionul de constituire a unității (Tactical Assambly Area - TTA).

Integrarea este procesul prin care se realizează structura (organizarea) batalionului așa cum a fost proiectat pentru misiune, în măsură să fie angajat ca un întreg, dispus în raionul de constituire a unității (TAA). Aceasta implică declararea stării gata din punct de vedere operațional (Ready Operational) și realizarea transferului de autoritate (TOA) către eșalonul superior din teatrul de operații. Comandamentul Forței Multinaționale exercită controlul operațional asupra unității și îi transmite ordinul de misiune. În funcție de situația concretă din teatrul de operații, declararea stării gata din punct de vedere operațional și efectuarea transferului de autoritate se poate face în unul dintre cele două raioane amintite anterior, urmând ca raionul de constituire a unității să devină un raion de pregătire a misiunii primite.

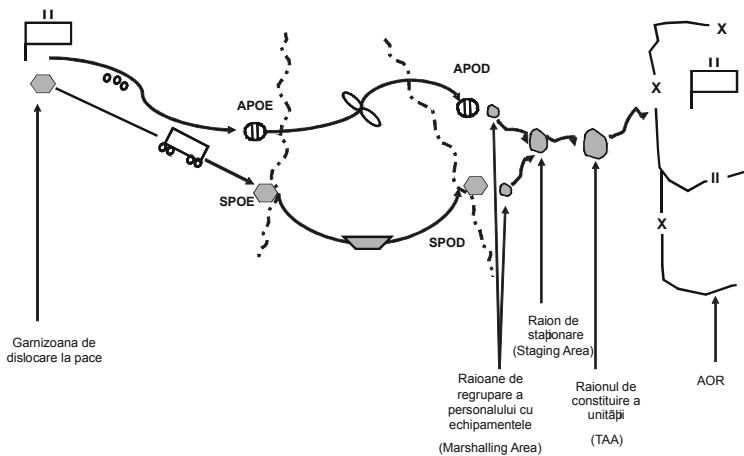

Figura nr.2 Schema dislocării

Angajarea reprezintă efectiv participarea unității la operație cu toate forțele și mijloacele de care dispune, sub controlul operațional al Comandamentului Forței Multinaționale, în conformitate cu memorandumul de înțelegere semnat de România. Dacă succesul operației este asigurat într-un timp mai scurt decât perioada estimată de participare a batalionului la operație, după susținerea operațiilor decisive urmează, evident, retragerea forțelor, operațiile de tranziție și redisolocarea.

Redisolocarea este definită asemănător cu dislocarea, ca fiind reasezarea forțelor și sprijinului logistic al acestora dintr-o zonă de operații în alta sau în țară, după îndeplinirea misiunii proprii - situație descrisă în prezentul material.

Redisolocarea presupune parcurgerea a patru etape: reconstituirea forțelor și desfășurarea activităților predislocare; deplasarea și desfășurarea activităților în punctele de îmbarcare (POEs); deplasarea strategică către punctele de debarcare (PODs) și recepția; deplasarea către garnizoana de dislocare la pace.

După îndeplinirea misiunii, forțele se deplasează către zonele de adunare stabilite (Assembly Areas - AAs) sau direct către zona de adunare pentru redisolocare (Redeployment Assembly Area - RAA). În acest loc se realizează transferul de autoritate (TOA) către Comandamentul Operațional Întrunit. Activitățile din aceste zone de adunare pregătesc unitatea pentru deplasare. Reconstituirea forțelor include o gamă largă de activități pentru restabilirea capacităților militare, în măsură să asigure îmbarcarea și efectuarea deplasării prin transport maritim și aerian: pachetizarea și containerizarea echipamentelor și tehnicii; pregătirea documentelor vamale; completarea datelor pentru coordonarea mișcării.

Deplasarea în cadrul teatrului de operații se poate face direct din raionul de adunare pentru redisolocare (RAA) către raioanele de regrupare a personalului și echipamentelor (Marshalling Areas) corespunzătoare punctelor de îmbarcare (POEs) sau prin traversarea unor zone de staționare (Staging Areas), în funcție de distanța ce trebuie parcursă, nivelul de realizare a reconstituirii forțelor sau condițiile teatrului de operații. În punctele de îmbarcare, revin în prim-plan Elementul de Sprijin Național - NSE, structurile de coordonare a mișcării și cooperarea cu elementele de sprijin ale națiunii-gazdă (Host Nation Support - HNS). Activitățile din punctele de îmbarcare se referă în special la: îmbarcarea containerelor; inspecțiile vamale; îmbarcarea personalului; verificarea listelor cu pasageri și materiale.

Deplasarea strategică se poate realiza pe calea aerului sau prin transport maritim și durează de la plecarea (decolarea) primului vas maritim (avion) până la ajungerea la destinație a ultimului transport (maritim sau aerian) al unității.

La ajungerea în punctele de debarcare (PODs), unitatea reia procesul de recepție, urmat de deplasarea către garnizoana de dislocare la pace, în funcție de sosirea eșaloanelor de transport și mijloacele puse la dispoziția unității.

Recepția este procesul de debarcare a personalului și echipamentelor din mijloacele de transport strategic, transportul local și asigurarea sprijinului de personal necesar: hrănire, asistență medicală, cazare etc. La ajungerea întregului personal și a echipamentelor în cazarmă se reconstituie structura batalionului și se face transferul de autoritate (TOA) către reprezentanții forțelor terestre.

Recepția se încheie după parcurgerea unor activități cu caracter administrativ, și anume: înaintarea rapoartelor de misiune; parcare și depozitarea echipamentelor și materialelor; controlul medical și evaluarea psihologică a personalului; acordarea drepturilor financiare cuvenite pentru participarea personalului la misiune; desfășurarea ceremoniei de înăpoiere din misiune.

Faza de regenerare a forțelor înseamnă acordarea perioadei de refacere, revenirea la programul de instruire obișnuit sau prin sistemul de învățământ militar, completarea stocurilor, mentenanța echipamentelor.

Bibliografie:

- S.M.G./P.F.-3.15, *Manualul pregătirii și executării misiunilor militare în afara teritoriului statului român de către contingentele naționale*, Buzău, 2005.
- S.M.G./L-2, *Doctrina întrunită pentru mișcare și transport*, București, 2006.
- L-14/1, *Instrucțiuni privind operațiunile de mișcare și transport ale unităților și marilor unități*, București, 2005.
- FM 3-93, *The Army in Theater Operations*, 2005.
- FM 100-17-3, *Reception, Staging, Onward Movement and Integration*, 1999.
- FM 100-17-5, *Redeployment*, 1999.

TACTICĂ DE SPECIALITATE

Specificul acțiunilor plutonului de parașutiști pentru hărțuirea inamicului

LOCOTENENT CIPRIAN EFIMOV

A apariția războiului, ca ultim mod de rezolvare a diverselor diferențe, a fost însoțită de necesitatea și utilitatea infiltrării în dispozitivul (tabăra) adversarului a unor elemente proprii destinate culegerii de informații referitoare la intenții, compunere, tactici folosite sau pentru sabotarea diferitelor acțiuni.

O dată cu modernizarea tehnologiilor militare și intrarea aeronavelor de luptă pe scena confruntărilor armate, arta militară a cunoscut o transformare crucială, prin apariția parașutiștilor militari și înființarea trupelor aeropurtate.

Parașutismul militar a generat un nou profil al luptătorului, iar trupele de parașutiști au devenit rapid o forță de elită în cadrul oricărei armate. În rândul lor erau acceptați doar militarii foarte bine pregătiți, rezistenți fizic și căliți psihic, gata pentru a face față solicitărilor de orice natură pe timpul ducerii acțiunilor (operațiilor) specifice de cucerire și menținere a unui obiectiv important, de interzicere a unor zone sau puncte obligate de trecere sau de hărțuire, toate desfășurate în adâncimea dispozitivului adversarului.

Acțiunile de luptă specifice trupelor de parașutiști corespund cerințelor operative și tactice ale forțelor de la contact. În anumite situații acestea se pot transforma în acțiuni, din proprie inițiativă, desfășurate asupra unor obiective stabilite de comanda structurii parașutate în dispozitivul advers.

Scopul principal al acțiunilor în adâncimea dispozitivului advers este de a preveni sau întârzia operațiile inamicului într-o zonă specifică, de a-i diminua potențialul combativ și capacitatea de manevră și reacție, implicit câștigarea libertății de acțiune (inițiativei) de către forțele ce acționează la contact, afectând astfel inclusiv starea moralului trupei adversarului aflate atât la contact, cât și la adâncime.

Specificul acestor acțiuni este puternicul lor caracter manevrier, dat de contactul permanent cu adversarul. Totodată, au un caracter ofensiv pronunțat și durata lor se poate extinde până la succesul operației forțelor care acționează la contact. Subunitățile de parașutiști acționează de regulă independent, pe grupări tactice care beneficiază de sprijin din partea aviației de sprijin și artileriei cu bătaie mare.

Așadar, prin natura lor, acestea sunt acțiuni de interzicere, cu un pronunțat caracter ofensiv, planificate și desfășurate pe zone (de interzis), pe misiuni și grupări tactice. *Procedeele de luptă* adoptate sunt diverse, în majoritate neconvenționale și specifice acțiunilor de hărțuire a adversarului prin ambuscade, atacuri punctuale de scurtă durată, distrugerii și obstacole, blocări de comunicații, scoatere din funcțiune a unor obiective, raiduri și incursiuni.

Cheia succesului în acțiunile de hărțuire este urmărirea și surprinderea adversarului în momentele și punctele critice ale manevrelor, precum și menținerea lui sub presiune permanentă. Acțiunile de mică amploare și frecvență sunt favorabile scăderii moralului adversarului și conduc la dispersarea forțelor acestuia în scopul protecției forțelor proprii. Manevrelor rapide de pe o direcție pe alta, atacul, ruperea luptei, retragerea, desfășurate pe timp de noapte sau vizibilitate redusă, asigură succesul operațiilor de hărțuire a adversarului.

Pentru operația de hărțuire, forțele participante pot varia de la o companie de parașutiști întărită, până la un batalion, în raport de obiectivele propuse, densitatea inamicului și coerența acțiunilor acestuia în zonă, posibilitățile de sprijin logistic și natura terenului. De regulă, batalionul acționează într-o zonă mai largă, pe subunități mici coordonate central.

Plutonul de parașutiști acționează în general în cadrul eșalonului superior, dar poate primi și misiuni cu un grad sporit de independență. În cazul în care acționează independent, plutonul de parașutiști este întărit cu până la o grupă de aruncătoare, iar dispozitivul de luptă adoptat cuprinde comanda plutonului și gruparea de angajare.

Sistemul de comandă asigură menținerea legăturii cu eșalonul superior, culegerea oportună a informațiilor și prelucrarea acestora. Cooperarea cu

forțele terestre, aeriene și navale este dificilă, din cauza naturii acțiunilor și necesității luării deciziilor în timp scurt. De regulă, sprijinul este acordat la cerere, și nu pe baza unui plan detaliat întocmit anterior începerii misiunii.

Gruparea de angajare este constituită din majoritatea forțelor și mijloacelor. Subunitatea întărită formează grupări tactice acționând de regulă pe grupuri de asalt, de siguranță, sprijin nemijlocit, cercetare și observare. Pe timpul ducerii acțiunilor de hărțuire, grupurile se constituie astfel încât să-și mențină mobilitatea tactică, sistemul de conducere, puterea de foc și capacitatea de supraviețuire.

Sistemul de lovire în acțiunile plutonului de parașutiști, independent sau în cooperare cu alte forțe, conjugă loviturile armamentului propriu trupelor de parașutiști cu cele ale aviației și artileriei forțelor terestre. Baza sistemului de lovire este constituită de armamentul individual și cel de întărire. Focul este, de regulă, de scurtă durată, însă de mare intensitate, cu întrebuițarea întregului armament la capacitate maximă, conferind acțiunii un caracter extrem de violent.

Pătrunderea forțelor în dispozitivul adversarului se face prin parașutare, de regulă pe timp de noapte, în unul sau mai multe raioane, sub protecția forțelor de cercetare și siguranță. Imediat după aterizare, subunitățile se regroupează pe structuri de luptă și „se dispersează” în mod „organizat”, în vederea trecerii ulterioare la îndeplinirea misiunilor de hărțuire. De regulă, după îndeplinirea misiunilor, forțele ce execută hărțuirea adversarului nu necesită realizarea joncțiunii cu forțele care acționează la contact, procedeele aplicate pentru recuperarea acestora fiind ruperea luptei, retragerea și extracția. Sunt însă și situații în care în funcție de cerințele forțelor de la contact, operațiile de interdicere se pot transforma în acțiuni de ocupare și menținere care implică recuperarea prin realizarea joncțiunii.

Perfecționarea continuă a doctrinelor și strategiilor militare a dus la apariția doctrinei „bătăliei aeroterestre”, promovată cu succes în conflictele recente de mai toate statele occidentale. Astăzi, când armatele își reduc în mod simțitor efectivele, constituirea structurilor de mici dimensiuni, foarte bine instruite, suple, elastice și deosebit de mobile reprezintă una din etapele hotărâtoare în crearea armatei moderne și eficiente.

Departate de a-și fi realizat virtuțile inițiale, trupele de parașutiști realizează astăzi una dintre cele mai reușite medieri a strategiilor care încearcă să anticipeze fizionomia conflictelor armate ale viitorului. În acest sens, strategii admit faptul că ocuparea teritoriului adversarului nu va mai fi în mod obligatoriu necesară, ci ar putea fi suficientă doar folosirea unor arme

de înaltă tehnologie și întrebuințarea pe scară extinsă a aviației și forțelor aeropurtate pentru producerea unor distrugerii majore obiectivelor economice și militare vitale adversarului, paralel cu utilizarea forței armate în modalități atipice prin acțiuni subversive, confruntări interetnice sau interconfesionale, sabotaje etc.

În acest context, operațiile speciale de mai mică anvergură, clandestine, cu un înalt grad de risc și caracter neconvențional, executate atât pe plan militar cât și pe plan politic, în timp de pace sau de război, în scopul susținerii intereselor celui care le organizează, pot reprezenta nu numai o completare a unor strategii convenționale de apărare eficientă, ci chiar proiectarea unui posibil mod de a purta războaiele începutului de mileniu prin întrebuințarea extinsă a parașutiștilor militari când luptă.

Dispozitivul de luptă al batalionului logistic din brigada de infanterie mecanizată în ofensivă și apărare

MAIOR CORNEL MIHĂEȘ

Misiunile batalionului logistic:

Misiune generală: asigurarea suportului logistic al structurilor brigăzii de infanterie mecanizată în timp de pace, în situații de criză și la război, pe teritoriul național sau în afara acestuia.

Misiuni specifice:

- aprovizionarea unităților brigăzii cu armament, muniții, materiale tehnice, C.L., echipament;
- executarea transporturilor de tehnică, materiale și personal;
- achiziționarea de materiale conform competențelor;
- executarea lucrărilor de reparații la tehnica din dotarea brigăzii;
- asigurarea asistenței medicale;
- deservirea comandamentului brigăzii;
- asigurarea hrănirii și cazării efectivelor.

Cerințe pentru îndeplinirea misiunilor:

1.1. Asigurarea cu materiale

1.1.1. - Asigurarea cu materiale de resortul hranei și articole de igienă personală (clasa I)

1.1.2. - Asigurarea cu echipament individual, tehnică de luptă și armament, tehnică și materiale sanitar-veterinare, echipamente pentru poligoane, complete pentru piese de schimb și accesorii (clasa II)

1.1.3. - Asigurarea cu combustibil, lubrifianți, uleiuri și tipuri de ceară (clasa III)

1.1.4. - Asigurarea cu muniții și explozivi, rachete dirijate, echipamente pentru atelierele de întreținere și reparații muniții, explozivi și rachete (clasa V)

1.1.5. - Asigurarea cu tehnică și materiale comune cu economia națională, altele decât cele cuprinse în clasele I, II, III, IV, V

1.1.6. - Aprovizionarea cu apă

1.1.7. - Gestionarea aprovizionării

- planificarea necesarului fizic și valoric

- cereri de aprovizionare

- procurarea / primirea, repartitia și distribuirea bunurilor materiale

1.1.8. - Pregătirea materialelor pentru transport

1.2. Asigurarea transportului

1.2.1. - Executarea operațiilor în terminalele de transport

1.2.1.1. - manipularea tehnicii, materialelor și executarea formalităților vamale în aeroporturi/porturi/stații CF

1.2.1.2. - executarea transferului încărcăturilor la punctele de schimbare

1.2.1.3. - executarea operațiilor de transfer pe C.F.

1.2.3. - Executarea operațiilor de transport

1.2.3.1. - deplasarea pe uscat

1.3. Asigurarea serviciilor individuale

1.3.1. - Asigurarea serviciilor în cazarmă

1.3.1.1. - spălarea echipamentului

1.3.1.2. - asigurarea condițiilor pentru menținerea igienei

1.4. Asigurarea întreținerilor

1.4.1. - Asigurarea întreținerilor tehnice periodice, verificărilor și serviciilor

1.4.2. - Recuperarea / evacuarea echipamentelor deteriorate / defecte

1.4.3. - Diagnosticarea defecțiunilor echipamentelor

1.4.4. - Recuperarea pieselor de pe tehnica scoasă din uz

1.4.5. - Repararea tehnicii

1.5. Suportul medical

1.5.1. - Îngrijirea răniților în luptă

1.5.1.1. - acordarea tratamentului medical de urgență

1.5.1.2. - trierea în vederea trimiterii răniților către facilitățile medicale militare

- 1.5.2. - Asigurarea evacuării medicale
- 1.5.2.1. - evacuarea răniților
- 1.5.3. - Prevenirea pierderilor datorate afecțiunilor medicale
- 1.5.3.1.- asigurarea de medicină preventivă
- 1.5.3.2. - executarea supravegherii medicale
- 1.5.3.3.- prevenirea îmbolnăvirilor profesionale
- 1.5.3.4.- asigurarea asistenței sanitar-veterinare
- 1.5.3.5 - prevenirea patologiei stomatologice

1.6. Asigurarea sprijinului financiar și de management al resurselor

- 1.6.1.- Asigurarea plăților pentru contractori și achiziții
- 1.6.2.- Asigurarea plăților personalului
- 1.6.3.- Asigurarea serviciilor de plată și decontări
- 1.6.4.- Asigurarea serviciilor de contabilitate
- 1.6.5.- Gestionarea resurselor financiare

1.7. Asigurarea sprijinului genistic general pentru infrastructură

- 1.7.1. - Generarea curentului electric de pe mijloace mobile
- 1.7.2. - Asigurarea utilităților în cazărni, tabere
- 1.7.3. - Evacuarea reziduurilor
- 1.7.4. - Prevenirea și stingerea incendiilor

1.8. Contractarea unor bunuri și servicii conform legislației în vigoare prin compartimentul de achiziții potrivit competențelor

1.9. Gestionarea distribuțiilor și repartițiilor

Organizare, dispunere:

Comandament

Subunități logistice:

- companie transport și depozitare armament și muniții;
- companie transport și depozitare materiale tehnice;
- companie transport și depozitare materiale de intendență și C.L.;
- companie mentenanță.

Subunități de sprijin:

- companie stat-major și deservire;
- pluton deservire pentru comandamentul brigăzii.

Elementele dispozitivului logistic:

- raion de dispunere a punctului de comandă;
- raion de dispunere a subunităților batalionului;
- raioane de adunare a tehnicii deteriorate;
- axe de aprovizionare și evacuare;
- puncte de transbordare a tehnicii și materialelor;
- locații de depozitare materiale;
- puncte de transfer muniții;
- instalații de depozitare temporară a C.L.;
- detașamente de încărcare/descărcare a materialelor din stațiile de aprovizionare și descărcare.

Punctul de comandă:

În punctul de comandă, compartimentele (personalul) și mijloacele tehnice aferente vor fi organizate astfel: centrul de operații, centrul de resurse, centrul de comunicații, elemente ale subsistemului de securitate și elemente ale subsistemului logistic.

Centrul de operații se compune din compartimentele operații (S3) și informații (S2); șeful centrului de operații este șeful compartimentului operații. La ordinul comandantului batalionului se constituie și devine activ grupul de sprijin de luptă.

În centrul de resurse își desfășoară activitatea compartimentele personal (S1) și logistică (S4); șeful centrului de resurse este șeful compartimentului logistic.

Centrul de comunicații are în compunere compartimentul comunicații și informatică (S6), inclusiv centrul de comunicații și de calcul și reprezentă ansamblul forțelor și mijloacelor de comunicații întrunite, din punct de vedere organizatoric, funcțional și tehnic, sub comandă unică; șeful centrului de comunicații este șeful compartimentului de comunicații și informatică.

Elemente ale subsistemului de securitate sunt: structura de securitate, subunitatea de pază, formațiunea de intervenție în caz de atac, incendiu.

Elementele subsistemului logistic sunt reprezentate de punctul medical, popota, spațiile de dormit, parcul cu tehnică militară, toaletele etc.

Elementele de siguranță ale punctului de comandă stabilesc o zonă de securitate de 1-2 km (pentru batalion) în jurul acestuia.

La punctul de comandă al batalionului, paza și apărarea se organizează pe trei cercuri de apărare și înștiințare:

- a) primul cerc este format din posturi cu militari (50 - 100 m);

b) al doilea cerc este format de posturile din pază interioară ale subunităților (200 - 1000 m);

c) al treilea cerc este format din posturile de observare înaintate și echipele de cercetare (500 - 2000 m).

Pentru a interzice apropierea forțelor inamicului de punctul de comandă se instalează următoarele elemente de dispozitiv și tehnică:

- a) puncte de control trafic;
- b) patrulă;
- c) posturi de observare;
- d) senzori de mișcare.

Disponerea batalionului logistic se face ținându-se seama de:

- misiunea și dispozitivul brigăzii de infanterie mecanizată;
- succesiunea acțiunilor pentru ducerea luptei ce urmează a se desfășura;
- disponerea surselor de aprovizionare în teritoriu;
- existența, starea de viabilitate și orientarea căilor de comunicații necesare executării transporturilor.

Pentru disponerea subunităților batalionului se folosesc, în primul rând, localitățile sau raioanele care oferă suficiente condiții naturale de protecție, mascare și adăpostire.

Condiții ce trebuie să le îndeplinească raioanele de dispunere:

- să fie în apropierea căilor de comunicație, a axelor de aprovizionare- evacuare și să dispună de drumuri de pătrundere și rocadă accesibile, fără puncte obligatorii de trecere sau lucrări de artă numeroase;
- să permită dispunerea dispersată a elementelor din compunere;
- să aibă acoperiri naturale și denivelări de teren în care să se poată amenaja adăposturi pentru personal, tehnică, răniți, bolnavi și materiale;
- să asigure condiții naturale favorabile pentru realizarea măsurilor de protecție, evacuare rapidă și în ascuns, precum și pentru organizarea și desfășurarea oportună a activităților de primire (evacuare) a răniților și bolnavilor;
- să ofere posibilități de organizare a încărcării și descărcării materialelor, de manevră a autovehiculelor și de aterizare a elicopterelor pentru transport;
- să permită luarea măsurilor de prevenire și stingere a incendiilor;
- să dispună de surse de apă cu debit suficient și de calitate;
- să nu fie în apropierea unor obiective importante, evitându-se dispunerea în/sau imediata apropiere a principalelor centre industriale, nodurilor importante de comunicații feroviare ce pot fi lovite de inamic.

La nevoie, în raioanele de dispunere a batalionului logistic se execută amenajări și lucrări genistice, folosindu-se forțele și mijloacele proprii, precum și cele destinate de comandantul brigăzii.

În toate situațiile, se stabilesc și raioane de dispunere de rezervă, de regulă la o distanță de 1-2 km față de cel de bază, iar în anumite situații, și mai mult.

În cadrul raioanelor de dispunere, subunitățile se instalează dispersat, la o depărtare care să-i asigure siguranță.

Depozitele de armament, muniții și carburanți-lubrifianți vor fi dispuse către partea din față a raionului, către limita dinainte a dispozitivului.

Subunitățile de transport se dispun pe lângă formațiunile care le deservesc, fiind în măsură ca, la nevoie, să execute transporturi și în folosul altor formațiuni.

Manevra:

Deplasarea batalionului logistic se execută pe timp de pace, în situații de criză, în timp de război și în perioada postconflict, în scopul:

- a) dislocării dintr-o zonă în alta;
- b) intervenției în anumite zone;
- c) desfășurării forțelor în vederea realizării dispozitivelor stabilite;
- d) introducerii în operație;
- e) realizării unor manevre rapide;
- f) schimbării zonelor de dispunere;
- g) constituirii rezervelor;
- h) refacerii capacității operaționale.

Subunitățile constituie dispozitive de deplasare, în funcție de:

- a) probabilitatea întâlnirii cu inamicul;
- b) misiunea primită;
- c) existența mijloacelor de deplasare;
- d) felul și valoarea obstacolelor naturale și a trecerilor peste acestea.

Cerințe pentru executarea manevrei:

1.1. Executarea acțiunilor tactice asociate cu proiectarea și dislocarea forțelor

1.1.1. - Executarea activităților de dislocare / redislocare tactică

1.1.2.1. - executarea activităților pre-dislocare

1.1.2.2. - executarea activităților în punctele de debarcare și în raioanele de adunare

1.1.2.3. - executarea activităților de redislocare

1.2. Executarea deplasărilor tactice ale trupelor

1.2.1. - Pregătirea forțelor pentru deplasare

1.2.2. - Executarea deplasării administrative

1.2.2.1. - deplasarea prin marș

1.2.2.2. - deplasarea prin transport (rutier, feroviar, naval sau aerian)

1.2.2.3. - deplasarea combinată prin marș și transport

1.2.3. - Executarea marșului tactic

1.3. Ocuparea unei zone

1.3.1. - Ocuparea unui raion de adunare

Manevra începe după efectuarea distribuției de materiale, organizarea transporturilor, pe măsura terminării lucrărilor de reparații și predării către eșaloanele superioare sau unităților de reparații teritoriale a autovehiculelor deteriorate ce depășesc posibilitățile proprii, astfel încât să nu producă întreruperi ale activităților de acordare a asistenței medicale specializate, evacuării răniților și bolnavilor și asigurării cu medicamente și materiale sanitare.

Particularități în operația (lupta) de apărare:

Aprovizionarea trupelor se realizează cu prioritate din sursele de aprovizionare de teritoriu, începând cu cele existente în apropierea limitei dinaintea dispozitivului.

Materialele rămase în sursele de teritoriu și în garnizoanele de reședință, apropiate de limita dinaintea dispozitivului, după completarea stocurilor, se evacuează în adâncimea apărării, în depozitele existente sau constituite la nevoie.

Materialele consumate sau distruse ca urmare a acțiunilor inamicului se completează în cel mai scurt timp, în funcție de eșalon și misiunile de îndeplinit, de regulă zilnic la eșaloanele tactice și când este posibil, și la celelalte eșaloane.

Când brigada acționează pe o direcție independentă, se pot crea eșaloane de materiale care se dispun înapoia raioanelor subunităților de logistică ale brigăzii (unităților) sau chiar în cadrul acestora.

Formațiunile batalionului logistic se dispun, de regulă, pe direcția pe care se apără forțele principale ale brigăzii, iar pe cealaltă direcție se poate constitui un eșalon de materiale care să funcționeze împreună cu formațiunile de logistică ale unităților care se apără pe direcția respectivă.

Manevra batalionului logistic în lupta de apărare se execută în următoarele situații:

- când se execută regrupări de trupe;

- când inamicul a reușit să pătrundă în fâșia de apărare a brigăzii și să ajungă la jumătatea distanței inițiale dintre limita dinainte a dispozitivului și raioanele de dispunere ale subunităților de logistică;
- când se execută o contralovitură (contraatac);
- când raioanele de dispunere ale brigăzii au fost descoperite și lovite de inamic și când au fost contaminate.

Particularități în operația (lupta) ofensivă:

În operația ofensivă se destină o rezervă de forțe și mijloace de evacuare și reparații, capabilă să intervină în sprijinul forțelor de angajare imediată, care au suferit pierderi mari în tehnică și armament.

Evacuarea răniților și bolnavilor pe timpul ducerii operației ofensive se organizează în principiu de către eșalonul superior care, înainte de începearea acțiunilor de luptă, repartizează și trimite mijloace sanitare de evacuare la formațiunile medicale subordonate.

Pe timpul ducerii operației ofensive, căile de comunicații se prelungesc spre înainte, pe măsură ce se pătrunde în dispozitivul de apărare inamic.

În funcție de nevoile trupelor, ritmul ofensivei, situația operativă (tactică) și starea de practicabilitate a căilor de comunicație, formațiunile de logistică se deplasează și se dispun în noi raioane, manevra executându-se prin salturi, astfel încât acestea să nu rămână față de aliniamentul atins de trupe la mai mult decât dublul distanței la care s-au dispus inițial. Manevra se face organizat, de regulă pe timp de noapte, respectându-se cerințele de mascare și proprietățile de protecție ale terenului.

Actualitatea pericolelor NBC: riscuri și amenințări

MAIOR DR. GABRIEL ACHIM

DR. ION OLTEANU

Continuăm seria de articole referitoare la riscuri și amenințări NBC cu partea ce tratează emisiile, altele decât atacul, iar în cadrul acestui capitol ne vom referi la accidentul biologic.

Toxinele biologice industriale (TBI) sunt compuși chimici produși de microorganisme biologice. Virulența a numeroase microorganisme patogene este dată tocmai de această proprietate a lor de a elibera în mediul înconjurător diferite substanțe toxice. Astfel, numeroase boli nu sunt decât consecința acțiunii acestor substanțe asupra organismului uman.

Microorganismele pot produce toxine prin două mecanisme și astfel apar:

- *endotoxinele*, care sunt constituenți ai celulei bacteriei - sunt termolabile și nu sunt distruse de formol;
- *exotoxinele*, rezultă în urma metabolismului normal al bacteriei și sunt eliminate în organismul uman, unde provoacă simptomele bolii și stimulează răspunsul imunitar specific (producerea de anticorpi) - sunt **termolabile** și distruse de formol.

Toxinele pot apărea atât în organismul viu (in vivo), cât și în mediul de cultură artificial (in vitro). Astfel este posibilă fabricarea unor toxine prin sinteză chimică sau prin alte procese biochimice.

Printre cele mai periculoase toxine putem enumera: toxina difterică, toxina tetanică și toxina botulinică, cea din urmă fiind una dintre cele mai toxice substanțe cunoscute.

Anumite toxine produse de microorganisme și mucegaiuri (ciuperci microscopice) sunt utilizate în scopuri medicale (atropina, morfina, streptomocina, penicilina).

Unele state dețin tehnologia preparării unor produse microbiene și fungice prin procese industriale.

Uzinele de producere a medicamentelor, laboratoarele de micro-biologie, laboratoarele de experimentări în domeniul ingineriei genetice, procesele de fermentație industrială, procesele de biodegradare a dejecțiilor și a altor compuși organici pot constitui surse de emisii (emanații) periculoase pentru oameni, animale și plante.

Protecția împotriva unor asemenea emisii se realizează prin măsuri organizatorice, de prevenire, sanitaro-igienice și antiepidemice de tratament și evacuare. Folosirea echipamentelor de protecție individuală asigură protecția pe timpul evacuării (autoevacuării) din zona afectată.

Obiectivele cu risc biologic potențial ar putea fi spitalele, laboratoarele sau fabricile de medicamente care se ocupă cu cercetări în domeniu (unde sunt realizate culturi de viruși, iar în cazul unui atac terorist pot produce multe victime în rândul oamenilor) ca: SICOMED S.A. BUCUREȘTI, ANTIBIOTICE IAȘI, TERAPIA CLUJ, Institutul Cantacuzino, Institutul de Virusologie și Bacteriologie Pasteur, Spitalul de boli infecțioase Victor Babeș, S.C. BIOFARM, PROMEDIC București, LABORMED PHARMA.

TEATRE
DE OPERAȚII

Protecția copiilor în conflictele armate

ȘTEFAN MUT

(apărut în Buletinul de informare al Centrului de Drept Internațional Umanitar nr.21/2007)

Agențiile de presă internaționale, la începutul acestui an, au transmis știrea că „Marea Britanie a trimis soldați minori în Irak”. Se mai preciza că, deși semnase rezoluția ONU „Salvați copiii”, obligațiile asumate nu au fost respectate. Cincisprezece militari, între care patru femei, au fost trimiși în misiune cu o săptămână înainte de a împlini 18 ani. La sesizarea unor organizații neguvernamentale, ei au fost retrași după trei săptămâni. Situația a pus într-o poziție neconfortabilă guvernul britanic în general, responsabilii Ministerului Apărării în special, care au fost nevoiți să-și recunoască vina. Pentru a vedea care sunt reglementările în acest domeniu, vom prezenta în continuare demersurile comunității internaționale pentru adoptarea unor norme juridice care să ofere protecție copiilor în caz de conflict armat.

Problema folosirii copiilor în conflictele armate este o preocupare importantă a comunității internaționale. Încadrate în domeniul mai larg al drepturilor omului, anumite categorii, între care și copiii, trebuie să beneficieze de o protecție specială. Câteva repere, de dată mai recentă, marchează traseul elaborării unor reglementări în acest domeniu.

În perioada 18-20 octombrie 1999 a avut loc „*Conferința pentru oprirea folosirii copiilor în conflictele armate*” (Stop the Use of Children as Soldiers), la Berlin, organizată de către Coaliția „Stop the Use of Child Soldiers”, cu sprijinul Comisariatului European pentru acțiuni umanitare

(ECHO-organism al Uniunii Europene) și al Ministerului Federal de Externe al Germaniei.

Conferința de la Berlin s-a înscris într-o acțiune de amploare, inițiată în iunie 1998 de mai multe organizații internaționale guvernamentale și neguvernamentale, în vederea elaborării și adoptării unui Protocol Adițional la Convenția privind Drepturile Copilului, care **să interzică în mod expres recrutarea și participarea persoanelor sub 18 ani în conflicte armate, internaționale sau naționale.**

Principalul opozant al Protocolului adițional a fost SUA, a căror legislație permite atât înrolarea tinerilor de 16 ani, cât și trimiterea lor în zone conflictuale.

Dintre țările europene, doar Marea Britanie practică înrolarea voluntară a tinerilor începând de la 16 ani și nu are prevederi juridice care să interzică folosirea lor în luptă. Alte țări europene, deși interzic folosirea în conflicte a soldaților sub 18 ani, permit recrutarea pe bază de voluntariat a tinerilor începând de la 17 ani. Interesul pentru menținerea acestui regim, prin dificultățile pe care le-ar avea în condițiile profesionalizării armatei și desființării serviciului militar obligatoriu, este motivul folosit în special de statele membre NATO (Franța, Belgia, Luxemburg, Germania), dar și din afara NATO (Elveția). Într-o serie de țări care au practicat până recent acest regim (ex.Finlanda), legislația a fost revizuită pentru ridicarea limitei la 18 ani.

Conferința a pus în evidență divergențe de poziție și în interiorul stateelor Europei.

Vorbitorii au exprimat în discursurile lor sprijinul ferm pentru protocol, care să interzică atât participarea în conflicte, cât și recrutarea înainte de 18 ani.

Conferința europeană a fost precedată de **o conferință a țărilor africane** (aprilie 1999, Maputo) și de **una a țărilor latino-americane** (iunie 1999, Montevideo), ambele soldate cu adoptarea unor declarații care susțin ferm varianta maximă a Protocolului (sintetizată de Coaliția pentru oprirea folosirii copiilor în conflicte în formula „**Straight 18**”, respectiv impunerea acestei limite de vârstă atât pentru participare, cât și pentru recrutare).

Declarația de la Maputo a dobândit un plus de greutate prin însușirea ei de către Organizația Unității Africane.

Dezbaterile în plen și cele patru grupuri de lucru au pus în evidență o serie de progrese recente care favorizează extinderea consensului în favoarea limitei de 18 ani, dintre care unele introduc chiar elemente cu forță juridică în dreptul internațional:

- **Rezoluția nr.1261/1999** a Consiliului de Securitate al ONU privind protecția specială a copiilor în situații de conflict armat;

- **Recomandarea Secretariatului General al ONU** adresată Consiliului de Securitate ca vârsta minimă pentru recrutare și participare la ostilități să fie de 18 ani, iar membrii forțelor ONU de menținere a păcii să aibă cel puțin vârsta de 21 de ani și în niciun caz sub 18 ani;

- **Adoptarea Statutului Tribunalului Penal Internațional** face din recrutarea și înrolarea copiilor sub 15 ani sau folosirea lor în ostilități o crimă de război, fie că este vorba de conflicte internaționale sau interne și indiferent dacă înrolarea are loc în forțele armate regulate sau în grupuri înarmate;

- **Convenția nr.182** (iunie 1999) a **Organizației Internaționale a Muncii** este primul document internațional cu putere juridică în care este înscrisă vârsta de 18 ani ca limită pentru recrutarea în forțele armate și consemnează recrutarea forțată sau voluntară a copiilor sub 18 ani în vederea folosirii în conflicte armate printre formele cele mai grave de exploatare a copiilor.

O contribuție importantă la impunerea unui nou standard internațional în materie, asemănătoare celor două declarații menționate (latino-americană și africană) are și **Declarația miniștrilor nordici**, prezentată la conferința de doamna Anna Lindh, ministrul de externe al Suediei.

Prin activitatea sa, reprezentantul special al Secretariatului General al ONU pentru copii în situații de conflict armat, domnul Olara Ottunu și Înalțul Comisar ONU pentru Refugiați (UNCHR) au susținut apelul Înalțului Comisar ONU pentru drepturile omului, doamna Marry Robinson, ca „legislațiile naționale să nu fie invocate ca obstacol la elaborarea unor standarde internaționale mai avansate”.

Dezbaterile din cadrul conferinței, desfășurate atât în plen cât și în cadrul celor patru grupuri de lucru, au pus în discuție participarea insuficient de activă a țărilor care susțin limita de 18 ani din cadrul Grupului de lucru ce elaborează Proiectul Protocolului adițional. Dorința Coaliției și a multor guverne a fost ca textul să fie finalizat și semnat în ianuarie 2000, la a X-a aniversare a Convenției privind Drepturile Copilului.

Conferința europeană „Stop the Use of Children as Soldiers” și-a propus adoptarea unei Declarații asemănătoare celor de la Maputo și Montevideo, pentru susținerea semnării Protocolului Adițional la Convenția privind Drepturile Copilului. Numeroși participanți, reprezentând atât organizațiile membre ale Coaliției „Stop the Use of Children Soldiers”, cât și o serie de delegații ale statelor europene și din țările observatoare, au

pledat pentru o declarație care să susțină varianta maximală („Straight 18”), argumentând că menținerea limitei de vârstă doar pentru participarea la conflictele armate ar fi un pas înapoi și chiar „o palmă pe obrazul țărilor africane și latino-americane”, care, deși mult mai direct vizate de fenomenul incriminat, au formulat opțiuni ferme în acest sens.

Raportul întocmit de Coaliția „Stop the Use of Child Soldiers” privind răspândirea fenomenului în țările europene a pus în evidență existența unei practici alarmante, constând în recrutarea și pregătirea de către anumite grupuri înarmate (exemplu: PKK, UCK) a unor copii aparținând familiilor kurde, respectiv albaneze, rezidente în țări terțe. În ce privește PKK, acest fenomen a fost constatat în Franța și Suedia. Recrutarea copiilor, inclusiv a fetelor, după paravanul unor tabere cu profil „cultural”, este cu atât mai greu de controlat cu cât familiile de origine ezită să reclame poliției înrolarea forțată a copiilor, fie din fanatism față de „cauza mișcării”, fie de frica unor posibile represalii. Practici similare UCK au fost înregistrate în Elveția. Se estimează că fenomenul poate fi întâlnit și în alte țări europene, pe teritoriul cărora există o comunitate kurdă organizată. Numărul tinerilor sub 18 ani expuși acestui tratament a fost evaluat pentru anul 1998 la cel puțin 3.000, dintre care 10% fete.

Un demers al Coaliției „Stop the Use of Child Soldiers”, relevant pentru România pe timpul Președinției OSCE, l-a constituit formularea unor recomandări către Summit-ul OSCE desfășurat la Istanbul în noiembrie 1999. Recomandările au conținut un apel la angajarea OSCE în susținerea introducerii noului standard internațional, atât prin angajamentul direct al statelor membre, cât și prin impunerea limitei de 18 ani pentru misiunile cu componentă militară ale OSCE (după modelul recomandării Secretariatului General al ONU privind vârsta combatanților din forțele ONU de menținere/impunere a păcii). „Protocolul opțional la Convenția cu privire la drepturile copilului privind implicarea copiilor în conflictele armate” a intrat în vigoare la 12 februarie 2002. Până în prezent, Protocolul este semnat și ratificat de 111 state și acceptat de 35 state. Legislația națională în vigoare prevede limita minimă de 18 ani atât pentru recrutare, cât și pentru participarea la acțiuni militare. România, la 10.11.2001, a semnat și ratificat Protocolul Adițional.

Supraviețuirea în teren muntos

LOCOTENENT MARIAN BÎRSAN

Psihologia supraviețuirii

Militarul trebuie să aibă o atitudine mentală pozitivă pentru a supraviețui. Este esențial ca el să-și dorească, în primul rând, să supraviețuiască. Fără această dorință, toate cunoștințele acumulate se dovedesc inutile.

Pentru a supraviețui cu succes, nu este destul să știe să-și construiască adăposturi, să-și procure hrana, apa sau să navigheze fără mijloace de orientare moderne. Aceste cunoștințe sunt necesare dar nu suficiente.

De aceea, specialiștii studiază problema psihologiei supraviețuirii și încercă să identifice factorii care influențează comportamentul uman într-o astfel de situație, și să deducă modalitățile concrete de acțiune pentru a supraviețui cu succes.

Termenul de „supraviețuire” pentru războiul modern și, mai ales în condițiile extinderii ariei de acoperire a mijloacelor de comunicații actuale, devine aparent desuet. Pare aproape imposibil ca un militar să ajungă astăzi într-o situație de izolare, fără să comunice cu ceilalți și nevoit să supraviețuiască până în momentul recuperării. Și totuși, realmente unii militari ajung să fie nevoiți să supraviețuiască și să lupte pentru a fi recuperați.

Militarul aflat într-o situație de supraviețuire este bombardat cu factori de stres din mediul exterior, care au un impact puternic asupra psihicului și care determină reacții ale organismului. Neînțelegerea acestor reacții îl poate transforma dintr-un militar foarte bine pregătit, într-unul indecis și cu șanse reduse de supraviețuire. Factorii de stres nu acționează asupra

organismului în mod individual și separat, ci simultan, conjugat. Organismul scanează acești factori de stres, îi identifică și se pregătește să reacționeze. Astfel, au loc aproape simultan câteva schimbări. Organismul eliberează rezervele de zahăr și grăsimi pentru a oferi un surplus de energie. Crește intensitatea respirației pentru a oferi sângelui mai mult oxigen. Tensiunea musculară crește. Sunt activate mecanismele de coagulare a sângelui pentru a preveni hemoragiile cauzate de răni. Simțurile devin mult mai ascuțite, iar tensiunea arterială crește pentru a oferi mai mult sânge mușchilor. Organismul este pregătit de acțiune. Totuși, nu poate menține acest nivel de alertă la infinit. Factorii de stres se acumulează, iar organismul devine din ce în ce mai obosit în lupta cu aceștia. Anticiparea factorilor de stres și dezvoltarea strategiilor de răspuns sunt două metode eficiente de management al stresului. Cei mai răspândiți factori de stres întâlniți într-o situație de supraviețuire sunt: riscul de rănire, boală sau deces, incertitudinea și lipsa controlului, foamea, setea, oboseala, izolarea. Aceștia determină reacții naturale ca: teama, anxietatea, furia, frustrarea, depresia, singurătatea, plictiseala, vina.

Misiunea militarului este să supraviețuiască. Dacă reacțiile organismului sunt controlate și dirijate în direcția potrivită, șansele militarului de a supraviețui cresc. Aceste reacții îl determină pe militar să fie mult mai atent pe timpul pregătirii, să lupte pentru a-și învinge teama, să aibă încredere în camarazi și să-și păstreze încrederea în forțele proprii, indiferent de situație. Atunci când militarul nu poate controla aceste reacții într-un mod pozitiv, șansele lui de supraviețuire scad. El va fi învins de propriul psihic, mult înainte ca să cedeze fizic. Așadar, militarul trebuie să se pregătească pentru o situație de supraviețuire astfel încât acțiunile și reacțiile sale să fie constructive, și nu distructive. Supraviețuirea este o provocare soldată în timp cu nenumărate exemple de eroism, curaj și sacrificiu, calități pe care militarul le poate demonstra dacă s-a pregătit pentru aceasta.

Pentru a supraviețui cu succes, militarul trebuie să posede ceea ce se numește „atitudinea supraviețuitorului”. Această atitudine se construiește prin antrenament. Iată *câteva sfaturi practice* pentru antrenament în vederea supraviețuirii:

- „Cunoaște-te pe tine însuși!”: fă-ți timp să descoperi cine ești, să îți identifice punctele slabe și pe cele forte și antrenează-te acolo unde ești mai puțin pregătit;

- „Anticipează-ți temerile!”: identifică ceea ce te-ar speria cel mai tare dacă ai fi nevoit să fii într-o situație de supraviețuire și antrenează-te pen-

tru a putea acționa eficient; ideea nu este să elimini teama, ci să poți acționa eficient în prezența ei;

- „Fii realist!": evaluează situația obiectiv; „pregătește-te pentru ceea ce e mai rău și speră pentru ceea ce e mai bine”;

- „Adoptă o atitudine pozitivă!": învață să găsești ceva pozitiv în orice împrejurare;

- „Amintește-ți mereu care este miza!": miza acestei situații este chiar viața ta și a celorlalți care depind de tine;

- „Antrenează-te!": pregătirea să cuprindă situațiile pe care este probabil să le întâlnești într-o situație de supraviețuire, iar antrenamentul să fie cât mai realist.

Orice militar aflat într-o situație stresantă are tendința să intre în panică dacă nu este bine antrenat și pregătit psihologic pentru a face față oricărei situații posibile. Într-o situație de supraviețuire, militarul nu poate controla factorii de mediu, dar poate controla reacția organismului și răspunsul acestuia la influența lor. De aceea, învățarea și aprofundarea tehnicilor de management al stresului (relaxarea, managementul timpului, tehnicile de structurare cognitivă) pot determina o creștere semnificativă a șanselor de supraviețuire.

Supraviețuirea în teren muntos

Supraviețuirea în munți presupune tehnici și proceduri caracteristice. Muntele, așa cum știm și din popor, are legile sale nescrise, pe care dacă nu le respecti, plătești, iar prețul într-o astfel de situație poate fi chiar viața. Pregătirea militarilor pentru a supraviețui în munți trebuie să se axeze pe faptul că mediul montan este unul extrem de imprevizibil. Vremea are caracteristici aparte: într-o singură zi, la munte pot cădea mai multe tipuri de precipitații (ploaie, burniță, lapoviță, ninsoare); temperaturile sunt mult mai scăzute și precipitațiile mai abundente decât în alte zone; cu cât este mai mare altitudinea, cu atât mai scăzute temperaturile. De aceea, atunci când este preconizată desfășurarea unor acțiuni în mediul montan, militarii trebuie să aibă asupra lor echipament de protecție împotriva frigului și a ploii, chiar dacă sunt planificate a se desfășura vara. O piesă extrem de importantă în mediul montan este sacul de dormit. Un sac de dormit bun îi va oferi militarului confortul necesar odihnei, precum și puterea de a o lua de la capăt în ziua următoare. Dacă nu există un sac de dormit, acesta poate fi improvisat din frunze uscate, ace de brad, material de parașută.

Alte elemente necesare supraviețuirii sunt: o jachetă impermeabilă, un cuțit, chibrituri păstrate într-o pungă pentru a nu se uda, o busolă de calitate, o hartă, o lanternă, rații pentru situații de urgență și mijloace de semnalizare (oglinză, grenade fumigene etc.).

Natura termenului este un alt factor important ce influențează șansele de supraviețuire ale militarului în mediul montan. Diferențele mari de nivel, terenul accidentat acoperit de vegetație deasă, specifice mediului montan, îngreunează mult deplasarea. Deplasarea în mediul montan presupune existența permanentă a riscului de accidentare. Entorsele, luxațiile și fracturile membrelor sunt cele mai frecvente. De asemenea, observarea și orientarea sunt mult îngreunate. Acestea pot determina întârzieri în deplasarea militarilor, precum și rătăcirea. Lipsa reperelor pentru orientare poate cauza frustrare și iritare, iar aceste stări negative contribuie la înrăutățirea situației militarului. De aceea, pentru a supraviețui în mediul montan, militarul trebuie să respecte *câteva reguli*:

- „Echipează-te corespunzător“!: supraviețuirea în munți necesită echipament corespunzător;

- „Nu te deplasa pe întuneric“!: dacă nu ai mijloace de vedere pe timp de noapte, nu te deplasa pe întuneric deoarece va crește riscul de accidentare;

- „Nu îți construi adăpost pe văi“!: așa cum am mai menționat, vremea în mediul montan se poate schimba extrem de rapid, iar formarea unor torente în urma precipitațiilor te poate surprinde;

- „Deplasează-te pe linia de cotă“!: încearcă să stai pe aceeași altitudine pentru a-ți ușura deplasarea.

Orice situație de supraviețuire implică *procurarea hranei și a apei*. Mediul montan caracteristic zonelor temperate și tropicale oferă destule oportunități de procurare a hranei și apei. Cu toate acestea, militarul trebuie să fie precaut atunci când alege o anumită plantă sau un animal pentru a se hrăni. Majoritatea factorilor nocivi dispar o dată cu fierberea sau gătitul lor la foc. Totuși, există toxine care nu dispar o dată cu fierberea (vezi ciupercile) și acestea pot pune în pericol viața și sănătatea militarului. O plantă consumată de animale nu este un indiciu obligatoriu că ar fi comestibilă și pentru om. Pentru a fi sigur că hrana este comestibilă, aceasta trebuie gătită foarte bine. Înainte de a o consuma, militarul trebuie să deguste hrana și să aștepte câteva minute pentru a vedea dacă există reacții adverse, după care poate trece la consumarea acesteia. Apa este de preferat să fie fiartă înainte de a fi consumată.

Regulile și aspectele precizate anterior nu acoperă toate situațiile pe care militarul le poate întâlni în mediul montan. Ele însă oferă o bază pentru studiu și lucru practic. Recomandarea utilă tuturor militarilor este ca înainte de a pleca în misiune să se documenteze asupra aspectelor legate de mediul natural în care vor acționa. Documentarea trebuie să aibă ca finalitate pregătirea echipamentului, precum și pregătirea teoretică a militarului pentru a înfrunța mediul natural în care va acționa.

Continuare în numărul viitor.

Acțiunile subunităților de aruncătoare în cadrul operațiilor de menținere/impunere a păcii

LOCOTENENT CĂTĂLIN CHIRILĂ

Conflictul și îndeosebi războiul prezentului și viitorului au caracteristici noi, atât în universul conceptual, cât și în dinamismul și dimensiunea lor practică. Acțiunea militară se încadrează în noul concept și aduce, la rândul ei, elemente noi, de flexibilitate la împrejurări, și prin reacția inamicului. Caracterul multinațional și interaliat al acțiunilor militare determină interoperabilitatea acțională, tehnică și administrativă dintre structurile participante ale diferitelor state, ca cerință impusă de necesitatea omogenizării conducerii și desfășurării operațiilor.

Succesul împotriva unui adversar este de neconceput fără organizarea temeinică a sistemului de lovire al unităților și subunităților forțelor participante la acțiunile militare. Sistemul de lovire interdependent cu dispozitivul adoptat trebuie să valorifice eficient puterea de lovire a tuturor mijloacelor din înzestrarea subunităților.

Sistemul de lovire al batalionului de infanterie în operațiile de menținere și impunere a păcii are la bază focul infanteriei, al armamentului greu de infanterie, al subunităților de artilerie și trebuie să fie organizat și condus astfel încât să asigure obținerea efectului maxim asupra obiectivelor vizate. El trebuie să urmărească, ori de câte ori este posibil, nimicirea obiectivului sau scoaterea lui din luptă pentru un timp cât mai mare, slăbirea continuă și treptată a capacității combative a agresorului, echilibrarea raportului de forțe și, în final, nimicirea sau capturarea completă a inamicului.

Densitatea de mijloace participante la sistemul de foc, cu posibilități diferite, face necesară coordonarea riguroasă a acțiunii acestora - care se realizează în procesul cooperării pe baza unui plan unic, elaborat în concordanță deplină cu decizia adoptată de comandant pentru îndeplinirea misiunii. Este cert că puterea de foc a unui batalion de infanterie este dată de: armamentul individual; aruncătoarele de bombe calibru 82 mm; aruncătoarele de grenade antiblindate AG-9; aruncătoarele de grenade 120 mm; rachetele antiblindate dirijate.

Pentru obținerea succesului în cadrul operațiilor de menținere și impunere a păcii, subunitățile de infanterie au nevoie de sprijin prin foc, asigurat de către focul artileriei. Subunitățile de aruncătoare reprezintă mijlocul principal de sprijin prin foc al plutoanelor de infanterie atât pe timpul deplasării lor spre obiectiv, cât și al atacului, asigurând realizarea planului de acțiune la nivel companie și batalion. Aruncătoarele efectuează tragerile prin ochire directă și indirectă, asigurând sprijinul prin foc și contribuind astfel la transpunerea în fapte a deciziei comandantului de batalion. Focul artileriei, realizat cu precizie, continuu și oportun, permite lovirea unei game largi de obiecte adăpostite sau neadăpostite, care nu pot fi neutralizate de mijloacele existente la nivel companie.

În teatre, subunitățile participante la operațiile de menținere și impunere a păcii trebuie să facă față unor noi forțe de acțiune neconvențională, asimetrice, de o violență deosebită, pregătite și săvârșite de indivizi sau organizații conspirative, ce au ca obiective publicitatea pentru cauze proclamate ca idealuri, demonstrarea puterii grupului și a lipsei de putere într-o guvernare existentă, lichidarea unor personalități, distrugerea unor centre nodale ale vieții politice, economice, sociale și militare sau a unor simboluri naționale. Acțiunile lor se soldează cu mari pierderi de vieți omenești, însemnate pagube materiale și panică în rândul populației, în scop de răz-bunare, de obținere a unor avantaje sau satisfacere a unor revendicări (support logistic), de obligare a unei guvernări să reacționeze disproporționat.

Deși nu sunt războaie de tip rapid, acțiunile rapide nu lipsesc; dimpotrivă, sunt foarte numeroase, diversificate și frecvente. Ele se desfășoară prin surprindere și îmbracă forma unor ambuscade, atacuri prin surprindere, raiduri, acțiuni teroriste etc.

Utilizarea subunităților de aruncătoare în operații de menținere și impunere a păcii poate avea aceleași caracteristici, în funcție de situație, ca în cazul luptei armate, dar aceasta este restricționată de regulile de angajare specifice pentru fiecare teatru de operații în parte.

Pe timpul misiunii în teatre în cadrul operațiilor de menținere și impunere a păcii împotriva elementelor teroriste, subunitățile de aruncătoare pot îndeplini misiuni similare cu cele specifice acțiunilor de luptă:

- sprijinul direct prin foc, pentru unitatea din care face parte;
- întărirea sprijinului direct prin foc, pentru armamentul greu de infanterie;
- sprijinul reciproc prin foc, pe baza planului de cooperare dintre unități.

La eșaloanele companie și batalion, subunitățile de aruncătoare au misiunea să neutralizeze inamicul, să-i reducă puterea de foc, libertatea de mișcare și să-l descurajeze. Focul aruncătoarelor, muniția de iluminare și cea explozivă, când este cazul, pot fi întrebuințate pentru a demonstra hotărârea de a descuraja actele ostile și a impune respectarea prevederilor mandatului misiunii, permițând astfel trupelor proprii să exploateze avantajul mobilității.

Folosirea subunităților de aruncătoare în operațiile de menținere și impunere a păcii vizează în mod deosebit protecția forțelor proprii și totodată descurajarea adversarului ca factor psihologic și moral. Aceasta se caracterizează prin folosirea minimumului forței pentru a neutraliza un adversar, cu pierderi proprii colaterale cât mai mici, sau a-l descuraja în condiții de mobilitate ridicată și răspuns imediat. Subunitățile de aruncătoare pot fi folosite atunci când regulile de angajare specifică clar că folosirea lor este justificată. Recurgerea la acest tip de armament este mai problematică atunci când se acționează în zone intens populate, dar poate fi folosit cu succes ca forță de descurajare în situații-limită. Traectoria verticală permite aruncătoarelor să lovească eficient ținte dispuse în acoperiri ale terenului muntos, în spatele clădirilor, pe acoperișurile acestora sau la etajele superioare.

Forțele și mijloacele de asigurare sunt componente-cheie în detectarea și neutralizarea adversarului, precum și în evitarea pierderilor colaterale. De aceea se recomandă, cu precădere, ca în acțiunile pe timp de noapte pentru descoperirea forțelor adversarului și pentru canalizarea acestora pe anumite direcții sau în anumite zone de interes, subunitățile de aruncătoare să fie folosite pentru iluminarea suprafețelor sau clădirilor.

Acțiunile pentru anumite sarcini specifice trebuie să aibă un nivel redus de violență, în concordanță cu principiul uzului minim necesar al forței, cu scopul evitării pagubelor colaterale și a pierderilor de vieți omenești în rândul populației civile. Cerința se respectă prin procurarea de date și informații certe, executarea tragerilor directe și alegerea corespunzătoare a muniției în funcție de prevederile regulilor de angajare.

Subunitățile de aruncătoare ocupă poziții de tragere în afara localității (de dimensiuni mici), astfel încât să poată sprijini cu foc forțele luptătoare care acționează în interior. Dacă localitatea are dimensiuni mari, subunitățile pot ocupa poziții de tragere și în interiorul acesteia, pentru a sprijini cu foc permanent forțele proprii. De asemenea, în lupta în mediul urban este indicat să se folosească preponderent tragerea prin ochire directă, pentru a se evita lovirea trupelor proprii; luptele între combatanți se duc la distanțe relativ mici (aproximativ 50 m). Tragerea prin ochire indirectă este mai puțin recomandată sau chiar contraindicată.

Pentru ocuparea dispozitivului, subunitățile de aruncătoare trebuie să respecte principiile generale (privind alegerea și intrarea în dispozitiv) prevăzute în manualele de instrucție pentru luptă ale artileriei, cu unele particularități privind poziționarea pieselor:

- pe teren tare, pentru prevenirea intrării în câmpuri de mine, precum și pentru protecția mediului înconjurător;
- în poziții care să asigure o bătaie eficace asupra raioanelor probabile de dispunere a țintelor ce urmează a fi angajate.

O altă particularitate este dispunerea în poziții de tragere, în situația când nu este necesară sau nu se prevede întrebuințarea focului pe scară largă, care permit o acoperire spațială cât mai largă din punct de vedere al bătăii: subunitățile de armament greu pe arii întinse (pe cât posibil, de valoare pluton sau chiar piesă), exploatând la maximum caracteristicile tehnico-tactice ale acestora; piesele și plutoanele în poziții care permit, cât este posibil, câmpuri de tragere circulare.

Subunitățile de aruncătoare, prin cantitățile corespunzătoare de muniție, dispun de un mare potențial combativ care crește dacă se folosește cu pricepere terenul, precum și dacă sunt stabilite din vreme măsurii ca, la apariția inamicului, fiecare luptător să știe ce are de făcut.

Așadar, focul trebuie executat după un plan condus cu pricepere și fermitate, iar efectele sunt amplificate prin concentrare, dispersare, manevrare, promptitudine, disciplină, acțiune unitară.

Organizarea sistemului de foc constă, prin urmare, în pregătirea din timp a unui anumit număr de soluții la problemele cele mai probabile ce se vor ivi ulterior.

Comandantul de arme întrunite utilizează aruncătoarele și artileria anti-tanc mixtă în funcție de rezultatul procesului de analiză a inamicului, trupelor proprii, terenului și condițiilor vremii (anotimp), timpul la dispoziție și, nu în ultimul rând, misiunea primită.

Nu există nicio modalitate de utilizare a aruncătoarelor care să fie variabilă în orice condiții, fiecare dintre ele având avantaje și dezavantaje. Comandantul de batalion are trei opțiuni de utilizare a subunității de aruncătoare: 1) întrunit; 2) pe plutoane de tragere; 3) pe piese. Comandantul companiei are două opțiuni de utilizare a plutonului de aruncătoare și a artileriei antitanc mixte: 1) întrunit; 2) pe piese. Un aruncător / piesă antitanc sau instalație de lansare a rachetelor antitanc dirijate poate fi dat ca întărire unui pluton de infanterie pentru o perioadă scurtă de timp sau pe timpul îndeplinirii unei misiuni specifice.

În cadrul operațiilor de menținere și impunere a păcii, întrebuințarea subunităților de aruncătoare trebuie realizată diferențiat, ținându-se cont de două aspecte esențiale: 1) condițiile geoclimatice ale zonei; 2) condițiile concrete de ducere a acțiunilor militare în zone cu o densitate mare a populației, cu centre economice, culturale și sociale dezvoltate sau zone aride secetoase, cu o populație mai puțin densă, cu centre incipiente economice și culturale.

Folosirea subunităților de aruncătoare în operațiile de menținere și impunere a păcii vizează în mod deosebit protecția forțelor proprii și totodată descurajarea adversarului ca factor psihologic și moral. În funcție de specificul misiunii executate, subunitățile de aruncătoare pot fi utilizate conform destinației, cu specificația folosirii unor sisteme performante de determinare a datelor inițiale de tragere.

Data fiind importanța deosebită a sistemelor mobile de artilerie în teatrele de operații, se impune o preocupare mai mare în achiziționarea de material autopropulsat, ținând cont de executarea unor manevre de material rapide, oportune și pe întreaga adâncime a dispozitivului. Realizarea acestora trebuie să asigure o flexibilitate mult mai mare, ținându-se cont de condițiile concrete și de misiunile impuse sau permise. Mascarea elementelor de dispozitiv trebuie să constituie o preocupare permanentă a tuturor comandanților.

În concluzie, subunitățile de aruncătoare pot fi mijloace eficiente în operațiile de menținere și impunere a păcii prin puterea de foc și prin caracteristicile lor tehnico-tactice, precum și pentru descurajarea adversarului ca factor psihologic și moral.

Amenințarea chimică în teatrele de operații

MAIOR COSTEL GUȘTERIȚEAN

Cost mic, eficacitate cumplită, un raport „preț-calitate” deosebit de îngrijorător pentru specia umană referitor la ceea ce numim „armele invizibile” din care face parte și arma chimică.

Amenințarea chimică este departe de a fi o noutate. Încă din 1947, Organizația Națiunilor Unite, conștientă de pericole, clasifică armele bacteriologice și chimice printre „armele de distrugere în masă”, pe același loc cu arma nucleară. Diverse convenții internaționale au interzis stocarea acestor arme considerate barbare, însă fără nici un rezultat. Convenția care interzice armele chimice a intrat în vigoare în 1997. Țările semnatare s-au angajat să distrugă stocurile de care dispun până în anul...2007. Oare s-a atins scopul prognozat? Vom vedea în continuare.

Atunci când vorbim de amenințarea chimică, nu facem referire doar la agenții chimici de luptă, ci și la emisii de substanțe chimice toxice industriale, specifice facilităților industriale civile, și terorismul chimic, denumit și flagelul secolului XXI.

În teatrele de operații cum ar fi Irak sau Afganistan, utilizarea armelor chimice, a agenților toxici de luptă, are o probabilitate scăzută, existând însă pericolul atacurilor teroriste asupra facilităților industriale de producere a substanțelor chimice toxice industriale sau atacurilor teroriste cu dispozitive improvizate încărcate cu agenți toxici de luptă asupra forțelor Coalitiei, dar și asupra populației civile. De altfel, astfel de atacuri au avut loc și în Irak, începând cu luna ianuarie a acestui an. Obiectivul teroriștilor se poate constitui atât din facilitățile industriale aflate în aria de operații a Forței, cât și din facilități aflate în afara ei, dar care prin dispersia, concen-

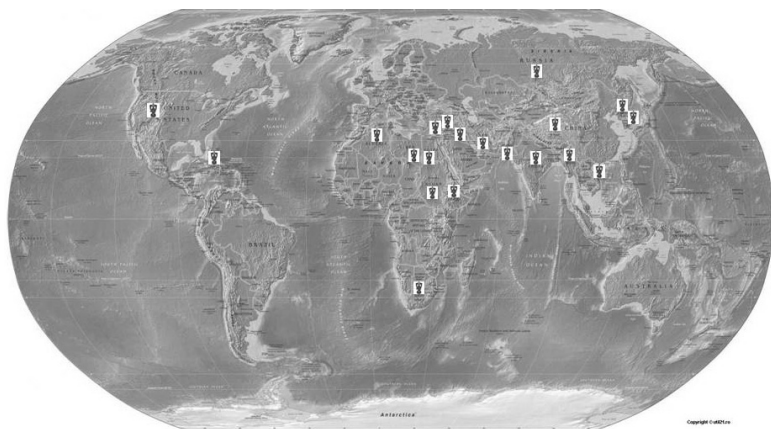
trația substanțelor sau complexului de substanțe pot constitui un pericol potențial pentru personalul dispus în teren descoperit. Efectele urmărite nu se referă în principal la provocarea de victime omenești, cât la crearea unui sindrom psihotic care să afecteze integritatea psihologică a luptătorilor. Stresul câmpului de luptă, element deosebit de important în desfășurarea optimă a operațiilor militare, poate fi amplificat de iminența unui astfel de atac, efectele acestuia fiind foarte greu de estimat și, implicit, de contracarat. Acest fel de amenințare, asemenea „sabiei lui Damocles”, este permanent în orice teatru de operații deasupra capetelor luptătorilor, singurul antidot fiind cunoașterea acestor arme, pregătirea deosebită pentru recunoașterea, identificarea, adoptarea oportună a măsurilor de răspuns, limitare și îndepărtare a pericolului, precum și protecția corespunzătoare.

Din păcate, se observă intenția de bagatelizare sau, mai bine spus, apariția așa-numitului COMPLEX CASANDRA care generează, în urma lansării unei avertizări de pericol despre un atac chimic, două tipuri de reacții:

- *O reacție de apărare* din partea personalului, care ia forma respingerii sau a bagatelizării; în situația în care pericolul este minim sau pericolul nu este luat în serios, oamenii se consolează, spunându-și: „nu se poate să fie atât de grav”, ori se resemnează: „oricum, nu putem face nimic”.

- *O reacție de apărare sub formă de fugă*, abandonare, și, în caz extrem, de panică ajunsă la paroxism, în situația în care personalul realizează intens pericolul.

În ambele situații, pregătirea individuală și colectivă, cunoașterea agenților toxici de luptă sau a substanțelor toxice chimice industriale și a efectelor acestora, asigurarea capacităților de prim ajutor și autoajutor, coroborată cu avertizarea oportună a personalului pot contracara aceste reacții, generând comportamente adecvate și evitarea panicii.

Programele de cercetare, dezvoltare, fabricare, precum și de distrugere a agenților chimici, în urma aderării la Convenția privind interzicerea dezvoltării, producerii, stocării și folosirii armelor chimice și distrugerea acestora din 1977 au suferit o serie de transformări, însă la nivel mondial pericolul este permanent datorită existenței depozitelor de astfel de arme care nu au fost încă distruse, constituindu-se în surse de alimentare a terorismului. De asemenea, posibilitățile de producție foarte ieftine, accesul facil la precursori, substanțe care permit fabricarea agenților chimici și, nu în ultimul rând, apariția armei binare care nu intră sub incidența convenției se constituie într-o amenințare permanentă la viața și integritatea militarilor și a populației civile, nepregătite pentru astfel de evenimente. De aceea, în orice teatru de operații, militarii trebuie să aibă în vedere, pe lângă necesitatea protecției proprii, și protecția populației civile ca obiectiv deosebit de important, opinia publică internațională constituindu-se într-un factor definitoriu, capabil să influențeze desfășurarea unui conflict în particular, și a operațiilor militare, indiferent de natura acestora în general.

Dacă ar fi să facem o prezentare succintă a statelor deținătoare de arme chimice sau cu programe de cercetare/fabricație a armelor chimice în derulare, pe baza datelor cunoscute, se va reliefa amploarea amenințării chimice.

Nr. crt.	Țara	Prgrame de dezvoltare a armelor chimice
1	CHINA	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice, dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.
2	CUBA	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice, dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.
3	EGIPT	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice; probabil deține agenți chimici de tipul iperită, fosgen, sarin și VX.
4	ETIOPIA	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice, dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.
5	INDIA	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice vechi, dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.
6	IRAK	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice, neidentificate de inspectorii ONU; probabil deține agenți chimici de tipul iperită, sarin, tabun și VX.
7	IRAN	Deține programe de fabricare a armelor chimice; probabil deține agenți chimici de tipul iperită, sarin, cianuri, clorine și fosgen.

Nr. crt.	Țara	Prgrame de dezvoltare a armelor chimice
8	ISRAEL	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.
9	PAKISTAN	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.
10	COREEA DE NORD	Deține programe de fabricare a armelor chimice; probabil deține agenți chimici de tipul iperită, sarin, cianuri, clorine, fosgen, soman, tabun și VX.
11	COREEA DE SUD	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.
12	LIBIA	Deține programe de fabricare a armelor chimice; probabil deține agenți chimici de tipul iperită, sarin, levizită, fosgen și tabun.
13	RUSIA	Deține programe de fabricare a armelor chimice; probabil deține agenți chimici de tip binar neuroparalitic.
14	SERBIA ȘI MUNTENEGRU	Fosta R.F.Iugoslavia a deținut astfel de programe; probabil a deținut agenți chimici de tipul iperită, sarin, tabun, soman, VX, levizită și BZ.
15	AFRICA DE SUD	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.
16	SIRIA	Deține programe de fabricare a armelor chimice; probabil deține agenți chimici de tipul iperită, sarin și VX.
17	SUDAN	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice, dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.
18	TAIWAN	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice, dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.
19	VIETNAM	Există probabilitatea deținerii de programe de fabricare a armelor chimice, dar nu se cunosc tipurile de agenți chimici.

Datele prezentate au ca sursă: „The Nuclear Threat Initiative”

Irak reprezintă o mare enigmă, datorită faptului că întreg eșafodajul declanșării conflictului a fost constituit pe existența armelor chimice și biologice, cu intenția lui Saddam Hussein de a le utiliza în conflictele regionale, existență care nu a fost dovedită cu ocazia controalelor executate de către inspectorii Organizației Națiunilor Unite. Poate că situația din Irak ar trebui privită prin prisma evenimentelor geostrategice, politice și tehnologice, care se găsească în spatele banalei întrebări: „Există sau au existat arme chimice și biologice în Irak?”. Succesiunea evenimentelor, începând cu anii 1980, când Irakul deținea agenți chimici de luptă (vezicanti

cum ar fi iverita, psihochimici, cianuri, neuroparalitics cum ar fi tabun, sarin, VX și probabil soman), iar industria îi producea pe scară largă (aceștia au fost folosiți pe timpul conflictului dintre Irak și Iran), continuând cu distrugerea parțială în primul război din Golf și eliminarea altei părți de către ONU în urma înțelegerii cu Irakul, culminând în 1995 cu admiterea, în contrast cu declarațiile anterioare, a programelor de fabricație a armelor biologice. De aici se naște întrebarea legitimă de altfel: dacă existau programele de fabricație a armei biologice, ce anume putea opri fabricarea de arme chimice? Oricum, presupunerea avansată de către inspectorii ONU cum că agenții chimici depozitați s-au distrus prin degradare nu certifică inexistența acestora și nu elimină amenințarea... Au fost avansate trei scenarii, în ordinea probabilității:

- armele chimice au fost distruse, probabil, de către irakieni;
- armele chimice au fost ascunse – în Irak;
- armele chimice au fost relocate într-o altă țară, după toate probabilitățile - în Siria.

Toate aceste scenarii și incertitudini mențin amenințarea actuală capabilă să genereze pericole și nesiguranță.

De asemenea, nu trebuie uitat faptul că în prezent, amenințarea constantă este constituită pentru forțele Coaliției desfășurate în Irak de pericolul atacurilor teroriste cu bombe artizanale încărcate cu agenți chimici. Terorismul, omniprezent în Irak ca ultimă posibilitate de „eliberare” de sub dominația străină, face victime în rândurile militarilor Coaliției, dar și ale populației civile. De asemenea, este demn de reținut că facțiunile rebelle, înarmate, dețin capcane explozive încărcate cu clorină, o substanță utilizată în procesul tehnologic în facilitățile industriale civile dar care, în concentrații mari, poate induce incapacitatea fizică a personalului sau chiar moartea. Un alt element de pericol este constituit de facilitățile de extragere a petrolului, facilități care nu mai prezintă siguranță, cu instalații vechi, unde pericolul unui incendiu este permanent, efectele asupra personalului și mediului fiind, în anumite condiții, catastrofale atât prin nocivitatea fumului generat, cât și prin crearea efectului de seră, acesta putând fi transportat de către masele de aer la distanțe mari de locul deflagrației.

Iranul, mai mult decât orice altă țară, a învățat pe propria piele, după șapte ani de atacuri irakiene cu arme chimice, care este impactul și efectele lor asupra populației civile. În timpul conflictului, Iranul a declanșat propriile programe de producere a armelor chimice, însă nu la nivelul pro-

gramelor și scopului irakian și, la momentul actual, deține arme chimice (probabil cianuri, iperită, levizită, fosgen, VX și sarin) și vectori de trimitere la țintă.

Un alt element de îngrijorare se datorează prezenței grupării teroriste Hezbollah, grupare conectată după câte se pare cu gruparea Al-Qai'Dah și gruparea Hamas (din Palestina). Scopul declarat al acestora este constituit de provocarea unui număr cât mai mare de victime în numele „războiului sfânt”, al „Islamului”, indiferent de mijloacele folosite (inclusiv armele chimice și biologice), ținta fiind reprezentată de Israel, în particular, și de statele occidentale (de altă religie), în general. Toate aceste elemente constituie o sursă de tensiuni în zona Orientului Mijlociu, tensiuni care influențează operațiile militare din aria Golfului Persic.

Terorismul chimic asigură teroriștilor avantaje sigure în concordanță cu scopurile propuse:

- rezultate înspăimântătoare în urma utilizării agenților chimici și crearea panicii;
- imposibilitatea detecției agenților chimici prin utilizarea sistemelor uzuale de detecție a conținutului dispozitivelor explozive;
- dificultăți inerente de apărare împotriva unor astfel de arme;
- ușurință în desfășurarea transportului, mascării și introducerii în zona de dispunere a țintei;
- eficacitatea armelor chimice din punctul de vedere al caracterului letal al acestora;
- existența unei perioade de timp între momentul dispersiei agentului chimic și apariția simptomelor de contaminare;
- posibilitatea executării atacului fără a fi identificat;
- anumite substanțe, funcție de scopul urmărit, cauzează incapacitate temporară, fără a cauza moartea, acestea fiind utilizate pentru intimidare sau avertizare;
- ușurința achiziționării de echipamente necesare fabricării în cantități mici (de altfel, suficiente pentru astfel de acțiuni) a agenților chimici;
- existența surselor de informare accesibile publicului larg, referitoare la tehnologiile de fabricație a substanțelor chimice;
- posibilități multiple de transmitere la țintă, prin utilizarea unor metode efective cum ar fi sistemul de alimentare cu apă al unui oraș, bază militară etc., sau utilizarea deplasării aerului ca vector de transmitere la țintă, pentru contaminarea obiectivului.

Afganistanul, o țară contradictorie prin multitudinea de forțe implicate ca aliați ai talibanilor, forțe care posedă tehnologii chimice (Iran, țară ostilă SUA sau Pakistan), se află într-o zonă extrem de sensibilă datorită exacerbării caracterului islamic al „războiului”, ceea ce generează o stare de pericol continuu, putând schimba, în orice moment, caracterul și aria de întindere a conflictului. Afganistanul se găsește la confluența mai multor conflicte, declarate sau nu, în care elementul principal îl constituie caracterul religios. Deși Afganistanul nu posedă tehnologii chimice, ajutorul „prietenos” al statelor vecine poate transforma întreaga zonă într-un „spațiu de joacă” pentru terorismul chimic sau biologic.

Surse utilizate:

- www.nationmaster.com/cat/mil-military;
- www.nti.org/;
- www.armscontrol.org/factsheets/cbwprolif.asp#1#1;
- www.armscontrol.org/factsheets/cbwprolif.asp#2#2;
- www.armscontrol.org/factsheets/cbwprolif.asp#7#7;
- cns.miis.edu/research/cbw/possess.htm#39.

LOGISTICĂ

Suportul logistic al batalionului de infanterie în teatrul de operații (1)

LOCOTENENT FELIX CIUMAȘU

Resursele necesare stabilite după norme și reglementări în vigoare pentru teatrele de operații au menirea să asigure condițiile optime de trai și premisele îndeplinirii misiunii, pentru o perioadă determinată de timp, în care participanții la misiune nu au alte surse de susținere. Suportul logistic al batalionului de infanterie în teatrul de operații începe cu aprovizionarea înainte de dislocare și continuă cu aprovizionarea pe timpul misiunii cu materiale, bunuri și servicii necesare, din toate clasele și categoriile.

Sursele de aprovizionare

În teatrul de operații, conceptul de alianță presupune mai mulți participanți, iar în cadrul unei misiuni multinaționale, unele servicii și produse sunt asigurate în comun (prin M.O.U., H.N.S., Lead Nation, Role of Specialization etc).

Pentru operațiile multinaționale, putem identifica mai multe surse de aprovizionare, ținând cont de faza de desfășurare a acestora, grupate în: surse militare și surse civile.

Sursele militare sunt fie din organica forțelor, fie din cele puse la dispoziția comandantului de către elementele de sprijin național (NSE).

Sursele civile sunt fie din cele rămase în raionul de dispunere, fie din cele desfășurate avansat față de bazele logistice de la nivelul liniei a III-a de susținere logistică, unde contractele de sprijin pot fi derulate eficient și în condiții de siguranță.

Acestea pot fi: surse contractate în teatrul de operații, rechiziționate în teatrul de operații sau rechiziționate pe teritoriul țării-gazdă (fie ca surse ale NATO, fie contractate de pe piața internațională).

Bunurile materiale se înregistrează separat în evidența contabilă a unităților, pe surse de proveniență, pentru a putea fi justificată utilizarea lor în cadrul normelor stabilite la nivelul Forței și la nivel național.

Metodele de reprovizionare

Reprovizionarea se realizează atât pentru cantitățile de materiale și echipamente necesare menținerii stocurilor la nivelul inițial, cât și pentru aprovizionarea cu materiale consumate, pierdute, contaminate sau distruse.

Structurile NATO practică mai multe metode de reprovizionare (de acordare a sprijinului logistic) în operațiile multinaționale: „push“; „pull“; și „directed“.

Metoda „push” (împinge) vizează reprovizionările bazate pe norme și rate de consum standard. Aplicarea acesteia impune trimiterea resurselor logistice în adâncimea dispozitivului, fără o cerere prealabilă. Se reduce riscul intrării în criză de resurse, dar nu și posibilitatea de a crea stocuri supradimensionate (consumurile în unele perioade sunt mai mici decât cele prevăzute prin standarde).

Metoda „pull” (trage) sesizează reprovizionările bazate pe cererile contingentelor naționale, conform nevoilor proprii. O parte din materiale și echipamente se repartizează contingentelor pentru a fi ridicate direct din surse, iar cealaltă se reprovizionează prin grija structurilor logistice ale forței multinaționale.

Metoda „directed” (directă) asigură resursele logistice, pe baza unor consumuri și cerințe fluctuante, printr-un sistem „pro - activ“, care utilizează informațiile provenite de la unități despre nivelul stocurilor și cerințele necesare pentru îndeplinirea obiectivelor.

Distribuția resurselor se face prin puncte de distribuție (D.Ps.) fixe și/sau mobile, de unde contingentele le preiau cu propriul sistem de transport, sau pot fi trimise prin grija eșaloanelor superioare direct la contingent. Aceasta depinde de situația operativă și de condițiile geografice ale țării în care se desfășoară operația multinațională.

În practică, se utilizează toate metodele și formele cunoscute pentru susținerea forței, proporția dintre acestea variind în funcție de tipul de operație și de faza desfășurării acesteia.

Stocurile de materiale

Materialele și echipamentele sunt înregistrate în evidențe pe clase și standarde ale organismului internațional sau regional de securitate, organizator al misiunii, iar ca aprovizionare intră fie în competența contingentului național, fie în competența structurilor logistice ale comandamentului NATO.

Stocurile se compun din materiale consumabile și neconsumabile.

Indiferent de competența aprovizionării, în prima categorie intră materialele care se consumă în mod obișnuit (hrană; carburanți-lubrifianți; ansambluri, subansambluri, materiale și piese de schimb pentru tehnica militară; sanitare, medicamente; de întreținere și igienă personală etc). În cea de-a doua categorie sunt *stocuri „controlate”* ce cuprind materialele rare sau cu importanță operațională mare și care se distribuie numai cu aprobarea comandantului Forței Întrunite Multinaționale (corturi, generatoare de energie electrică, containere frigorifice, unele echipamente de telecomunicații la mare distanță, tehnică de calcul etc.) și *stocuri „necontrolate”*, ce cuprind materialele ce se distribuie fără restricții, pe bază de comandă, având același regim ca și materialele de cazarmare (mese, scaune, mobilier etc).

Completarea stocurilor se realizează de către Forța Multinațională, pe plan local, prin contractare sau prin intermediul contingentelor naționale. Cererile pentru asigurarea cu materiale sau servicii, precum și rapoartele logistice zilnice, se înaintează elementelor de sprijin național, iar cele care sunt asigurate prin intermediul Forței, se înaintează compartimentului logistic al brigăzii multinaționale. Batalionul logistic al brigăzii multinaționale asigură distribuția acestor materiale, iar preluarea și transportul lor se execută de către elementele de sprijin logistic ale batalioanelor naționale.

Aprovizionarea contingentelor naționale

Aprovizionarea fiecărui contingent național se face prin grija țării contribuitoare, în baza normelor stabilite, precum și în funcție de condițiile geoclimaterice ale zonei de dislocare și de particularitățile acesteia.

La dislocarea în zona de operații trebuie asigurate cel puțin două rânduri de îmbrăcăminte (în funcție de condițiile geoclimatice din zona misiunii) și încălțăminte, 4-6 rânduri de lenjerie de corp, articole de igienă personală, care să satisfacă nevoile fiecărui membru al contingentului pe perioada îndeplinirii misiunii.

În zona de operații, cererile de echipament se termină la elementele de sprijin național (N.S.E.), iar în cazurile de urgență, direct la Celula de Sprijin

jin Logistic (CSS) a Brigăzii Multinaționale. Echiparea contingentului se face în conformitate cu normele de bază proprii.

Aprovizionarea cu muniție și armament începe cu planificarea din timp de pace și acoperă toate fazele operațiilor. De regulă, necesarul de armament și muniție se asigură de către țara contribuitoare cu trupe.

Reaprovizionarea, depozitarea și manipularea muniției intră în responsabilitatea batalionului logistic. Batalioanele naționale trebuie să se desfășoare cu încărcătura de muniție conform eșalonării ordonate. Estimarea necesarului de reaprovizionare se face pe baza unei rate de consum zilnice de 5% din stocul inițial.

Cererile de muniție se trimit la Elementele Naționale de Sprijin, iar reaprovizionările se fac de către Grupul de Sprijin al brigăzii multinaționale.

Aprovizionarea cu carburanți și lubrifianți la nivel de linia I - rezerve și cota de depozit a unităților -, intră în responsabilitatea contingentelor naționale. Statul Major al Brigăzii Multinaționale, prin Grupul de Sprijin, coordonează a doua linie de suport pentru C.L. prin: livrarea directă către unități, instalarea unor puncte de alimentare, sprijinul națiunii-gază.

A doua linie de asigurare cu combustibil se realizează în special prin puncte de alimentare (Bulk Fuel Installation - B.F.I.), stabilite de către batalionul logistic al brigăzii multinaționale, dacă nu există alte căi de transport.

NATO folosește un singur tip de combustibil (F-34), simplificând astfel procesul de aprovizionare, distribuție și depozitare, precum și sisteme unice de aducțiune și de cuplare a tehnicii la echipamentele de alimentare, indiferent de țara din care fac parte. Cererile de carburanți-lubrifianți se prezintă zilnic la compartimentul logistic al brigăzii multinaționale.

Aprovizionarea cu materiale tehnice, piese de schimb, accesorii și subansamble este responsabilitatea contingentelor naționale. La dislocarea în zona de misiune, fiecare unitate va avea asupra ei o cantitate suficientă de materiale și piese de schimb care să poată asigura funcționarea tehnicii și echipamentelor.

Dimensionarea stocurilor, în funcție de particularitățile zonei de dislocare ce influențează funcționarea tehnicii, trebuie să cuprindă și stocuri suplimentare pentru evitarea întreruperilor în procesul de aprovizionare.

Contingentele naționale au asupra lor, la dislocare, loturi de reparații pentru numărul de zile stabilit în cadrul protocolului încheiat între statul contribuitor cu trupe și Comandamentul Forței.

Materialele de geniu, chimice și de transmisiuni necesare se asigură în raport cu misiunea primită prin forțele proprii. În unele situații, când există compatibilitate la nivelul echipamentelor introduse în zona de misiune, reprovizionarea se poate asigura de către batalionul logistic al Forței.

Aprovizionarea cu materiale de resortul serviciului medical și stomatologic este o responsabilitate națională, iar constituirea de stocuri trebuie să asigure consumul pentru un număr de zile stabilit pe baza acordurilor încheiate între națiunea participantă și conducerea Forței. Reprovizionarea poate rămâne în continuare atribut al contingentului național sau poate trece fie în sarcina altei națiuni participante, în baza încheierii unor acorduri, fie chiar în sarcina batalionului logistic al Forței, dacă așa se stabilește.

Continuare în numărul viitor.

Sprijinul logistic real al subunităților de infanterie la LFX companie/batalion

CĂPITAN DAN CIULICĂ

CĂPITAN CRISTIAN RĂDUCU

Instrucția este una din componentele pregătirii forțelor, cu rol decisiv în realizarea capacității operaționale, necesară pentru îndeplinirea misiunilor. Fiecare etapă se încheie cu un exercițiu în teren, pentru evaluarea nivelului de performanță atins de către subunități, pe timpul instrucției colective. La infanterie, vânători de munte și tancuri, acest exercițiu cu trageri de luptă este de tip LFX, de nivel grupă, pluton, companie. Orice LFX se desfășoară într-o situație tactică și rolul de bază al elementelor logistice este de a susține forțele dislocate în raionul exercițiului. Concret, rolul constă în a pune la dispoziția forțelor luptătoare mijlocul material sau forța umană cerută în locul precizat, la timpul oportun și în condițiile cele mai bune.

Responsabilitatea de bază a elementelor logistice este de a asigura forțelor de manevră și celor de sprijin de luptă tot ce le este necesar pentru a îndeplini obiectivele exercițiului.

Pe timpul planificării susținerii logistice a LFX este necesar a se lua în considerare cei patru factori esențiali: 1) raionul în care se desfășoară exercițiul/ poligonul de tragere (destinația); 2) cerințele exercițiului; 3) distanța față de cazarma de dislocare la pace; 4) durata exercițiului.

Clasele de materiale necesare desfășurării unui LFX în bune condiții sunt cele corespunzătoare armatelor membre NATO și sunt prezentate, detaliat, în continuare.

Clasa I Hrana

Hrănirea efectivelor pe timpul deplasării și staționării în raionul exercițiului se face prin agenți economici, sub formă de hrană caldă preparată sau hrană rece. Alocarea la drepturi de hrană a personalului se face cu 24 ore înainte, prin ordin de zi pe unitate. În baza documentelor de alocare/scoater de la drepturi de hrană se întocmește zilnic situația efectivelor la drepturi/norme de hrană, care se predă responsabilului cu hrănire de la agentul economic. Hrănirea efectivelor prin agentul economic începe, de regulă, cu a doua zi de aplicație.

În perioada pregătirii exercițiului se desfășoară următoarele activități:

- precizarea numărului participanților și perioadei în care se va servi masa, precum și a normelor la care se vor aloca efectivele;
- administratorii subunităților ridică vesela necesară efectivelor pentru servirea mesei;
- pregătirea materialelor necesare transportului hranei și spălatului veșelei;
- verificarea și îmbarcarea materialelor necesare amenajării sălilor de mese și punctului de preparare a hranei;
- pregătirea bucătăriilor rulante auto și ridicarea materialelor de resortul hranei, necesare preparării hranei;
- stabilirea, împreună cu agentul economic, a „Planului Meniu”. La sosirea în raionul exercițiului se stabilește și amenajează locul de dispunere a bucătăriilor rulante auto și a sălilor de mese; se descarcă și depozitează produsele alimentare;
- pregătirea bucătăriilor rulante auto BRA-2 pentru începerea preparării hranei.

Începând cu a doua zi, administratorii ridică hrana pentru efectivele subunităților și o distribuie la orele stabilite prin program. Participanții la activități în poligon care nu pot servi hrană caldă se alocă la drepturi de hrană rece.

Apa potabilă

O altă componentă foarte importantă din clasa I este apa potabilă și cea menajeră. Apa potabilă se asigură sub formă de apă plată îmbuteliată, în cantitate de doi litri /om/zi, prin grija agentului economic. Apa menajeră se asigură prin grija Plutonului Deservire din Compania Statului Major și Deservire cu mijloacele din dotare. La nevoie, pot fi utilizate și stațiile de filtrare a apei din dotarea Plutonului Geniu. Categorie este interzis consumul de apă din surse neautorizate.

Clasa a II-a Echipamentul și cazarea

Echipamentul individual trebuie să corespundă anotimpului și normelor de echipare. Este strict necesar ca militarii să poarte asupra lor, în sacul de spate, al doilea rând de ținută, costumul termic și costumul de protecție pentru intemperii (în funcție de condițiile meteorologice).

Cazarea efectivelor se asigură, de regulă, în corturi militare din dotarea subunităților, iar acolo unde situația permite, în clădirile din incinta poli-goanelor de tragere.

Clasa a III-a Carburanții

Stocurile de carburanți le constituie Plutonul Deservire și se păstrează pe autoalimentatoarele din dotare. Aprovizionarea cu carburanți de la depozitul carburanți se asigură de același pluton, pe măsura consumării stocurilor și cu respectarea programului stabilit de distribuție, urmărind ca autovehiculele să aibă plinurile complete.

De asemenea, trebuie asigurați (calculați) și carburanții necesari funcționării mijloacelor de încălzire (sobe cu combustibil lichid) pe timp rece, precum și generatoarele de curent electric.

Clasa a IV-a Stocul de rezervă

Deși subunitățile transportă pe vehiculele proprii majoritatea stocurilor de materiale, la nivelul unității se constituie un stoc de rezervă, prin grija șefilor de depozite din organica Plutonului Deservire.

Clasa a V-a Muniția, mentenanța și evacuarea tehnicii

Muniția necesară se calculează în funcție de misiunile permise, participării la exercițiu și armamentul subunităților.

Nominalizarea muniției în ordinul de zi pe unitate cuprinde: categoria; cantitatea din fiecare categorie; lotul din care se distribuie. În funcție de cantitățile și categoriile de muniție stabilite se calculează și necesarul de material exploziv (trotil, fitil, capse) pentru asanarea poligonului.

Pe timpul îndeplinirii misiunilor, muniția se asigură, în baza raportului înaintat de comandanții de subunități, la compartimentul S-4, prin grija Companiei Stat Major și Deservire, în PAL-urile ce vor fi ulterior comunicate.

Atât în perioada de pregătire, cât și pe timpul desfășurării exercițiului, șeful structurii logistice stabilește împreună cu factorii de răspundere din unitate dispunerea elementelor de mentenanță în cadrul dispozitivului unității și modul de cooperare. Stabilește împreună cu șeful de stat-major:

- locul pentru lucrările de mentenanță pe timpul pregătirii și ducerii acțiunilor de luptă, pe baza concepției de organizare;

- consumul probabil de resurse pe timpul pregătirii și ducerii acțiunilor militare și măsurile pentru optimizarea acestuia;
- locul subunităților de mentenanță în cadrul dispozitivului de luptă ;
- locurile de dispunere a raioanelor/locurilor de adunare/concentrare a tehnicii deteriorate și axele de evacuare-reparare;
- raioanele probabile în care se vor înregistra cele mai multe deteriorări de tehnică;
- posibilitățile de evacuare și reparare;
- modul de organizare a deplasării.

Mentenanța și evacuarea tehnicii se asigură prin grija Plutonului Deservire. Recuperarea și evacuarea constau în scoaterea tehnicii deteriorate/imobilizate de sub focul adversarului, recuperarea tehnicii cu starea tehnică bună dar imobilizată (suspendată, răsturnată, împotmolită) pentru a continua misiunea. Aceste activități se execută într-un timp cât mai scurt, deoarece întârzierea adăpostirii tehnicii imobilizate în locuri ferite de observarea și acțiunile adversarului poate conduce la capturarea ei de către acesta.

Transporturile logistice în/din raionul exercițiului se realizează cu mijloacele auto din dotarea Companiei Stat Major și Deservire, iar încărcarea și descărcarea materialelor cu forțele și mijloacele proprii. La cerere, acestea pot fi suplimentate de către alte subunități de sprijin. Personalul este admis la lucru numai după instruirea privind normele specifice de protecția muncii.

Asistența și evacuarea medicală se asigură cu personalul și mijloacele specializate din dotarea Plutonului Medical la punctul medical al batalionului, iar de acolo către centrele medicale din apropierea raionului de desfășurare a exercițiului.

O problemă sensibilă pe timpul desfășurării unui LFX rămâne protecția mediului. Pentru a se respecta legislația în vigoare este necesar ca subunităților să li se distribuie saci menajeri pentru colectarea gunoiului și a deșeurilor, pe timpul ducerii acțiunilor, și pubele pe timpul câmpării, precum și să se stabilească puncte de colectare/depozitare a acestora. Periodic sau la terminarea exercițiului, gunoiul va fi transportat, prin grija compartimentului logistic, fie de către un contractor civil, fie cu mijloace proprii la platformele de depozitare autorizate în acest scop.

Așadar, pregătirea și desfășurarea oricărui exercițiu cu trageri de luptă, de tip LFX, solicită într-o măsură mai mare sau mai mică, în funcție de nivelul forțelor participante, mijloacele și forțele de sprijin logistic. De aceea nu trebuie uitat faptul că întotdeauna în spatele unui rezultat excepțional obținut de către subunitățile luptătoare, de manevră, stă un sprijin logistic pe măsură.

INSTRUCTIE
ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

Aplicarea învățământului centrat pe cursant în cadrul centrelor de pregătire

MAIOR IULIAN LEONTE

În conformitate cu „Precizările comandantului Școlii de Aplicație pentru Unități de Luptă privind proiectarea, pregătirea și evaluarea performanțelor cursanților în anul școlar 2006 - 2007” și „Dispoziția șefului SMFT nr.30/2006”, și la nivelul Centrului de Pregătire Montană „BUCEGI”, ca și în celelalte centre de pregătire se aplică experimental „Concepția de desfășurare a curriculum-ului educațional”.

În concordanță cu cadrul legislativ care reglementează asigurarea calității educației, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/20.07.2005, aprobată prin Legea nr.87/13.04.2006 privind asigurarea calității educației, Școala de Aplicație pentru Unități de Luptă a proiectat „Manualul asigurării calității educației”, document utilizat experimental în cadrul procesului de instruire din Centrul de Pregătire Montană „BUCEGI”.

Schimbarea „filozofiei” de organizare și desfășurare a învățământului și instrucției în cadrul Școlii de Aplicație pentru Unități de Luptă reprezintă o provocare căreia Centrul este pregătit și obligat să-i facă față.

Primul element al asigurării calității educației în Centrul de Pregătire Montană „BUCEGI” este capacitatea instituțională superioară a acestuia,

în ceea ce privește structura instituțională, administrativă și managerială, baza logică didactică, și nu în ultimul rând, resursa umană.

Personalul implicat în organizarea și desfășurarea învățământului și instrucției are un nivel ridicat de pregătire, o experiență bogată și dispune de ansamblul teoretico-metodologic de valorificare a acestora în procesul de învățământ.

Implicarea personalului din structurile de comandă și stat-major în susținerea activităților didactice a avut o influență benefică, în sensul schimbului de informații realizat și a experienței împărtășite.

Baza de antrenament și logistică didactică a fost îmbunătățită fundamental nu numai prin schimbări ambientale, cât mai ales prin realizarea noilor materiale didactice ajutoare expuse în spațiile de învățământ, actualizate conform prevederilor instrucțiunilor în vigoare și crearea noilor baze de date, în format electronic, în computerele existente în sălile de clasă. S-au asigurat pentru fiecare cursant documentarele suport, aceștia au la dispoziție programele analitice și ghidul cursantului în vederea unei informări eficiente și oportune privind activitățile prezente și de perspectivă.

Al doilea element ce contribuie definitiv la noua calitate a actului educațional este reprezentat de eficacitatea educațională probată de către conținutul documentelor de curriculum care la momentul actual se prezintă ca un curriculum integrat, centrat pe competențe, etapizat și diferențiat pe niveluri de învățământ.

În baza „Manualului de asigurare a calității educației“, în Centrul de Pregătire Montană „BUCEGI” au fost elaborate, la termenele stabilite prin Precizările comandantului Școlii de Aplicație pentru Unități de Luptă privind proiectarea, pregătirea și evaluarea performanțelor cursanților în anul de învățământ 2006-2007, următoarele documente specifice: Fișa cursului, Matricea pentru evaluarea riscului ecologic, Fișa modulului, Fișa disciplinei, Planul de învățământ, Programe analitice, Ghidul cursantului, Livretul cursului, Estimarea costurilor pentru cursurile de carieră planificate în acest an de învățământ:

- cursul de stat-major ofițeri de vânători de munte;
- cursul avansat ofițeri de vânători de munte;
- cursul avansat subofițeri de vânători de munte;
- cursul de plutonieri-majori de vânători de munte.

Acestea au fost avizate și aprobate la termen.

Adevărată schimbare paradigmatică, noul cadru de analiză și acțiune instituie un nou referențial – „competența” și „cursantul” – și o nouă metodă de abordare a procesului de transmitere a cunoștințelor, a cărui finali-

tate nu se mai rezumă la simpla transmitere a cunoștințelor de către instructor și la „depozitarea” acestora de către cursant, ci la dezvoltarea în rândul cursanților a acelor disponibilități cognitive-acționale care să faciliteze trecerea de la „cunoștință” la „competență”, prin schimbarea centrului de greutate de pe instructor pe cursant.

Rezultatele obținute au evidențiat faptul că această schimbare nu se face cu ușurință, au apărut disfuncționalitățile inerente fiecărui început și s-au impus corective atât în ceea ce privește modul de lucru al instructorilor, cât și modalitatea de percepere și abordare din partea cursanților. Astfel, la personalul implicat în procesul de instruire se observă o creștere progresivă a calității actului didactic, a priceperii folosirii noilor metode didactice, iar la cursanți o acomodare la noile metode de învățare, o asumare a responsabilității privind propria lor pregătire, o implicare activă în debateri și discuții.

Al treilea element, evaluarea, aliniată la Sistemul de Management al Calității, reprezintă un element de bază al noii concepții de desfășurare a învățământului și instrucției. Astfel, evaluarea și autoevaluarea sistematică, continuă și obiectivă generează cunoașterea permanentă a nivelului de pregătire atins, posibilitatea descoperirii oportune a curențelor și determinarea corectivelor necesare și nu în ultimul rând, conștientizarea nevoii de pregătire din partea cursanților.

Aplicarea periodică a chestionarelor de evaluare a calității educației atât cursanților cât și personalului didactic, interpretarea lor cu neutralitate va permite analiza corectă a evoluției actului didactic și a performanțelor atinse de cursanți, astfel încât să se poată stabili strategia corectă de abordare a activităților viitoare.

Analizând activitățile desfășurate până în prezent, se desprind câteva probleme ce se impun a se rezolva:

- este necesară perfecționarea continuă a pregătirii metodice și psihopedagogice a instructorilor în vederea dezvoltării capacităților de punere în practică a noilor metode didactice;

- adaptarea totală a cursanților la noua concepție curriculară se va realiza gradual, iar performanțe ridicate se vor obține în formele ulterioare de pregătire;

- sincronizarea activităților didactice între cursuri pentru crearea lideranței în echipă se realizează cu dificultate datorită decalajului creat de diferența de mărime a perioadei de desfășurare a cursurilor și se impune re-proiectarea modulelor și ordinea lor de desfășurare;

– deficitul în dotarea unității cu mijloace de prezentare a materialelor didactice (există un videoproiector la patru săli de clasă), a sistemelor informatice și a rețelelor îngreunează desfășurarea activităților curente.

Se poate afirma că procesul de transformare pe care îl parcurgem se înscrie pe o curbă ascendentă, iar această instituție rămâne un furnizor de educație stabil, eficient, modern și adaptabil.

Standardizarea și evaluarea în procesul de instrucție (1)

SUBLOCOTENENT RĂZVAN ANTĂLUCĂ

SUBLOCOTENENT VASILE ARDELEANU

Istoria militară atestă că formele și procedeele de ducere a luptei au cunoscut numeroase transformări și perfecționări, fie datorate apariției, dezvoltării și modernizării tehnicii militare, fie dinamicii structurilor politico-strategice și condițiilor geopolitice ale statelor, precum și posibilităților lor de a-și promova interesele naționale vitale, toate acestea fiind variabile de-a lungul diferitelor stadii de evoluție.

Reputații autori, soții Alvin și Heidi Toffler¹, prezintă pe larg mutațiile sfârșitului de mileniu anterior, caracterizat printr-o revoluție militară, mai profundă decât și-ar fi imaginat majoritatea analiștilor și planificatorilor militari - care tinde să devină realitate. Întreaga societate se transformă, și o dată cu ea, se impune ca și armata „să se schimbe la toate nivelurile simultan - de la tehnologie și cultură, până la organizare, strategie, tactică, instrucție, doctrină și logistică”².

Obiective și cerințe esențiale

Într-o manieră sau alta, toți marii comandanți au concluzionat că, în război, determinantă pentru obținerea victoriei este acumularea experienței în domeniul instrucției. Armata trebuie să își instruiască forțele continuu, astfel încât să fie oricând gata să îndeplinească misiunile și sarcinile primite. Instrucția este un element cheie pentru capacitatea combativă a forțelor și poate influența în mod decisiv obținerea victoriei pe câmpul de luptă.

Deși majoritatea principiilor luptei armate rămân valabile pentru perioade foarte lungi de timp, modalitățile instruirii forțelor sunt într-o permanentă schimbare.

Dispoziția privind instruirea forțelor terestre este un document care așează principiile instruirii pe baze cu totul noi, foarte apropiate de cele ale armatelor membre NATO.

Unul este individualizarea instrucției pe tipuri de unități și pe unități, în funcție de misiunile și sarcinile pe care acestea le au de îndeplinit pe parcursul unui an. Individualizarea este bazată pe standardizarea instrucției și poate părea paradoxal pentru cine nu este în cunoștință de cauză. Vorbim de standardizare în îndeplinirea cerințelor de bază ale misiunilor, dar și de individualizare pe tipurile de misiuni pe care fiecare unitate, în parte, le are de îndeplinit. Este important ca oamenii care au sarcini în planificarea, organizarea, desfășurarea și evaluarea instrucției să înțeleagă aceste lucruri, ca să pornim, cu dreptul, în procesul de instruire a trupelor.

Realizarea obiectivelor stabilite instrucției depinde, în mare măsură, de felul cum este concepută această activitate care trebuie să fie întemeiată pe noile concepte privind operațiile militare și realizările tehnologice în domeniu, să țină cont de resursele la dispoziție, dar, mai ales, de nivelul și potențialul celor ce se instruiesc și al celor ce organizează și conduc instruirea.

Pentru a se realiza scopul propus și a crește eficiența activităților, instrucția trebuie să răspundă unui set de cerințe esențiale: să fie planificată unitar și condusă cu competență; să fie un proces continuu, progresiv, cu desfășurare modulară, flexibilă, să fie o activitate practică asigurată cu o bază materială adecvată și să fie corect evaluată.

Planificarea unitară asigură armonizarea activităților pe întreaga scară ierarhică, în special de la batalion spre companie/pluton, având în vedere că subunitățile de infanterie desfășoară acțiuni comune și cu subunități de alte arme. Spre exemplu, anul trecut la exercițiul (LFX) cu compania de infanterie în poligonul de la Mălina, am văzut cum într-adevăr se poate reuși integrarea acțiunilor subunităților de infanterie cu ale celor primite ca întărire și sprijin (subunități de artilerie), pentru îndeplinirea unei misiuni în comun, folosind la maximum capacitățile proprii fiecărei componente.

Prin conducerea competentă se elimină pierderile, aplicându-se variantele optime de acțiune. Când vorbim de competență, ne referim la faptul că un comandant de subunitate trebuie să cunoască elemente de didactică și pedagogie generală și militară, să aibă experiență în teatrele de operații, să pună în practică ceea ce a învățat pe timpul școlarizării sau al cursurilor la care a participat. Bineînțeles că academiile militare sau centrele de pregătire militare trebuie să promoveze noile regulamente militare și să aibă un permanent contact cu ceea ce se întâmplă în teatrele de operații, fie prin preluarea lecțiilor învățate din misiuni, fie prin conducerea instrucției de către instructori care au participat la diferite misiuni în teatru.

Ca *proces continuu - progresiv*, instrucția asigură însușirea cunoștințelor și deprinderilor printr-o derulare logică, de la simplu la complex, acordându-se suficient timp pentru înțelegere. Instruirea militarilor, în primă fază se face în condiții normale, cu o intensitate medie a solicitărilor fizice și psihice, scopul fiind de însușire a cunoștințelor, formarea și dezvoltarea deprinderilor motrice, cognitive și afective, a aptitudinilor și calităților psihomorale definitorii pentru un bun luptător, pentru a fi în măsură să facă față solicitărilor mediului militar. În cea de a doua fază se promovează antrenarea în condițiile factorilor stresanți, specifici câmpului de luptă modern și crearea unor probleme care să inducă stări psihice negative prin perceperea riscului, amenințării și incertitudinii, pe fondul unei instruirii cât mai realiste.

Prin derularea modulară, obiectivele se îndeplinesc secvențial, cu programe individualizate, specifice fiecărei structuri/eșalon, ceea ce dă posibilitatea unei cunoașteri clare a situației.

Standardizarea generalizează variantele (activitățile) cele mai bune de instruire, elimină consumul excesiv de timp pentru conceperea activităților și asigură efectiv urmarea unui algoritm de acțiune, care să redea o imagine clară a finalității fiecărei activități/etape.

Adoptarea și implementarea standardelor și procedurilor NATO realizează interoperabilitatea cu armatele acestei structuri, alături de care arma noastră își îndeplinește misiunile.

Derularea flexibilă permite redimensionarea obiectivelor și activităților, în funcție de modificările ce apar în misiunile forțelor, concepțiile de folosire, în organizare și înzestrare, de prioritățile stabilite și resursele alocate etc. Normal este ca un comandant de pluton - atunci când constată că militarii din subordine au îndeplinit baremele de instruire la o anumită temă dar se tot repetă, baza materială îi permite desfășurarea instrucției în condiții optime și având aprobarea comandantului de companie - să poată relua sau aprofunda o altă temă sau categorie de instrucție, la care a constatat că plutonul este deficitar.

Instrucția ca activitate practică asigură o adaptare rapidă și eficientă a forțelor la specificul acțiunilor reale pe câmpul de luptă, într-un mediu mult mai complex, caracterizat prin nesiguranță, pericol, suprasolicitare fizică și psihică. Condițiile create care produc stări negative și situații problematice determină ca inițial să apară simptome specifice: pierderea încrederii în forțele proprii, epuizare fizică și psihică. Această stare va fi depășită prin forțele proprii și/sau cu sprijinul instructorului sau grupului, iar prin repetiție, în mintea militarului se va instala ideea, mai mult sau mai

puțin conștientă, că „se poate”. Astfel, se va forma un model comportamental curajos, va crește încrederea în sine, în camarazi și comandanți (instructori), ieșind în evidență autocontrolul și stăpânirea de sine, curajul, camaraderia, coeziunea subunităților. Un eșec are ecou afectiv puternic, iar dacă derivă dintr-o acțiune ratată cu mare valoare pentru subiect, are toate șansele să devină o barieră psihologică puternică, se formează sentimentul de inferioritate, care dus până la extrem, devine complex de inferioritate. Dacă individul are un insucces într-o activitate importantă, în subconștientul lui se va instala ideea că „așa ceva el nu poate să facă”, iar imaginea și respectul de sine vor avea de suferit.

Iată de ce situațiile problematice pe terenul de instrucție trebuie să fie prezentate gradual, ca să poată fi depășite prin efort propriu. Participarea camarazilor sau instructorilor evită condiționarea „fricii de eșec”. Mai mult, acest gen de barieră psihologică se poate institui și prin contagiune. Asistând la eșecurile altora, ne gândim că puteam fi noi în locul lor și am fi avut parte de același insucces. Astfel, extindem asupra noastră efectul eșecului atunci când ne confruntăm cu situația dată.

Dacă au fost depășite situațiile problemă, atunci se formează obișnuința și rezistența emoțională și, totodată, o imagine de sine pozitivă, mai ales că dificultățile au fost percepute ca drastice.

Baza materială a instrucției trebuie să asigure condiții cât mai apropiate de cele ale câmpului de luptă. Sunt anumite teme specifice sau complexe care necesită un spațiu de întindere mai mare sau specific pentru desfășurarea instrucției. Spre exemplu, lupta în localitate nu se poate rezuma doar la o simplă expunere, cu ajutorul rock-drillului, a ordinului de operații pentru comandanții de grupă sau la explicarea teoretică a procedurii de intrare într-o clădire, fără a exersa practic aceste elemente. O soluție ar putea fi achiziționarea de noi spații de către armată: de ferme dezafectate sau depozite, fabrici care au fost închise, unde au rămas clădirile și rețelele subterane aferente.

Continuare în numărul viitor.

Note:

1. Alvin și Heidi Toffler, *Război și antirăzboi, Supraviețuirea în zorii secolului XXI*, Editura Antet, București, 1995.
2. *Op cit.*, p. 45.

Arhitectura noetică a disciplinelor (1)

PROFESOR LAURENȚIU MUREȘAN

(*Colegiul Militar Liceal „Ștefan cel Mare”, Câmpulung Moldovenesc*)

Dacă abordăm problemele cunoașterii, de orice fel ar fi ele, și cele ale învățământului, atunci putem deschide o „nișă” de analiză, care are în poziție axială, din perspectivă fenomenologică, problematica arhitecturii noetice a disciplinelor, care prin specificul său susține cu temei încercările, proiectele și programele prin care lecțiile pot și trebuie să fie realizate în stil interactiv, „multi”, „pluri” și chiar „interdisciplinar”.

Proiectarea și realizarea lecțiilor corespunzător modelului de tip conexional, mai înalt, interdisciplinar, contribuie nu numai la însușirea unor cunoștințe noi și la formarea unor deprinderi, ci și la identificarea și dezvoltarea potențialului creativ, la construirea unei combinatorici în care interferează și se susțin reciproc procedeele și tehnicile imaginative, reperele axiologice, stilurile de explicare și interpretare, atitudinile, convingerile, interesele, aspirațiile și idealurile, calitățile moral-volitiv și bogăția trăirilor afective, modul personal de a acționa și de a reacționa față de lume și viață.

Sintagma **arhitectura noetică**, de sorginte fenomenologică, se referă la un ansamblu de componente structurale și funcționale, corelate între ele prin „direcția” imprimată disciplinelor care preiau din științele corespunzătoare lor componentele de ordin cognitiv, acțional și valorizator, utile în activitățile instructiv-educative. Totodată, arhitectura noetică este un orizont general al cunoașterii, un referențial la care se raportează cunoașterea umană de pretutindeni. Din orizontul arhitecturii noetice fac parte o serie

de componente prin care cunoașterea devine universală și necesară, cum sunt: segment de ontologie, obiect de studiu, observații sau fapte, concepte, probleme și teme, principii, ipoteze, teorii și axiome, legi și regularități, algoritmi, metode și metodologie, limbaj, paradigmă, nivel „meta-” și valori.

Prezentarea, chiar și succintă, a acestor componente noetice poate aduce clarificări și perspective de înțelegere și realizare a corelațiilor dintre discipline în activitățile instructiv-educative.

Segmentul de ontologie se referă la faptul că fiecare disciplină studiază un anumit domeniu al existenței. Acesta poate fi considerat orizontul cel mai larg pe care îl are ca țintă cunoașterea sistematică. Desigur că în același orizont pot opera mai multe discipline, care se deosebesc unele de altele după obiectul pe care îl studiază. Compartimentarea ce ia naștere duce la specializarea semnificativă a „ființei științei”. Contrar aparenței, nu se induce o fragmentare a cunoașterii, întrucât delimitarea domeniilor de obiecte între ele nu îndepărtează științele unele de altele, ci dimpotrivă, extinde sfera raporturilor dintre acestea. Când disciplinele și câmpul cunoașterii se raportează la segmentele ontologice, atunci ele se inserează în universul culturii, înțeles ca referențial, ca totalitate semnificativă. M.Heidegger considera că raportarea la lume ne îndeamnă să căutăm ființarea însăși pentru a o transforma în obiectul unei cercetări amănunțite și al unei determinări capabile să confere un temei. Ca atare, orice disciplină implică și o comprehensiune, presupuziții referitoare la orizontul integral al ființei.

Obiectul de studiu este ansamblul propriu de fenomene și procese abordate de o disciplină. El este cvasistabil, deși se pot face extensii care însă nu trec de frontierele proprii de semnificare. Obiectul de studiu se deosebește de obiectivele cercetării. Frontierele disciplinei sunt în linii mari frontierele clasei de entități studiate.

Constituirea claselor de obiecte pentru a fi studiate se realizează pe baza unor presupuziții și ipoteze care devin temei pentru judecățile de adjudecare a lor ca obiecte disciplinare.

Atunci când anumite clase de obiecte prezintă însușiri noi care impun alte perspective comprehensive, atunci e posibilă elaborarea a noi discipline. Conceperea obiectului cunoașterii ca „derealizare” înfăptuită de către cognitivitatea constructivă, capabilă să producă imagini autonome față de un corespondent material nu afectează cerința oricărei discipline de a avea un obiect distinct care, ca obiect al disciplinei, este totdeauna teoretic, așa cum este disciplina însăși.

Obiectul disciplinei este de fapt un ansamblu de obiectivabile. Corespondența imaginii teoretice cu lumea reală este prezentă și în definirea altor componente ale disciplinei (principiul, teoria, modelul, limbajul etc.).

Observațiile sau faptele constituie ansamblul elementelor prin care sunt elaborate constatările, evenimentele, percepțiile care descriu proprietățile și imaginile obținute în spațiul experienței cognitive în raport cu obiectul disciplinei. Ele sunt achiziții de conținut. Ideea de observabilitate se referă la interpretarea a ceea ce poate fi considerat observabil și neobservabil, cunoscut fiind faptul că nu tot ceea ce există poate fi observat direct, ceea ce impune să se apeleze la instrumentări diverse prin măsurare, inferare sau prin experimente mintale. În raport cu ceea ce este observabil se constituie termenii și propozițiile de observație, iar în raport cu ceea ce este neobservabil se constituie termenii teoretici și propoziții corespunzătoare lor, printr-un proces de idealizare. Între cele două nivele - empiric și teoretic - există o strânsă legătură, granița dintre ele este vagă, în unele cazuri fiind greu de precizat dacă un termen este sau nu teoretic. Locul unde e trasată granița depinde de dezvoltarea științei mijloacelor, metodelor și instrumentelor de observare. Observațiile unei discipline constituie izvorul conținuturilor și sunt în legătură cu obiectele disciplinei și cu experiența lingvistică a observatorului. Observația poate fi luată drept criteriu pentru a face distincție între cunoașterea empirică și cea teoretică. În concluzie, observația - ca și componentă noetică a disciplinei - nu implică cu necesitate viziunea empirică și nu se identifică cu etapa empirică a activității cognitive, nici cu rolul de criteriu al decidibilității.

Conceptele sunt legate de funcția de conceptualizare, de captare a sensului sub formă de atribute, predicate, evaluări de enunțuri, de ridicare de la proprietățile lucrurilor la diferite sensuri derivate sub formă de concluzii. Se consideră că poate avea relevanță analiza folosirii conceptelor și a evoluției lor istorice în diferite aplicații disciplinare și umane. Problema clarificării conceptelor și a traducerii lor corecte prin trecerea de la un limbaj la altul are o importanță deosebită în cadrul abordărilor „multi”, „pluri”, „inter” și chiar transdisciplinare. Sunt des folosite expresiile „sistem de concepte”, „fundamente conceptuale”, „aparatură conceptuală”, „limbaj”, „creștere conceptuală”, „concepte operaționale, observaționale, teoretice, integrative”, precum și sinonime ca: noțiuni, constructe, termeni.

Expresia „sistem de concepte” desemnează adeseori disciplina sau teoreticitatea. Conceptele reprezintă acea componentă noetică fără de care nu pot fi elaborate reprezentări teoretice.

Probleme și teme. Problemele reprezintă întrebările pe care și le pune cercetătorul în funcție de obiectivul investigațiilor sale. Faptul că se conturează răspunsuri variate la o aceeași întrebare se explică prin presupuzițiile implicate. Nivelul problematic implică o trecere de sens de la teoria cunoscută spre ceva posibil a fi o rezolvare a unei întrebări. Unii logicieni identifică procesul și logica descoperirii cu un demers metaforic. Mulți teoreticieni situează „metaforizarea” în sfera disciplinelor hermeneutice, ceea ce pare a fi justificat. În pragmatism, problema este ceea ce provoacă o situație de cercetare, ca atare ruperea raportului tradițional dintre „problemă - obiect - metodă”, precedată de o „situație problematică”. La nivelul fiecărei discipline apar în timp noi situații problematice. Prin formularea lor, problemele devin obiective. Problemele au rol cognitiv, iar obiectivele sunt mijloace de organizare a cercetării. Temele unei discipline sunt părți ale problematicii formulată ca strategie de selecție și de imprimare a parcursului cunoașterii, a implicării ontologice. Astăzi se vorbește despre analiza tematică a disciplinei ca despre o nouă disciplină de factură metaștiințifică.

Principiile pot fi definite ca idei foarte generale care stau la baza unui demers de cunoaștere sau care rezultă ca generalizări ultime din teoriile și legile disciplinei. Ele se referă la aspectele fundamentale ale întemeierii disciplinelor. Principiul este definit și desemnat ca „acel ceva care ne dă în primul rând posibilitatea cunoașterii” (Aristotel) ca „ideal explicativ” (L. Blaga), ca echivalent al „cadrlui de idei” sau „evidențelor axiomatice” (Al. Koiré), ca „ideal de ordine naturală” (St. Toulmin) ș.a. Ele au o esență filosofică, iar prin anterioritate față de generalizări sunt socotite a priori. Totodată, sunt adevăruri „prime” obținute prin nenumărate experiențe empirice sau teoretice. Ele sunt acceptate fără demonstrație. Pot avea și rol de teze în orientarea înțelegerii unor probleme, după cum în interiorul unei teorii devin elemente de legătură ce echivalează cu ipoteza. Principiul este analog și cu axioma.

Ipoteza este o idee cu care se încearcă înțelegerea și explicarea obiectului investigat. Esența ei este cuprinsă în expresiile: „...cu cât ... cu atât...”, „dacă ... atunci...”. Au atât o origine teoretică, cât și una empirică. Ipotezele pot fi de natură logică, metodologică și epistemologică. Cu ipotezele se trece la generalizarea experienței. Teoriile ipotetice-deductive atribuie ipotezei condiția postulatelor, a axiomei. Elaborarea ipotezelor este o prelungire a conjugării aportului factorilor logici și extralogici. Ele au o înaltă valoare explicativă și predictivă. Conjectura este o ipoteză mai „slabă”, adică o opinie bazată pe aparențe, supoziții și probabilități.

Teoriile și axiomaticile sunt componente disciplinare cu potențial înalt de structurabilitate și de explicație datorită sporirii sistematizării cunoașterii. Stadiul teoriei ca nucleu - sinteză - al unei explicații riguroase ocupă un loc important în filosofia științei. Dintr-o perspectivă generală, teoria este o construcție în scopul rezolvării problemelor pe care le ridică obiectul cercetării. Ea sintetizează într-un sistem de propoziții ordonate logic explicația și descrierea unui anumit domeniu de realitate. În alt sens, teoria este privită ca un sistem ipotetico-deductiv în care se acceptă posibilitatea reconstruirii și a axiomatizării ei în logica matematică. Acest tip de demers este respins de către unii teoreticieni în ideea că nu se poate pune semnul egalității între ceea ce este rațional și ceea ce presupune un formalism logic. Formalismul ar fi incapabil să surprindă multe aspecte ale activității științifice care poate fi reflectată mai corect la nivelul disciplinei, în „sistemul conceptual” sau în „paradigmă”. Axiomatizarea s-a extins în multe discipline, în lingvistică, biologie, artă, geometrie, deși de multe ori aceste încercări nu duc la rezultate concludente.

Teoria ca întreg capătă statutul de unitate metodologică și are semnificație axială în structura științei. Teoriile sunt concepute adeseori ca structuri generatoare. În sfera noetică a disciplinei intervine și limbajul simbolic utilizat în reconstrucția logică a teoriilor prin matematizare, axiomatizare și formalizare. Este natural faptul că teoria operează o reducere în raport cu disciplina. Tema limitelor formalismului este amplu dezbătută în epistemologia contemporană. Se susține, bunăoară, că excesul de matematică, de axiomatizare și formalizare reduce capacitatea creatoare a rațiunii, că gândirea simbolică este „oarbă” întrucât se substituie cunoașterii „naturale”, flexibile și nuanțate, care poate fi realizată printr-o hermeneutică extinsă.

Continuare în numărul viitor.

Parteneriatul școală – familie

PROFESOR MIHAELA FLOREA

(Colegiul Militar Liceal „Mihai Viteazul“, Alba Iulia)

Încă de la începutul secolului trecut, Kant - urmărind un proiect de emancipare a condiției umane - scria: „Părinții care au primit ei înșiși o educație sunt deja modele după care se îndreaptă copiii. Dar pentru a-i face pe aceștia mai buni, este necesar să facem din pedagogie un studiu; altfel, nu este nimic de sperat de la dânsa, iar educația este încredințată unor oameni cu pregătire rea”.

Accelerarea transformărilor sociale, democratice, modificarea statutului copilului, dispersia familiei, încercarea de a restitui prestigiul educației familiale (pe care l-a avut până la introducerea învățământului obligatoriu), progresele sociologiei și psihologiei, precum și alte cauze au dus la înțelegerea faptului că orice sistem de educație rămâne neputincios dacă se izbește de indiferența sau de opoziția părinților. Școala capătă astfel o misiune suplimentară. „Deoarece axa directoare a civilizației occidentale este înaintarea persoanei spre mai multă libertate și fericire, înaintarea societăților spre mai multă înțelegere și justiție... și dată fiind demisia unui număr de părinți, un număr crescând de copii vin din familii destrămate, iar o comunicare între părinți și copii nu se face întotdeauna foarte bine (părinți născuți într-o lume aproape imobilă încă au copii care sunt născuți într-o lume bulversată), pentru toate aceste motive școala are în sarcină o misiune suplimentară” (Domenach).

Au existat întotdeauna educatori excelenți și părinți iubitori, care nu și-au pus probabil atâtea probleme și totuși au reușit foarte bine; dar poate că

acest lucru era mai ușor într-o lume foarte statomică, în care tradiția avea ultimul cuvânt. Modificarea pe care au suferit-o, în curs de o generație sau două, relațiile dintre părinți și copii, dintre adulți și tineri, apare mai vădită în considerația pentru copilul ce „are semnificația de recunoaștere intimă și profundă a valorii persoanei copilului și de încredere în potențialul lui de dezvoltare” (Osterrieth). Sentimentul de siguranță - singurul care permite copilului să se emancipeze și să-si dobândească personalitatea - depinde de următoarele condiții (Osterrieth):

- Protecția împotriva loviturilor din afară;
- Satisfacerea trebuințelor elementare;
- Coerența și stabilitatea cadrului de dezvoltare;
- Sentimentul de a fi acceptat de ai săi:

- ca membru al familiei: să fie iubit; să dăruiască dragoste, să fie izvor de bucurie și de mulțumire pentru adulți;

- să fie condus și îndrumat;

- ca ființă umană: să i se accepte caracteristicile individuale;

- să aibă posibilitatea de acțiune și experiență personală;

- să aibă asigurată o anumită arie de libertate.

S-ar putea spune că aceste condiții sunt constant indispensabile, dacă ele nu ar cere să fie satisfăcute într-un mod care diferă riguros de la o vârstă la alta.

Un raport asupra relațiilor dintre școală și familie în țările Comunității Europene (Al.Macbeth, 1984), bazat pe cercetări comparative, documentate și empirice (prin ancheta de opinie cu chestionare aplicate pe un lot de 1744 conducători de instituții școlare) enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor (legislația reflectă astfel libertatea părinților de a-și crește copiii așa cum doresc);

- există diferențe între țări privind: măsura în care părinții pot alege între diferitele școli și cursuri pe care să le urmeze copiii lor;

- măsura în care părinții trebuie consultați de responsabili școlari);

- învățământul nu este decât o parte din educația copilului;

- bună parte a educației se petrece în afara școlii;

- cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;

- grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

Reproșurile care li se fac părinților privind colaborarea cu școala sunt:

- apatia (nu vin la reuniunile anunțate);
- lipsa de responsabilitate (așteaptă inițiativa profesorilor);
- timiditatea (lipsa de încredere în sine);
- participarea cu ingerințe (critică cu impertinență școala);
- preocupările excesive (exclusive) pentru randamentul școlar (notele copilului);
- rolul parental rău definit (nu înțeleg corect funcțiile și rolurile în educația copilului);
- contactele limitate cu școala (numai în situații excepționale, de criză, în comportarea copilului);
- conservatorismul (reacții negative la idei noi).

Reproșurile care li se fac profesorilor privind colaborarea cu familiile elevilor sunt similare (nu identice!), inclusiv privind dificultăți de a stabili relația cu adulții (tratează părinții ca pe copii și nu ca parteneri în educația copilului, decizând autoritar la reuniunile cu părinții). Definierea imprecisă a rolului de profesor, lipsa pregătirii privind relația școală-familie (oscilează între autonomia tradițională și perspectivele noi ale parteneriatului).

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului, drepturile de care dispune pentru educația copilului, importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului, metodele de colaborare cu școala. În acest scop este necesar un dialog între profesori și părinți; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții, iar competența lor în această materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinții trebuie să fie pregătiți pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii, școlile trebuie să asigure (asociațiilor) părinților asistența necesară.

Pentru o cooperare eficace se consideră necesară adoptarea unor comportamente corespunzătoare de către membrii consiliului profesoral: comunicarea liberă de informații, toleranța când limbajul profesional nu este înțeles de nespecialiști (dintre părinți), încurajarea dezbaterilor pe probleme educaționale majore (și nu doar discuții pe probleme administrativ-gospodărești), considerarea reciprocă a părinților și profesorilor ca parteneri.

Există două teorii importante privind relația școală-familie:

- teoria profesionalismului, care consideră ca un element esențial serviciul făcut altora, fără a gândi la avantaje personale (criteriile acestei teorii sunt: competența, servirea clienților, un cod de etică profesională);

- teoria schimbului, care consideră acțiunea umană în funcție de un câștig personal (se consideră privilegiile tradiționale ale profesorilor: un grad de autonomie, un salariu asigurat, o competiție restrânsă).

Din această perspectivă se pune întrebarea: ce câștigă profesorul într-o cooperare cu familia? Se apreciază că acest câștig poate fi un statut revalorizator în ochii societății, cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerată ca făcând parte din datoria profesională a profesorului deoarece părinții sunt clienți ai școlii. Eficacitatea învățământului (evaluată la școli și profesori) poate fi ameliorată prin cooperarea între școală și familie, părinții sunt responsabili legali de educația copiilor lor și pot avea exigența de a evalua rezultatele activității școlare.

Telefonia mobilă – cercetări asupra efectelor

MAIOR DR. GABRIEL ACHIM

ASISTENT SIMONA RADU

Continuăm seria de articole referitoare la riscurile pentru sănătate datorate utilizării pe scară largă a telefoanelor mobile, cu o parte din cercetările ce evidențiază aceste efecte.

Majoritatea cercetărilor occidentale privitoare la utilizarea telefoanelor mobile au examinat posibilitatea producerii unei tumori cerebrale, în timp ce literatura medicală a fostei Uniuni Sovietice reflectă o imagine complet diferită, care se referă la starea de „boală a microundelor“. Astfel, în timpul celui de al doilea război mondial, în URSS au început să apară preocupări în legătură cu posibilitatea ca sănătatea personalului militar să fie pusă în pericol datorită lucrului cu instalațiile radar.

Operatorii au descoperit că stând în fața antenei radarului, în timpul recilor ierni siberiene, se pot încălzi, dar în același timp au început să circule zvonuri potrivit cărora acest lucru provoacă sterilitate. În anii '40, diverse agenții militare și guvernamentale au început să cerceteze posibilitatea existenței unor pericole pentru sănătate datorate RF/ microunde. În timp ce afirmau că nu au găsit nicio dovadă a acestor pericole, ei recomandau ca operatorii radar și radio să evite expunerea prelungită ca măsură de protecție.

La sfârșitul anilor '40 și începutul anilor '50, mai multe studii au arătat că un risc mai mare pentru sănătate îl prezintă folosirea microundelor. În 1948 două studii efectuate în SUA au raportat o posibilă legătură cu dezvoltarea cataractei și a degenerescenței testiculare la câini. În mare parte

aceste studii au fost ignorate, deoarece companiile care dezvoltau tehnologii ce utilizau microunde în scopuri militare începuseră să întrevadă posibilități de comercializare către consumatorii civili. A fost perioada când utilizarea comercială a microundelor a cunoscut o mare dezvoltare datorită instalațiilor diatermice, radarelor civile și mai târziu a cuptoarelor cu microunde, toate văzute ca adevărate minuni ale perioadei respective. În euforia tehnologică care a urmat după război, a existat un slab interes pentru finanțarea unor cercetări care ar fi putut periclita oportunitățile de afaceri. Apoi a început Războiul Rece și utilizarea militară a radarelor și a altor echipamente militare era văzută ca fiind capitală pentru interesul național. Astfel, orice cercetare pe această temă legată de sănătatea umană a devenit secretă.

Totuși, un studiu efectuat pe angajații “Hughes Aircraft Corporation” a constatat numeroase cazuri de hemoragii interne, leucemie, cataractă, dureri de cap, tumori cerebrale, icter și boli ale inimii la angajații care lucrau cu instalațiile radar. Ca urmare, Armata SUA a fost nevoită să inițieze prima „cercetare deschisă și publică” asupra efectelor biologice ale microundelor. Scopul său era de a stabili „niveluri admise” atât pentru expunerea singulară, cât și pentru cea repetată, deoarece era general acceptată ideea că trebuie să existe praguri standard ale expunerii admise. Însă la acea dată existau puține date oferite de către cercetarea din domeniu și de aceea s-a hotărât ca principalul criteriu de evaluare să fie capacitatea microundelor de a încălzi țesuturile, „efectul termic”. Prin urmare, aplicând o marjă de siguranță, s-a stabilit ca aceasta să fie baza tuturor așa-numitelor standarde vestice de siguranță.

Această decizie, de a alege încălzirea țesuturilor drept principal parametru, a fost foarte repede acceptată atât de armată cât și de industrie, creându-se ceea ce s-ar putea numi un **standard de siguranță**. „Concepția termică” a devenit repede un model acceptat de către organizațiile vestice de standardizare, având drept rezultat o direcționare a mării majorități a cercetărilor științifice către expuneri intense și de scurtă durată. Cercetarea expunerilor îndelungate la nivelul de radiație al mediului ambiant fără a produce încălzirea țesuturilor nu a fost încurajată, pur și simplu pentru că a fost percepută ca o posibilă amenințare pentru dezvoltarea tehnologică.

Situația a fost foarte bine descrisă de dr. Rochelle Medici, cercetător al comportamentului animalelor, care a spus: „Se crede că cercetătorii au renunțat să facă studii de avangardă deoarece o astfel de activitate dă naștere la prea multe controverse sau provoacă prea multe critici. Am rămas

cu experimente „sigure“ dar lipsite de însemnătate. Rezultatele unor astfel de experimente sunt niște concluzii previzibile“. Totuși, în URSS, un sistem politic și economic mult diferit, a acordat, în mod paradoxal, oamenilor de știință mult mai multă libertate în cercetare (și finanțare) în alegerea obiectivului eforturilor lor, decât au făcut-o omologii lor din vest. Corporațiile private nu existau, iar armata sovietică era exceptată de la obligativitatea respectării standardelor de expunere. Ei puteau să-și proiecteze și să-și lanseze echipamentele fără teama unor conflicte cu regulamentele. Rezultatul a fost standardul cu cele mai scăzute nivele de câmpuri electromagnetice din întreaga lume, destinat să asigure protecție împotriva expunerilor îndelungate la nivele scăzute (netermice). În timp ce efectele termice sunt acceptate atât de oamenii de știință din vest, cât și de cei sovietici, numai ultimii și-au extins cercetările pentru a include studii extinse pe lucrători care au fost expuși la câmpuri electromagnetice netermice.

Această cercetare rezultată din experiența privind expunerea reală a oamenilor a condus la recunoașterea unei stări numite „boala microundelor“, caracterizată de următoarele simptome: agitație crescută combinată cu epuizare nervoasă; oboseală; slăbiciune musculară; activitate intelectuală redusă; absență/incapacitate de concentrare; sensibilitate crescută la factorii externi ca: zgomot, lumină; tulburări de somn/insomnie; dureri de cap; amețeli; mâini și picioare reci; probleme cu inima cum ar fi: palpitații, ritm încetinit sau accelerat al inimii; probleme respiratorii; hipertiroidism; dereglări ale ciclului menstrual. Relevanța „bolii microundelor“ pentru utilizarea telefoanelor mobile este aceea că, atunci când un telefon mobil este utilizat cu antena lângă cap, expunerea la microunde a țesuturilor creierului se poate situa în intervalul de expunere raportat a provoaca „boala microundelor“.

Multe studii asupra telefoanelor mobile din diferite țări au constatat că utilizatorii prezintă simptome similare, pe care ei le asociază cu utilizarea telefoanelor mobile. Aceștia acuză dureri de cap frecvente, oboseală, senzații de arsură, amețeli, dificultăți de concentrare și pierderi de memorie. Desigur că nu toți oamenii prezintă aceste simptome, dar unele persoane sunt mult mai sensibile decât altele. Astfel de diferențe biologice (mai degrabă decât psihologice) au fost prezentate pe larg în cercetare, în domeniul cum ar fi auzirea microundelor, unde unele persoane pot detecta efectele directe ale undelor radio de înaltă frecvență asupra nervilor din urechea internă.

Bibliografie:

1. M.Badic, M.J.Marinescu, „The Measurement of Internal Inductance of Conductors Versus Frequency“, Proceedings of ICEAA 99. International Conference on Electromagnetics in Advanced Applications, Torino, Italy, 1999.
2. M.Badic, M.J.Marinescu, „On the Complete Theory of Coaxial Tem Cells“, Proceedings of 2000 IEEE International Symposium on Electromagnetic Compatibility, 2000, Washington, DC, USA.
3. M.Badic, M.J.Marinescu, „Cross Field Characterization of Dipole Radiation in Fresnel Zone“, EUROEM 2000 - Euro Electromagnetics, 2000, Edinburgh, UK.
4. M.Badic, M.J.Marinescu, „A New Method for Schelkunoff Isomorphism Verification“, 2001, IEEE EMC Symposium, International Rendez-Vous, Montreal, Canada, 2001.
5. D.Maisch, Journal of Australian College of Nutritional & Environment Medicine, Vol.20 No.1, 2001.

TEHNICĂ MILITARĂ ȘI ARMAMENT

*Rubrică realizată de
maior Luigi-Mihail COJOCARU*

Parașuta PSP-1 – o provocare sau o continuare a procesului de instrucție?

CĂPITAN CĂTĂLIN ILIUȚĂ

Modalitățile de abordare a ultimelor conflicte au fost în mare măsură diferite. Armatele moderne fac eforturi deosebite pentru a-și realiza structuri flexibile cu mare capacitate de manevră, ușor adaptabile la tot mai multe schimbări ale realității câmpului de luptă.

Trupele aeropurtate, componentă de bază a forțelor terestre, se înscriu în acest context și se conformează noilor provocări atât prin introducerea unor echipamente specifice, cât și prin schimbarea unor proceduri de instruire a luptătorului.

Noul a fost dintotdeauna o provocare pentru noi, parașutiștii, un prilej de măsurare a curajului și a disponibilității de a risca. Noul este oportunitatea de a ne cunoaște temerile, de a ne apropia de limitele personale, de a vedea câtă deschidere spre viitor avem. Avantajul unui sistem bine pus la punct cum este cel militar, regulile stricte ce trebuie respectate la adoptarea elementelor de noutate diminuează poate puțin din riscuri, însă provocările rămân aceleași. Provocările rămân pentru elementul uman cea mai importantă componentă a sistemului.

Răspunsul la întrebarea din titlul articolului este ambivalent: acela că introducerea acestui tip de tehnică este atât o provocare, cât și o continuare a procesului de instrucție.

Cu certitudine, introducerea unei noi categorii de tehnică este o provocare. O **provocare** pentru acei oameni care oricum au trăit în provocări. O provocare pentru cei a căror meserie este o înșiruire de provocări asumate.

Prin introducerea completului de parașute PSP-1, trupele aeropurtate române realizează compatibilitatea cu trupele NATO, dovedind capacitate de adaptare la noile cerințe ale acțiunilor militare. Parașuta PSP - 1 este folosită de către personalul din trupele aeropurtate să îndeplinească misiuni, la distanțe mari, și acolo unde nu este oportună sau posibilă întrebuințarea altor mijloace de introducere în teatrele de operații. Aceasta este operațională pentru aeronavele AN - 2, AN - 26, C - 130 și prezintă siguranță la executarea parașutărilor de la înălțimi mici într-un ritm rapid de părăsire a bordului aeronavei.

Provocările rezultă din diferențele dintre caracteristicile tehnice ale tipului de tehnică aflată până acum în exploatare (BG-7M) și cele ale parașutei nou introduse. Provocatoare este și trecerea, de la o parașută care și-a demonstrat din plin calitățile, la una pe care încă nu o cunoaștem foarte bine, de la una aflată de mulți ani în exploatare, sigură și permisivă, la alta de care abia acum ne apropiem. Deosebirile tehnice nu par - la prima vedere - prea mari, însă cei familiarizați cu parașutismul militar știu că e vorba de lucruri total diferite:

- * viteza maximă admisă la deschiderea parașutei = 270 km/h;
- * viteza minimă recomandată la deschiderea parașutei = 120 km/h;
- * stabilitatea parașutei pe timpul coborârii = max. + 10°;
- * înălțimea minimă de parașutare la PSP 1 = 200 m (față de 500 m la BG-7M.);
- * viteza orizontală proprie cu fantele închise la PSP 1 = 0 m/s (față de 2 m/s la BG-7M.);
- * viteza la aterizare pentru o sarcină utilă de 150 kg la PSP 1 = 5,5 m/s (față de 3,5 - 4 m/s la BG-7M.);
- * timpul de pliere la PSP 1 = 20 min. (față de 30 min. la BG-7), pentru 2 pliori;
- * timpul de păstrare în stare pliată la PSP 1 = 60 zile (față de 30 zile la BG-7M).

Introducerea noii parașute este, totodată, și o **continuare a procesului de instrucție**, datorită faptului că militarii din trupele aeropurtate trebuie să fie în măsură să se adapteze rapid noilor tipuri de tehnică, precum și pentru că specializarea pe mai multe tipuri de parașute conduce la diversificarea misiunilor de luptă pe care aceștia se pregătesc să le îndeplinească. Trupele aeropurtate constituie principala grupare de manevră a forțelor terestre, care au capacitatea de a pătrunde în adâncimea teatrului de ope-

rații/câmpului de luptă pentru a cuceri/distruge obiectivele *pe care se bazează puterea de luptă* a inamicului.

Chiar și cu noua categorie de tehnică, misiunile pe care trupele aeropurtate le îndeplinesc rămân în continuare aceleași, atât în ofensivă, cât și în apărare.

- **În ofensivă:** surprinderea inamicului prin operații desfășurate în adâncime; creșterea mobilității operațiilor în spate și reducerea implicită a rezervelor; schimbarea rapidă a efortului de pe o direcție pe alta, pentru atacarea punctuală a inamicului în adâncime, din orice direcție, în zone inaccesibile altor forțe; întărirea și aprovizionarea oportună a forțelor încercuite sau aflate în pericol de a fi încercuite; cucerirea, ocuparea și menținerea unor obiective importante din dispozitivul inamicului - aerodromuri, puncte obligatorii de trecere etc. sau a unor forme tari/puncte decisive din teren; interzicerea/limitarea manevrei de forțe și mijloace și reducerea ritmului operațiilor inamicului; executarea de raiduri în dispozitivul inamicului.

- **În apărare:** parașutarea în dispozitivul inamicului și participarea la oprirea sau respingerea acestuia prin interzicerea manevrei forțelor și mijloacelor sale; hărțuirea și izolarea rezervelor acestuia; distrugerea/capturarea forței vii și a tehnicii; crearea condițiilor pentru executarea contraatacurilor și participarea la refacerea apărării pe aliniamentul inițial; limitarea pătrunderii inamicului prin menținerea aliniamentelor, raioanelor, obiectivelor, punctelor decisive/importante.

După revederea complexității și importanței misiunilor specifice putem aprecia rolul hotărâtor al unor performanțe tehnice mai bune, al unor capacități superioare pe care le deține parașuta PSP-1 care face posibilă relaționarea cu celelalte categorii de tehnică (tehnică de aviație pentru transport din forțele aeriene NATO), cât și cu noile modalități de acțiune în câmpul tactic.

Expoziție de tehnică militară și aerospațială la ROMAERO-Băneasa

MAIOR LUIGI-MIHAIL COJOCARU

Cu sprijinul Ministerului Apărării și al Ambasadei SUA, în perioada 24-27 aprilie, la sediul ROMAERO - Băneasa din București a fost organizată expoziția de tehnică militară și aerospațială „BLACK SEA DEFENCE AND AEROSPACE - BSDA 2007”.

Firme de prestigiu și colaborări fructuoase

În cadrul expoziției, peste 165 de firme din 20 de țări producătoare de tehnică militară de nivel înalt, pentru aviația civilă, apărarea aeriană, terestră și maritimă, dar și de mijloace folosite la înlăturarea efectelor produse de calamitățile naturale și-au expus cele mai recente realizări și proiecte de colaborare în domeniu.

Prezent la deschiderea expoziției, ministrul apărării, Teodor Meleșcanu, a apreciat participarea la eveniment a unor firme de prestigiu, din țară și din afara acesteia, producătoare de tehnică militară de ultimă generație, și a subliniat necesitatea cooperării țărilor din bazinul Mării Negre pentru asigurarea unui climat de stabilitate și dezvoltare democratică a acestei zone, evidențiind faptul că „în contextul schimbărilor rapide care au loc la nivel mondial și regional, industria de apărare se confruntă cu multiple aspecte legate de securitate, ceea ce impune realizarea unor parteneriate reale între țările implicate, inclusiv în domeniul dotării forțelor terestre, navale și aeriene”.

Pe platoul de la ROMAERO - Băneasa, precum și în interiorul celor două hangare amenajate pentru găzduirea expoziției, oaspeții au admirat exponatele unor celebre firme românești, producătoare de armament și tehnologie militară, printre care: AEROSTAR Bacău, Automecanica Moreni, Avioane Craiova, Condor, MFA Mizil, UMP Plopeni, Electromecanica Ploiești, Electromagnetica, Elprof, RONEXPRIM, Fabrica de Arme Cugir, MIRSAND Brașov, Romtehnica, Turbomecanica, UTI Grup, dar și din afara granițelor țării, și anume: Alenia Aeronautica, AM General, American Technologies Network Corporation, Elbit Systems, Smart System, OSHKOSH, MOVAG, MBT, Colt Defense, Harris și multe altele, care au o fructuoasă colaborare cu firmele românești din acest domeniu.

Alături de tancul românesc TR 85 M1 și de transportoarele amfibii blindate „Zimbrul” și „SAUR”, echipate cu sisteme de înaltă tehnologie pentru achiziționarea țintelor și darea focului, invitații și vizitatorii au admirat transportorul blindat „Piranha III C”, camionul greu cu mobilitate extinsă - aflat în dotarea unor forțe aliate din teatrele de operații - precum și celebrul HMMWV (Hummer) intrat recent în înzestrarea forțelor terestre române.

Interesante au fost, de asemenea, sistemele ultramoderne de detectare a materialelor suspecte, echipamentele individuale și armele de infanterie, sistemele optoelectronice de achiziționare a țintelor și dare a focului, aparatura de simulare -antrenament, poligoanele telecomandate, echipamentele și mijloacele utilizate pentru înlăturarea efectelor dezastrelor și calamităților naturale.

Realizări românești

Oferta firmelor românești din industria națională de apărare a suscitât interesul specialiștilor din structurile naționale de apărare, pe cel al jurnaliștilor de la renumite publicații civile naționale și internaționale, precum și de la cele ale instituției militare, respectiv ale Trustului de Presă și categoriilor de forțe.

„În standul nostru avem expuse mașina de luptă a infanteriei, MLI 84 M, precum și modernul transportor amfibiu blindat 8 X 8 Piranha III C. Deja sunt în curs de derulare contractele cu Armata României privind dotarea a trei batalioane de infanterie cu MLI 84 M. Până în acest moment, doar una dintre respectivele unități tactice a fost înzestrată complet cu această mașină, iar pentru celelalte unități, procesul de înzestrare se află în plină desfășurare.

La solicitarea beneficiarului, s-a mai realizat punctul de comandă mobil pe șasiu de MLI 84 M, tractorul multifuncțional de evacuare a tehnicii deteriorate, precum și mașina de evacuare medicală, echipată cu tot ceea ce este necesar pentru urgențe medicale pe câmpul de luptă” – a precizat directorul general al S.C.MFA Mizil, Constantin Cazacu.

„Uzina Mecanică Ploeni este unul dintre cei mai mari producători de tehnică militară din România“ - a subliniat dr.ing.Vasile Petre, șeful secției de proiectare constructivă din cadrul uzinei, adăugând:

„Producem de la muniție pentru aruncătoare de grenade portabile de 20 mm, până la calibrul 152 mm. Pentru acest ultim calibru menționat, avem muniție *cargo* de două tipuri: de antrenament și de luptă. De asemenea, dezvoltăm sisteme de contramăsuri electronice pentru tehnica blindată și pentru proiectele în curs colaborăm eficient, în parteneriat, cu Academia Tehnică Militară.”

La standul uzinei Electromecanica Ploiești se aflau expuse: complexul de apărare antiaeriană CA 94, racheta antiaeriană dirijată prin laser, STAR 80, cu o mare precizie și bătaie de până la 5000 m, precum și avionul ATT, telecomandat și folosit pentru antrenamente la tragerile artileriei antiaeriene. Aparatul este echipat cu senzori specifici și rivalizează cu cele similare din dotarea NATO.

Specialiștii români sunt și ei preocupați de crearea unor noi mijloace de înaltă tehnologie care să vină în sprijinul celor angrenați direct în lupta împotriva terorismului: forțe speciale, poliție, jandarmerie, subunități ale SRI sau ale Ministerului Apărării.

Lângă standul Electromecanica Ploiești se afla expus prototipul robotului folosit la transportul și neutralizarea pachetelor suspecte.

„Costurile pentru crearea și perfecționarea acestui produs sunt subvenționate de către Ministerul Industriilor și de Agenția pentru Tehnologie și Inovații, ANCSIT” – a declarat Ion Andreescu, cercetător științific la Institutul de Cercetare și Proiectare pentru Sisteme de Producție, adăugând:

„Robotul poate fi acționat până la o distanță de 100 m prin fir și 200 m prin radio și are avantajul că nu este necesar riscul intervenției directe a pirotehnistului, viața acestuia fiindu-i astfel protejată. De asemenea, aparatul este prevăzut cu un dispozitiv numit disruptor, care odată activat, poate neutraliza declanșarea încărcăturii explozive. Pachetul periculos poate fi ridicat de robot și transportat la un loc sigur pentru distrugere. Așteptăm solicitări și eventuale sugestii din partea instituțiilor interesate”.

PRO OPTICA S.A. a investit în patru proiecte importante, oferind soluții concrete pentru cerințe actuale, rezultate din lecțiile învățate ale teatrelor de operații.

„În cadrul actualelor provocări ale teatrelor de operații, firma noastră oferă soluții pentru: soldatul viitorului, blindate, securitate și artilerie” - a menționat prof.dr. Daniel Oancea, șeful departamentului de marketing și vânzări al firmei, exemplificând:

„Fiindcă sunt specializat în blindate, vă rog să-mi dați voie să mă refer mai pe larg la acest domeniu...

Avem soluții pentru trăgător, mecanicul conductor, comandantul echipajului și, de asemenea, pentru amenințările mijloacelor dotate cu detecție laser și radar“.

Posturile de luptă conțin periscope necesare observării câmpului de luptă pe timp de zi, cameră termală și intensificatori de imagine pentru observarea pe timp de noapte (la mecanicul- conductor), aparatură pasivă cu intensificatori de imagine (pentru comandantul echipajului), un complex care cuprinde cameră de zi, cameră de noapte pentru observare, sistem de achiziție a țintelor, telemetru laser - acesta având posibilitatea de a fi integrat în sisteme C⁴I.

„Toate aceste soluții le avem deja instalate pe mijloacele blindate. Avem un contract de instalare a aparaturii de vedere pe timp de zi și de noapte cu firma MOVAG, Elveția, care a câștigat licitația pentru fabricarea unui transportor amfibiu blindat. Primele transportoare vor fi livrate în cursul acestui an, iar noi colaborăm la montarea a opt sisteme optoelectronice pe aceste mijloace“.

Împreună cu firma ELBIT din Israel, firma colaborează la integrarea unor sisteme denumite *platforme telecomandate* care achiziționează ținte, sunt foarte precise și au putere sporită de foc.

Este perfectat sistemul ARGUS; a fost experimentat și instalat în luna martie în teatrul de operații din Afganistan, la Kandahar, pe trei mijloace blindate românești. Sistemul permite achiziționarea țintelor, telemetrarea, transmiterea rapidă a datelor, legătura video și audio cu baza. ARGUS se afla deja în înzestrarea unităților de la Bistrița și Dej.

Referitor la soluțiile pentru artilerie, firma colaborează și lucrează cu firmele ELBIT și AZIMUTH din Israel, la realizarea sistemului de conducere a focului pentru aruncătoarele de bombe. Acesta achiziționează țintele și efectuează calculele elementelor de tragere. Focul se poate deschide la doar câteva secunde de la instalare.

Pentru soldatul viitorului, PRO OPTICA S.A. produce aparatură optică pentru a fi instalată pe armele de infanterie. Ultima realizare în acest domeniu este binocluul BTL (binoclu telemetru laser) care se instalează pe o platformă ARGUS, adaptată pentru subunitățile de infanterie debarcate.

Platforma este o soluție pentru desfășurarea acțiunilor cu caracter independent.

Fabrica de Arme Cugir este unul dintre cei mai importanți producători români de armament ușor de infanterie, cu o tradiție în acest domeniu de câteva decenii.

„În ultimii ani, ne-am diversificat producția de armament pentru infanterie” - a declarat reprezentantul firmei, dr.ing. Codruț Cernea, precizând:

„Realizăm toată gama armelor ușoare, de la calibrul 5,45 mm până la 7,62 mm, precum și aruncătoare calibrul 26-40 mm. De asemenea, fabricăm arme precise, în concepție și calibrul NATO (5,56 -7,62 mm) și colaborăm cu firme performante, producătoare de aparatură optoelectronică, pentru instalarea acestora pe armele produse de noi”.

Conferințe de presă și exerciții demonstrative

În cadrul expoziției au avut loc conferințe de presă având ca teme principale perspectivele securității și cooperarea extinsă în Zona Mării Negre, sisteme integrate pentru securitatea obiectivelor militare, sisteme de comandă și control pentru managementul situațiilor de criză, parteneriatul public privat - factor cheie în strategia de protecție a infrastructurilor critice, securitatea aeroporturilor, performanțele logistice în zone de conflict, precum și alte teme de specialitate legate de tehnologia sistemelor și echipamentelor militare moderne.

Au fost desfășurate, de asemenea, exerciții demonstrative ale Forțelor Terestre Române, Poliției, Jandarmeriei și Serviciului Român de Informații.

De asemenea, cei prezenți la expoziție au aplaudat demonstrațiile de zbor ale aeronavelor militare Eurofighter și Alenia C27J, efectuate de piloți din forțele aeriene italiene.

Potrivit aprecierii ministrului apărării, Teodor Meleșcanu, înscrisă în catalog, „această expoziție, organizată la locul și la momentul potrivit, reprezintă un punct de întâlnire la nivel înalt între reprezentanții industriei de apărare și aeronautice din România și producători internaționali consacrați, creând premisele inițierii sau dezvoltării unor cooperări și parteneriate strategice în domeniu”.

Transportorul amfibiu blindat B-33 ZIMBRU

Transportorul amfibiu blindat B-33 ZIMBRU constituie mijlocul de luptă și de transport al grupei de infanterie, asigurând acesteia o mare mobilitate și o putere de foc terestră și antiaeriană corespunzătoare. Transportorul poate fi exploatat atât ziua cât și noaptea, indiferent de anotimp sau teren. Asigură protecția colectivă împotriva schijelor și a gloanțelor, precum și împotriva efectelor armelor de nimicire în masă. Transportorul are trei compartimente distincte:

- camera de conducere (în față);
- camera desantului (la mijloc);
- camera energetică (în spate).

Camera desantului este despărțită de camera energetică printr-un perete etanș. În camera energetică este dispus un motor diesel de 280 CP.

Transportorul dispune de o mare capacitate de trecere în teren variat sau cu capacitate portantă redusă (nisip, mlaștină, zăpadă afânată). Virajul transportorului este asigurat de roțile directoare (ale punților I și II) comandate prin intermediul mecanismului de direcție cu servomecanismul hidraulic. Pentru auto-scoatere în terenuri grele, transportorul dispune de un troliu montat la partea din față și acționat de cutia de distribuție prin intermediul unei prize de putere, a doi arbori cardanici și a reductorului troliului.

Caracteristici generale

Detalii	Valori
Echipaj	mecanic-conducător și trăgător la mitralieră
Tip transportor	mijlociu, amfibiu, pe roți, formula 8x8
Cutie blindată	din plăci blindate de oțel, etanșe la apă și praf
Masă în stare de luptă	14.000 kg
Număr de locuri (inclusiv mecanicul-conducător)	10
Lungime x Lățime x Înălțime	7,65m x 2,90m x 2,52 m
Rază de viraj (girație)	13 m (10 m)
Viteză maximă de deplasare pe șosea (pe apă)	85 km/h (9 km/h)
Rampă longitudinală	32°
Rampă transversală	25°
Trece șanțuri cu lățimea de	2 m
Trece banchete cu înălțimea de	0,50 m
Autonomie	700 km

BMR 600 – blindat pentru transportul trupelor

SURSA: ARMY RECOGNITION

http://www.armyrecognition.com/europe/Espagne/vehicules_a_roues/BMR_600/BMR_600_Espagne_description.htm

La începutul anilor '70, pentru a satisface cerințele infanteriei, armata spaniolă și firma ENASA au realizat un vehicul de luptă pe care l-au numit „Pegaso 3500“, ulterior redenumit BMR - 600 (*Blindado Medio de Ruedas* - Vehicul Blindat Mijlociu pe Roți).

Acesta a fost testat în paralel cu Piranha 6x6 elvețian și cu transportorul Renault 6x6 francez, după care armata spaniolă a comandat 5.000 de transportoare.

La această dată, firma a creat o familie întreagă de vehicule care sunt construite pe același șasiu:

- Pegaso 3560/3 - pentru aruncătorul de 81 mm;
- Pegaso 3560/4 - pentru remorcarea aruncătorului de 120 mm;
- Pegaso 3560/5 - punct de comandă mobil;
- Pegaso 35644 - vehicul pentru sprijin cu foc, ce poate fi echipat cu diferite turele, printre care turela franceză de două locuri cu tun de 20 mm.

Pegaso 3562 VEC este un vehicul de cercetare pentru tancuri și are un șasiu cu totul diferit dar, cu toate acestea, folosește aceleași piese ca și transportorul pentru infanterie. Este echipat cu o turelă bi-loc pe care poate fi montat un tun de 20 mm, ori unul de 25 mm, acest model fiind deja în serviciul armatei spaniole.

Șasiul transportorului trupe BMR 600 este confecționat din aluminiu forjat, care protejază partea din față a vehiculului contra proiectilelor perforante de 7,62 mm, în timp ce restul blindajului asigură protecția personalului împotriva muniției obișnuite, de același calibru.

Locul mecanicului-conducător este în partea stângă-față, iar înapoia sa este mitraliorul, care are și funcția de operator radio. Motorul vehiculului este amplasat în partea dreaptă. Camera de luptă, situată în partea din spate, este dimensionată pentru 11 militari cu echipamentul și armamentul individual. Aceștia intră și ies din transportor printr-o rampă comandată mecanic.

În funcție de model, sunt prevăzute ambrazuri pentru tragere și periscoape pentru a permite militarilor din camera desantului să execute foc cu armamentul din dotare. Armamentul principal al transportorului este o mitralieră de 7,62 mm dar, la cerere, poate fi montat și armament mai puternic.

Transportorul este amfibiu și poate fi livrat cu instalație hidrojet. În acest caz, poate înainta pe apă cu o viteză de până la 10 km/h. Vehiculul are servodirecție, pentru a ușura conducerea și, la comandă, poate fi livrat un model cu tracțiune integrală.

Motorul este cuplat la o cutie de viteze automată cu șase trepte pentru mersul înainte și una pentru mersul înapoi, cu un reductor și un întârziator hidraulic.

Vehiculele din înzestrarea armatei spaniole sunt dotate cu o mitralieră care are unghiul de tragere în plan vertical de -15° la $+60^{\circ}$, și este montată pe o turelă care se poate roti la 360° , unitatea de foc fiind 2.500 cartușe.

În scop experimental, BMR 600 a fost echipat cu o turelă *Euromissile HCT* armată cu patru rachete antitanc HOT dirijate prin fir, plus altele în rastele gata de încărcare.

Variante constructive:

- BMR 600 cu turele TC-3/A;
- BMR 600 ACCC (3560.51) - versiune cu echipamente radio suplimentare;
- BMR 600 ACCC (3560.56);
- BMR 600 AMC (3560.53) - versiune ambulanță;
- BMR 600 AVV (3560.54);
- BMR 600 (3560.55) - ultimele două versiuni sunt concepute pentru evacuare și mentenanță.

Armament

Tun de 90 mm, mitralieră 7,62 mm coaxială, tun de 20 mm sau 25 mm, posibilitate de a transporta aruncătoare de 81 mm sau 120 mm, în funcție de modelele constructive.

Țări despre care se știe că au autovehiculul în înzestrare:

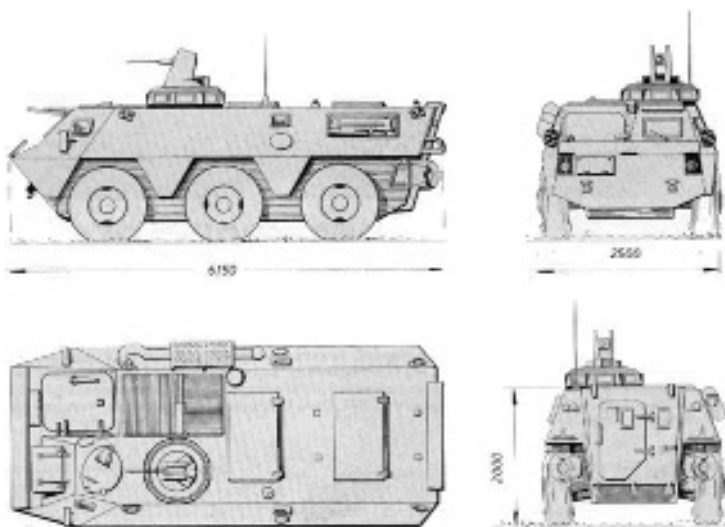
Egipt, Maroc, Peru, Arabia Saudită, Spania.

Date tehnice:

Detalii	Valori
Echipaj	2 + 11 luptători
Grosime blindaj	nepublicat
Masă vehicul	13.7500 kg
Viteză maximă pe șosea	100 km/h
Autonomie	600 km
Echipamente	Aparate de vedere pe timp de noapte

Indicii de recunoaștere:

1. Țeava de eșapament situată în partea dreaptă-față a caroseriei.
2. O turelă mică cu mitralieră dispusă pe partea superioară-stângă a caroseriei, deasupra camerei de conducere.

3. Un far de dimensiuni reduse, prevăzut cu grilaj de protecție, plasat în partea din față-stânga.

4. Locul mecanicului-conducător dispus în stânga-față, care apare ca un bloc excentric în suprafața cutiei blindate.

5. Trei roți cu pneuri dispuse la distanță egală, de fiecare parte a cutiei blindate.

6. O rampă mare, hidraulică, pentru accesul personalului prin partea din spate.

7. Portieră mică de acces încastrată în trapa hidraulică, ce se deschide către dreapta.

8. Mici ferestre plasate în partea dreaptă și stângă a echipajului.

9. Serie de șase lansatoare de grenade fumigene dispuse în părțile laterale către în față.

10. Bloc rectangular între fiecare grup de roți.

Transportorul german Boxer MRAV

SURSA: ARMY RECOGNITION

http://www.armyrecognition.com/europe/Allemagne/vehicules_a_roues/Boxer_MRAV/Boxer_MRAV_Germany_description_pictures.htm

Guvernele Germaniei și Marii Britanii au semnat în 1999 un contract pentru producerea unei noi generații de vehicule blindate. Programul era cunoscut sub numele de MRAV (*Multi - Role Armored Vehicle*) în Anglia și GTK (*Gepanzertes Transport - Kraftfahrzeug*) în Germania. În luna februarie a aceluiași an, Olanda a semnat un memorandum prin care se alătură programului. În varianta olandeză programul se numea PWV (*Pantser Wiel Voertuing*).

În decembrie 2002 toți partenerii au căzut de acord să denumească vehiculul „Boxer“.

În iulie 2003, ministrul britanic al apărării anunța retragerea Marii Britanii din proiect, cu scopul de a realiza un vehicul asemănător la nivel național. Cererea din partea armatei germane a fost de 1.000 de vehicule, în timp ce Olanda a comandat doar 384.

Transportul este construit pe un șasiu cu roți tip 8x8, cu o capacitate de transport de 8 tone și un volum interior de 14 m³. Compartimentul din spate este modular pentru a oferi posibilitatea de a-l transforma în punct de comandă mobil, ambulanță sau vehicul pentru sprijin logistic.

Armamentul de bază al vehiculului constă într-o mitralieră de 12,7 mm pentru versiunea transportor. Vehiculul este echipat cu un motor MTU de 530 CP și o transmisie automată tip Allison.

Trenul de rulare este format din opt roți cu suspensie independentă și un sistem de umflare centralizat, care conferă vehiculului o bună mobilitate în orice tip de teren. Autonomia transportorului este de 1.000 km.

Variante:

- Boxer punct de comandă mobil (partea din spate a camerei desantului este amenajată ca punct de comandă);
- Boxer ambulanță (partea din spate a camerei desantului este amenajată ca ambulanță).

Armament: mitralieră cal. 12,7 mm.

Țări despre care se cunoaște că au transportorul în dotare prototip pentru Germania și Olanda.

Caracteristici

Detalii	Valori
Armament	O mitralieră de 12,7 mm
Țări cunoscute care au vehiculul în dotare	Prototip pentru Germania și Olanda
Echipaj	11 luptători
Grosime blindaj	nepublicat
Masă vehicul	25.000 kg
Viteză maximă pe șosea	103 km/h
Autonomie	1.050 km
Echipamente	Instalație de aer condiționat, instalație de stins incendiul, sistem de protecție NBC, sistem GPS

Identificare

Versiunea de bază nu are tun dar are o turelă mică instalată pe centru - dreapta cutiei blindate și echipată cu o mitralieră de 12,7 mm care se poate roti la 360°.

Cutia blindată este împărțită în două, partea din față fiind înclinată pe două niveluri. Partea dinapoi este de formă rectangulară, cu părțile exterioare netede.

În partea din față a porțiunii înclinate se află compartimentul mecanicului-conducător, acesta fiind prevăzut cu o trapă plată care are încastrate

trei periscoape fixe. În partea din spate a cutiei blindate se află o trapă mare, hidraulică, pentru acces în transportor.

Farurile din față sunt încastrate în blindaj.

Trenul de rulare este compus din opt roți cu pneuri. Un bloc mare rectangular este plasat între punțile a 2-a și a 3-a, în timp ce blocuri mici, de formă triunghiulară, sunt dispuse între punțile 1-2 și 3-4.

Indicii de recunoaștere

1. Farurile încastrate în partea din față a cutiei blindate.
2. Locul mecanicului-conducător dispus în dreapta-față a primei părți înclinate a cutiei blindate.
3. Blocul eșapament dispus în partea din față a laturii stângi.
4. O ușă mare de acces, dreptunghiulară, amplasată în partea din spate.
5. O turelă de dimensiuni reduse, amplasată pe partea superioară a cutiei blindate, la centru.
6. Două secțiuni înclinate ale cutiei blindate.
7. Părțile laterale ale cutiei blindate sunt netede, cu plăci de blindaj adiționale.
8. Câte un bloc mic de formă triunghiulară, amplasate între punțile 1-2 și 3-4.
9. Un bloc mare, dreptunghiular, între punțile 2-3.
10. Trenul de rulare compus din perechi de patru roți.

Transportorul rusesc BTR-80

SURSA: ARMY RECOGNITION

http://www.armyrecognition.com/Russe/vehicules_a_roues/BTR-80/BTR_80_russie_description.htm

BTR-80 este un vehicul blindat, destinat transportului de trupe, construit de societatea Gorki Mechanical Plant, principala sa destinație fiind transportul trupelor pe câmpul de luptă și sprijinul lor cu foc. El mai poate fi utilizat și ca vehicul de cercetare, de sprijin al infanteriei sau pentru patrulare. Transportorul a intrat în serviciu în anii '80, în înzestrarea armatei sovietice, fiind folosit în numeroase conflicte, inclusiv în misiuni de menținere a păcii sub mandat ONU ori în conflictul din Iugoslavia.

Vehiculul este amfibiu și poate transporta 10 luptători: echipajul (comandantul, mecanicul-conducător și trăgătorul la mitralieră), plus șapte militari echipați de luptă. În blindajul lateral sunt practicate șapte ambrazuri pentru tragerea cu armamentul individual, acestea fiind dispuse patru pe partea dreaptă și trei pe stânga. Pe fiecare parte a vehiculului se află câte o trapă de acces blindată, care se deschide în două părți.

Propulsia este asigurată de un motor diesel în patru timpi, cu opt cilindri, care dezvoltă o putere de 260 CP. Viteza maximă a transportorului pe șosea este de 80 km/h iar pe apă este de 9 km/h, cu o autonomie, pe șosea, de 600 km.

Ca armament, vehiculul are o mitralieră de 14,5 mm KPVT și o mitralieră coaxială de 7,62 mm PKT. Mitraliera de 14,5 mm are o libertate de mișcare de o rotație (360°) în plan orizontal și 60° în plan vertical, ceea ce-i dă posibilitatea trăgătorului să execute foc împotriva țintelor aeriene.

Bătaia maximă pentru mitraliera KPVT este de 2.000 m și 1.500 m pentru mitraliera PKT.

Unitatea de foc pentru KPVT este de 500 lovituri, iar pentru PKT de 2.000. Pe vehicul mai sunt amplasate, în spatele turelei, șase lansatoare de grenade fumigene.

Vehiculul este echipat cu un sistem de stins incendiul, cu un sistem de protecție NBC, cu pompe de cală și cu un sistem de tracțiune pentru auto-scoatere.

Variante constructive

BTR-80k. Este punct de comandă mobil, cu o antenă telescopică de 11 m. Acest tip de vehicul oferă posibilitatea comandantului unui batalion de infanterie să își comande unitatea și să țină legătura radio cu eșalonul superior. Pentru aceasta, transportorul este dotat cu două stații radio R-163-50 U, două R-159 VHF și un sistem de navigație TN 14-6 cu afișaj la bord.

BTR-80 UNȘ. Este un vehicul construit ca punct de comandă mobil pentru conducerea focului și radiolocație, cu echipamente radio suplimentare. Are o suprastructură mai voluminoasă, oferind mai mult spațiu pentru operatori și echipamentele electronice suplimentare.

BTR-80 - Ambulanță. Este versiunea modificată a BTR-80 -UNȘ în vehicul de ambulanță.

Alte variante constructive sunt: *BMM-1* - vehicul de evacuare; *BMM-2* - stație medicală de nivel batalion; *BMM-3* - punct medical mobil cu echipajul format din medici; *RKhM-4* - vehicul de cercetare; *BREM-K* - vehicul de mentenanță pentru *BTR-80*; *IV118* și *IV152* - puncte de comandă mobile pentru artilerie; *IV153* - vehicul de observare pentru artilerie; *BMM* - vehicul pentru evacuare medicală; *BTR-3U* - vehicul dotat cu o turleă pe care s-a montat un tun de 30 mm și rachete.

Vehiculul mai are versiuni de comandament cu antene suplimentare, de comunicații, stație de control, pentru comunicații satelitare, pentru cercetare NBC etc, numărul cunoscut de versiuni ridicându-se la 18.

Identificare

Turela mică, asemănătoare unei țigăi întoarse, dispusă în partea din față a vehiculului, dotată cu mitraliere de 7,62 mm și 14,5 mm.

Cutia blindată este dreaptă, partea din față a vehiculului fiind identică cu versiunea mai veche BTR-70, cu o placă sparge-val dispusă pe partea superioară a „botului” transportorului. Sunt două trape în fața turelei. Cea din dreapta se deschide către în față, iar cealaltă spre dreapta, ca la BTR-70. Două uși de acces laterale sunt dispuse în partea centrală a cutiei blindate, una se deschide către în față, iar cealaltă către în jos. Trei peris-

coape sunt plasate pe partea stângă și dreaptă a vehiculului, fiind dispuse în cavități dreptunghiulare. De asemenea, pe părțile laterale ale cutiei blindate sunt dispuse obloanele pentru accesul la motor. Acestea au formă dreptunghiulară și sunt dispuse deasupra roților a III-a și a IV-a. Tot în spate sunt amplasate și tobele de eșapament, în poziție orizontală. În spatele vehiculului sunt dispuse cele două blocuri rectangulare ale hidrojetului.

În partea de sus a cutiei blindate se găsesc două trape de acces, de formă identică, dispuse una în fața celeilalte.

Accesorii

Șase lansatoare de grenade fumigene, amplasate pe ambele părți ale turelei și către în spate. Hidrojetul dispus în partea dinapoi a cutiei blindate.

Armament

O mitralieră de 14,5 mm și o mitralieră de 7,62 mm jumelate.

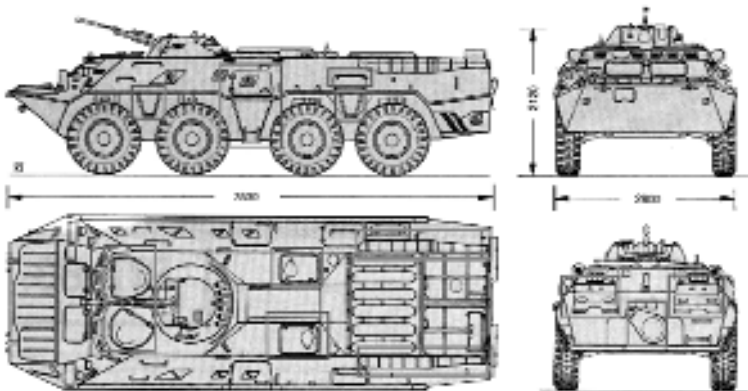
Țări cunoscute care au vehiculul în dotare

Țările din fostul spațiu sovietic inclusiv Rusia, Bangladesh, Finlanda, Ungaria, Sierra Leone, Turcia.

Detalii	Valori
Accesorii	Șase lansatoare de grenade fumigene, amplasate pe ambele părți ale turelei și către în spate. Hidrojetul dispus în partea dinapoi a cutiei blindate
Armament	O mitralieră de 14,5 mm jumelată cu o mitralieră de 7,62 mm
Țări cunoscute care au vehiculul în dotare	Toate statele din spațiul ex-sovietic, inclusiv Rusia, Bangladesh, Finlanda, Sierra Leone, Turcia, Ungaria
Echipaj	Trei luptători în camera de comandă + opt în camera desantului
Blindaj	6-20 mm
Masă vehicul	12.000 kg
Viteză maximă pe șosea	90 km/h
Autonomie	600 km
Echipeamente	Instalație de stins incendiul, sistem de protecție NBC, trolu, pompe de cală

Indicii de recunoaștere

1. Două blocuri dreptunghiulare mari în spatele cutiei blindate.
2. Hidrojetul din spatele cutiei blindate, protejat de o placă ce are forma unei palme.
3. Tobe de eșapament mari, de formă cilindrică, dispuse în spate pe părțile din stânga și dreapta ale cutiei blindate.
4. Placa sparge-val pe partea superioară a capătului din față a cutiei blindate.
5. Faruri în stânga și dreapta, cu grilaj de protecție.
6. Portiere mari de acces care se deschid de la jumătate în două, plasate la mijlocul cutiei blindate, pe ambele părți ale acesteia.

Transportorul blindat 4x4 belgian BDX – Valkyr

SURSA: ARMY RECOGNITION

http://www.armyrecognition.com/europe/Belgique/vehicules_a_roues/BDX/BDX_Belgique_description.htm

La începutul anilor '70, firma irlandeză Technology Investments a conceput și a realizat prototipul unui blindat 4x4 pentru transportul trupelor, denumit Timoney. După ce a încercat și prototipurile altor vehicule, armata irlandeză a comandat, în cele din urmă, zece Timoney, în două loturi a câte cinci vehicule. În 1976, firma Beherman Demoen obținea de la Technology Investments o licență pentru a construi Timoney în Belgia. Guvernul belgian a comandat, sub denumirea BDX, 123 de vehicule, care au fost realizate între 1978 și 1981. Din cele 123 vehicule comandate, 43 au fost livrate aviației belgiene pentru apărarea bazelor aeriene, iar celelalte au echipat jandarmeria. Toate vehiculele utilizate de către forțele aeriene sunt înarmate cu o mitralieră de 7,62 mm, în timp ce, printre cele care echipază jandarmeria, 13 sunt echipate cu un aruncător de 81 mm, iar celelalte sunt destinate transportului de trupe.

BDX a fost experimentat în mai multe țări, printre care și Malaezia, dar numai Argentina a făcut o comandă de cinci vehicule destinate menținerii ordinii publice. În același timp, societatea britanică Vickers Defence System a făcut modificări care au dus la apariția modelului Valkyr. Primele două prototipuri au fost finalizate în 1982, iar al treilea în 1984.

Valkyr are ameliorări notabile față de vehiculul inițial, mulți specialiști considerându-l chiar un nou tip de vehicul. Este propulsat de un motor Diesel General Motors model AT-545, automatizat în întregime, cutia de viteze având patru trepte pentru mersul înainte și una pentru mersul înapoi. Sunt disponibile două modele de bază de tip Valkyr: un vehicul blindat pentru transportul trupelor și un vehicul ușor, mai jos, dotat cu o mare varietate de arme, în particular cu o ținută franceză cu tun de 90 mm.

Fiind folosit în mod curent ca transportor pentru trupe, vehiculul are un echipaj format din doi oameni (comandantul transportorului - care este și ochitor la mitralieră - și mecanicul-conducător), la care se adaugă desantul de 10 militari echipați pentru luptă. Aceștia pot ieși foarte repede prin două portiere situate în partea dinapoi a cutiei blindate. La cerere, este posibil ca blindajul să fie prevăzut cu ambrazuri și periscope pentru tragerea cu armamentul individual, se poate instala o gamă variată de echipamente opționale, precum aparatură pentru vederea pe timp de noapte și un dispozitiv antiinfanterie. Total amfibiu, Valkyr este propulsat pe apă de către propriile roți, care sunt ajutate, la nevoie, de către hidrojet - disponibil opțional - care-i conferă vehiculului o viteză mai mare în mediul acvatic. În afară de variantele pentru transportul trupelor și al sprijinului cu foc, mai sunt și cele tip punct de comandă mobil, purtător de aruncător sau versiunea antitanc, echipată cu rachete dispuse pe turelă.

Detalii	Valori
Armament	O mitralieră de 7,62 mm sau rachete MILAN
Țări cunoscute care au vehiculul în dotare	Belgia, Argentina, Mexic
Echipej	2 luptători în camera de comandă + 10 în camera desantului
Blindaj	12,7 mm
Masă vehicul	10.700 kg
Viteză maximă pe șosea	48 km/h
Autonomie	900 km
Echipejamente	La cerere, un sistem de vedere pe timp de noapte, ambrazuri pentru tragere, periscope pentru desant

Identificare

Turela este poziționată în partea centrală a plafonului vehiculului, formând o prismă cu patru muchii. La dreapta turelei se află un far cu lumină albă. Cutia blindată are formă dreptunghiulară, cu partea din față foarte înclinată. La baza acesteia, la stânga și la dreapta sunt dispuse farurile de drum în câte un bloc rectangular. Pe partea din față de află un parbriz

dreptunghiular, la fel ca și pe cele două laterale, însă înclinate la un unghi de 45°. Pe părțile laterale, la baza cutiei blindate, sunt dispuse câte o trapă de acces, fiecare având câte un periscop de formă rectangulară. O țevă de eşapament de lungimea lateralelor vehiculului se termină cu toba de eşapament. În partea din spate a cutiei blindate se află o altă portieră de acces, dreptunghiulară, prevăzută cu un periscop în partea superioară.

Trenul de rulare este format din patru roți, cele două punți fiind separate de către cutia blindată. Ca accesorii, are trei lansatoare de grenade fumigene plasate pe partea din stânga și din dreapta cutiei blindate.

Indicii de recunoaștere

1. Bloc rectangular în partea din dreapta-față a cutiei blindate cu farurile de drum.
2. Un mic parbriz pentru mecanicul-conducător, în partea din dreapta-față.
3. Mici parbrize în părțile laterale-față, înclinate la 45°.
4. Portiera de formă dreptunghiulară montată în partea din spate a cutiei blindate.
5. Țevile sistemului de eşapament se pot vedea pe lateralele superioare, iar toba de eşapament este plasată către partea dinapoi a cutiei blindate.
6. Roțile din față depășesc cu puțin cutia blindată.
7. Câte o portieră mică, de formă dreptunghiulară, pe fiecare latură a cutiei blindate.
8. Periscope deasupra portierelor laterale.
9. Roțile din spate sunt încastrate în blindaj, amplasamentul având formă dreptunghiulară.

